

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

**STAN SANITARNY
POWIATU
ZIELONOGÓRSKIEGO
w 2021 ROKU**

Zielona Góra luty 2022

Opracowano:

w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

w Zielonej Górze

Zespół autorski:

Liliana Gintowt, Joanna Adamczyk, Agata Aleksandrowicz,

Maria Chrucka-Krzeszowska, Agnieszka Ganczar,

Marcin Kozłowski, Alicja Nikodem

Barbara Stadnik, Aneta Tonder

Monika Pikoń

Opracowanie i korekta:

Małgorzata Kubat-Fafuła

Ewa Podgórska

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze

ul. Jasna 10

65-470 Zielona Góra

Tel: 068325 46 71 do 75, fax. 0683514796

<http://www.gorzow.pl/pszezielonagora>

e-mail: pszezielonagora@wsse.gorzow.pl

Jako Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny nadzorujemy i kreujemy działania mające na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym celem jest minimalizowanie negatywnego wpływu bieżących wydarzeń na życie mieszkańców naszego regionu - informujemy, aktywizujemy i edukujemy.

Państwowa Inspekcja Sanitarna to wyspecjalizowana instytucja wykonująca zadania z zakresu zdrowia publicznego, poprzez sprawowanie kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i kieruje nią Główny Inspektor Sanitarny jako centralny organ administracji rządowej.

Na terenie powiatu zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonuje Powiatowy Inspektor Sanitarny przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia, określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Powiatowa Stacja jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, w stosunku do którego uprawnienia organu tworzącego posiada Wojewoda Lubuski. Obszarem jej działania jest Miasto Zielona Góra i powiat zielonogórski.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna wchodzi w skład rządowej administracji zespolonej w województwie i działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W skład Powiatowej Stacji wchodzi dwa oddziały merytoryczne: Oddział Nadzoru Sanitarnego i Oddział Laboratoryjny.

Oddział Nadzoru Sanitarnego sprawuje nadzór nad warunkami:

1. higieny środowiska;
2. higieny pracy w zakładach pracy;
3. higieny procesów nauczania i wychowania;

4. higieny wypoczynku i rekreacji;
5. higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
6. higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny podejmuje działania w zakresie opiniowania i uzgadniania dokumentacji projektowej pod kątem wymagań higieniczno – sanitarnych, a w zakresie działalności oświatowo – zdrowotnej, promuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zapoznania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzuje zasady racjonalnego żywienia, metody zapobiegania chorobom zakaźnym oraz pobudzania aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia.

W działalności inspekcyjnej wdrożono system zarządzania zgodny z normą PE-EN ISO/IEC17020:2012 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję.

Sposób wykonywania kontroli sanitarnych regulowany jest między innymi przez ujednoczone procedury kontrolne wprowadzane zarządzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego. Jednolite w całej Polsce procedury kontrolne służą podniesieniu jakości wykonywanych kontroli, ujednoczeniu wymagań oraz eliminowaniu przypadków uznaniowości i różnej interpretacji przepisów prawnych przez pracowników prowadzących kontrole sanitarne .

Oddział Laboratoryjny wspomaga działalność kontrolną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, poprzez badanie próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badanie parametrów fizycznych i chemicznych środowiska pracy oraz badanie próbek materiału biologicznego między innymi w kierunku wykrywania bakterii *Salmonella sp.* i *Shigella sp.*

Działalność laboratoryjna prowadzona jest w oparciu o system zarządzania zgodny z PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 – „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Od 1 lipca 2005 r. Oddział Laboratoryjny posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 622 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, który stanowi potwierdzenie kompetencji laboratorium do wykonywania badań w obszarach badań wody, mikrobiologii medycznej i środowiska

pracy. W 2021 roku Oddział Laboratoryjny uzyskał przedłużenie akredytacji do 30 czerwca 2025 roku. W ramach uczestnictwa laboratorium w krajowym systemie akredytacji przeprowadzane są coroczne oceny auditorów Polskiego Centrum Akredytacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wymaganiami stawianymi przez Główny Inspektorat Sanitarny i kierownictwo instytucji, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze zatrudniany jest wysoko kwalifikowany personel, stale podnoszący swoje kompetencje na studiach podyplomowych, specjalizacjach oraz na szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadzi szeroką działalność oświatowo-zdrowotną. W tym celu realizuje wiele programów profilaktycznych, organizuje dni otwarte, w czasie których wszyscy zainteresowani, a przede wszystkim młodzież szkolna, mają możliwość zapoznania się z zakresem działalności naszej instytucji.

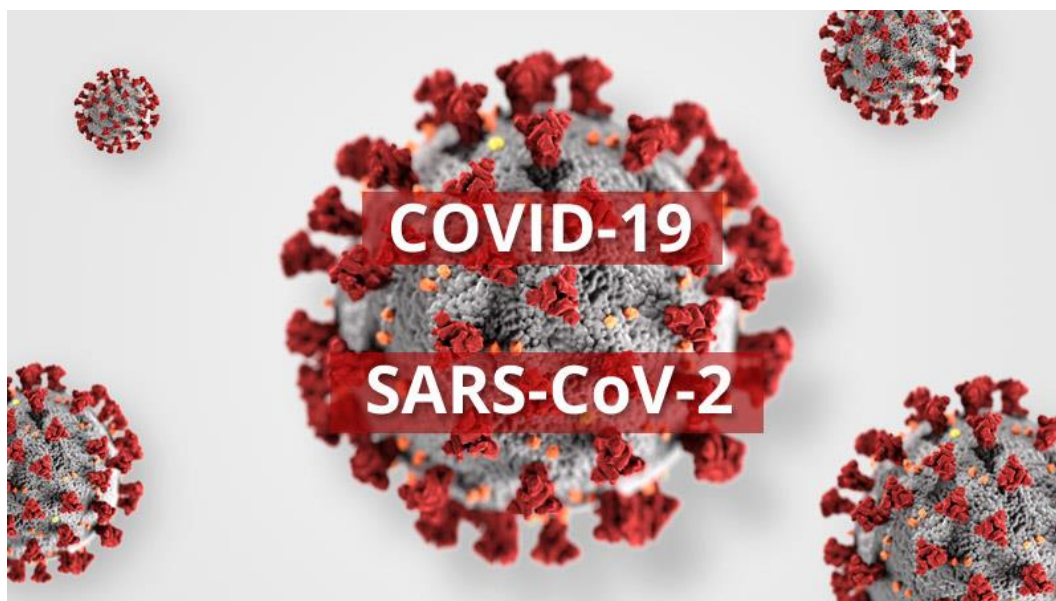
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze

mgr inż. Dorota Baranowska

Spis treści:

Wstęp

- 1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych**
- 2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych**
- 3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej**
- 4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych**
- 5. Warunki sanitarne w szkołach i w innych placówkach oświatowo – wychowawczych**
- 6. Warunki sanitarno – higieniczne w środowisku pracy**
- 7. Jakość wody przeznaczonej do spożycia**
- 8. Stan sanitarny miejsc wykorzystywanych do kąpieli i basenów kąpielowych**
- 9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego**
- 10. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia**
- 11. Działalność laboratoryjna**

https://www.onkonet.pl/images_news/sars_cov_2.jpg

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE WYBRANYCH CHORÓB ZAKAŹNYCH

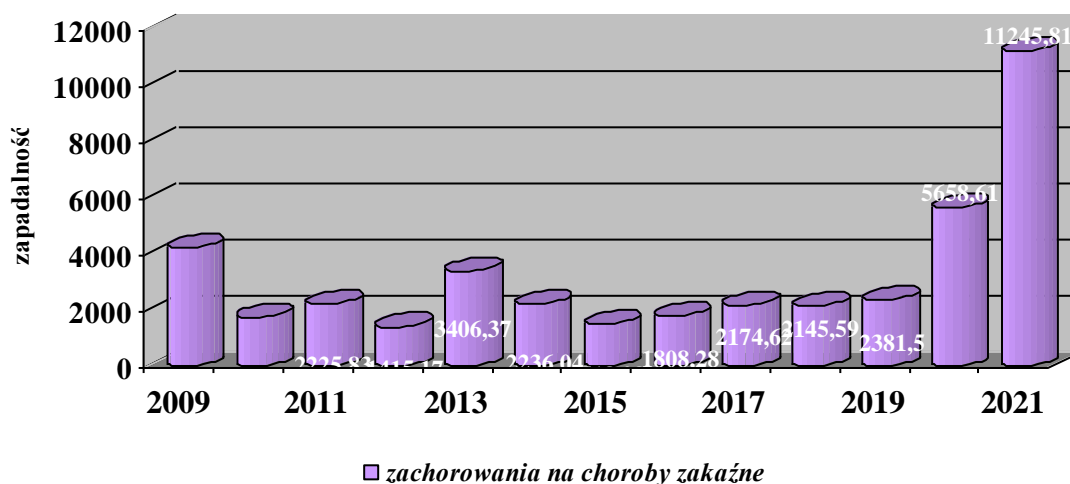
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Dane epidemiologiczne w niniejszym sprawozdaniu zostały zgromadzone w oparciu o zgłoszenia dokonywane przez lekarzy, którzy rozpoznali zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, określonej na podstawie ustawy z dnia 05.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2069) i przedstawione w formie graficznej oraz tabelarycznej.

W 2021 roku zarejestrowano ogółem **12779** zachorowań na choroby zakaźne przy wskaźniku zapadalności 16926,50 obliczonym na 100.000 tys. mieszkańców to jest o **6064** więcej zachorowań w porównaniu do roku 2020, kiedy odnotowano **6715** zachorowań. Wzrost zachorowań w roku sprawozdawczym spowodowany jest dalszym rozwojem pandemii wywołanej szczepem koronawirusa SARS-Co-V-2 przy jednoczesnym wzroście zachorowań na grypę.

Wykres nr 1.1.

Współczynnik zapadalności na choroby zakaźne rejestrowane w pow. grodzkim i ziemskim w latach 2009 - 2021

Dane liczbowe o nadzorowanym terenie.

W niniejszym opracowaniu, obliczając wskaźnik zapadalności, posłużono się danymi uzyskanymi w Urzędzie Statystycznym w Zielonej Górze. Według tych danych na dzień 30.06.2021 r., na terenie powiatu ziemskiego zamieszkuje **75,497 osób** (38,303 tys. kobiet i 39,194 tys. mężczyzn).

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze obejmuje nadzorem zielonogórski - powiat ziemski. Ludność powiatu zamieszkuje w 9 gminach, tj.: gm. Sulechów, gm. Nowogród Bobrzański, gm. Kargowa, gm. Czerwieńsk, gm. Świdnica, gm. Babimost, gm. Bojadła, gm. Trzebiechów i gm. Zabór.

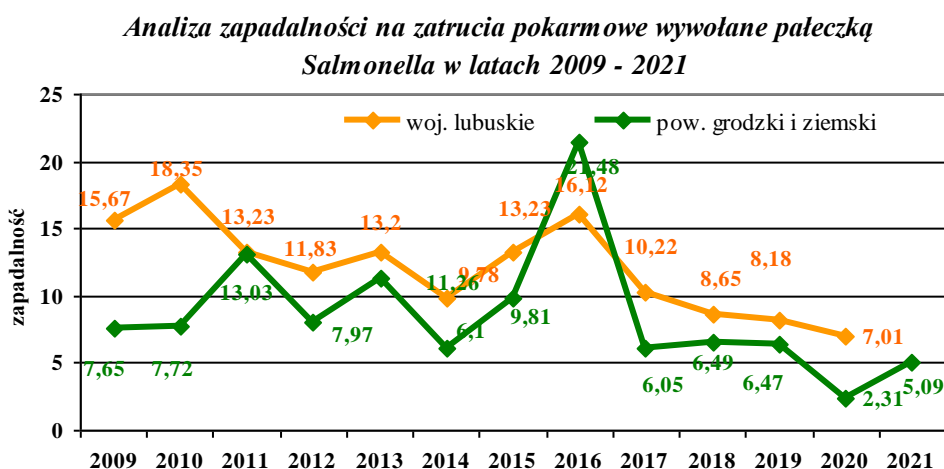
2. Choroby szerzące się drogą pokarmową

2.1. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*.

W omawianym 2021 roku odnotowano 5 zachorowań, w tym u 1 kobiety (67l.) i u 4 mężczyzn (01., 19l., 11l., 64l.). W czterech przypadkach pacjentów hospitalizowano. Z kontaktu z chorymi łącznie przebadano 9 osób.

Czynnikiem etiologicznym powyższych zachorowań były pałeczki typu *Salmonella enteritidis*.

Wykres nr 1.2.

2.2. Nosiciele pałeczek *Salmonella*

W roku 2021 nie zarejestrowano nowych nosicieli pałeczek z rodzaju *Salmonella*, w ubiegłym roku zarejestrowano 2 przypadki.

2.3. Salmonelloza, inne zakażenia pozajelitowe

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na inne zakażenia pozajelitowe wywołane pałeczkami *Salmonella*.

2.4. Salmonelloza posocznica

W 2021 roku zarejestrowano 2 zakażenia wywołane pałeczką *Salmonella*, u dwóch kobiet w wieku 67 lat i 82 lata. W przypadku jednej osoby doszło do zakażenia układu moczowego. Osoby chore były hospitalizowane. W 2020 r. nie zarejestrowano zachorowania na posocznice wywołaną pałeczkami *Salmonella*.

2.5. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *E. coli*

W 2021 roku oraz 2020 roku nie odnotowano zachorowań na zakażenia bakteryjne wywołane pałeczką *Escherichia coli*. W roku 2021 wśród mieszkańców powiatów ziemskiego nie zarejestrowano zespołu hemolityczno-mocznicowego wywołanego pałeczką *Escherichia coli*.

2.6. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – *Campylobacter*

W 2021 roku nastąpił wzrost zachorowań wśród osób, u których rozpoznano zakażenia wywołane bakterią *Campylobacter*. W omawianym okresie sprawozdawczym wystąpiło 1 zachorowanie mężczyzny w wieku 2 lat. Pacjent był hospitalizowany. W roku 2020 nie odnotowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

2.7. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *Clostridium difficile*

W 2021 roku zarejestrowano łącznie 24 zakażeń jelitowych wywołanych przez bakterie *Clostridium difficile*. Pośród wszystkich pacjentów hospitalizowano 22 osoby. Pozostałe osoby leczono ambulatoryjnie. W roku poprzednim odnotowano 2 przypadki powyższego zachorowania tj. o 22 przypadki mniej niż w obowiązującym okresie sprawozdawczym.

W powiecie ziemskim zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 25 do 29 lat 2 osoby (1 kobieta oraz 1 mężczyzna w tym 1 osoba hospitalizowana);
- od 30 do 34 lat 2 osoby (2 mężczyzn - hospitalizowani);
- od 45 do 49 lat 3 osoby (2 kobiety oraz 1 mężczyzna - wszystkie osoby hospitalizowano);
- od 50 do 54 lat 2 osoby (2 mężczyzn - hospitalizowani);
- od 55 do 59 lat 1 osoba (1 mężczyzna - hospitalizowany);
- od 60 do 64 lat 3 osoby (3 kobiety - hospitalizowane);
- od 65 do 74 lat 5 osób (3 kobiety oraz 2 mężczyzn - wszystkie osoby hospitalizowano);
- powyżej 75 lat 6 osób (2 kobiety oraz 4 mężczyzn - wszystkie osoby hospitalizowano).

2.8. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2.

2.9. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez *rotawirusy*

W 2021 roku zarejestrowano 4 zakażenia wywołane przez rotawirusy. Jest to spadek ilości zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym odnotowano 5 zachorowań. Zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 0 do 1 lat - 1 osoba (chłopiec),
- od 2 do 3 lat - 1 osoba (chłopiec)
- 6 lat - 1 osoba (dziewczynka)
- 80 lat - 1 osoba (kobieta) leczona ambulatoryjnie

2.10 Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy

W roku sprawozdawczym 2021 zarejestrowano 3 zakażenia, natomiast w roku 2020 zarejestrowano 2 zakażenia. Zakażenia wystąpiły w grupie wiekowej u dzieci do 2 lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane, zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

2.11. Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone

Ilość zachorowań na powyższą jednostkę chorobową w roku 2021 wzrosła. W obowiązującym roku sprawozdawczym zachorowało 11 mężczyzn i 8 kobiet co dało łączną ilość zachorowań na poziomie 19 (zap. 25,17), hospitalizowano 5 osób. W roku 2020 odnotowano 18 zachorowań.

2.12. Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone

W roku 2021 zarejestrowano 5 wirusowych zakażeń jelitowych nieokreślonych, u 3 kobiet i 2 mężczyzn.

2.13. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W opisywanym roku sprawozdawczym, w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2 wystąpił wzrost zachorowań z 8 przypadków w 2020 roku do 10 w 2021 roku.

2.14. Biegunka i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

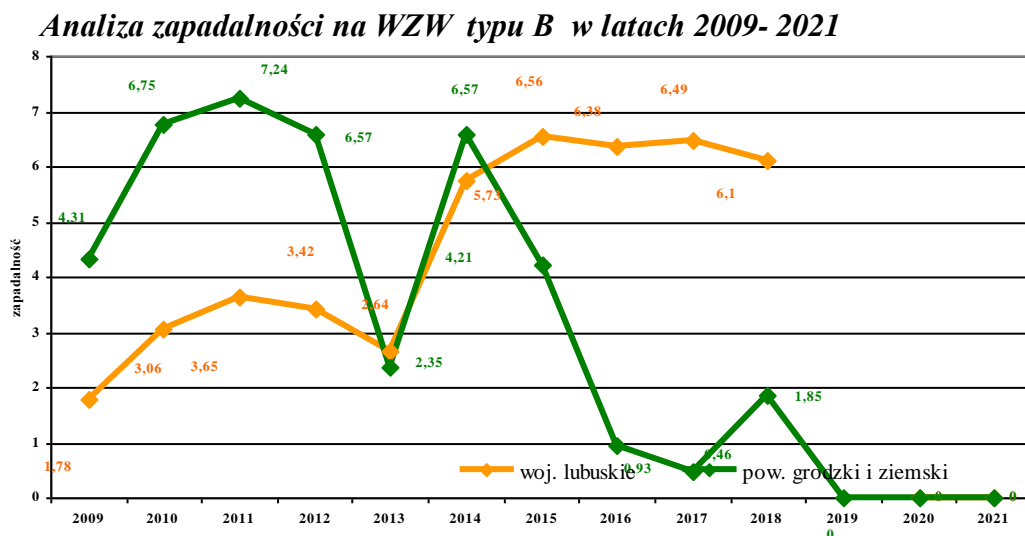
W 2021 roku zarejestrowano 27 przypadków biegunek i zapalenia żołądka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Jest to o 9 zachorowań mniej niż w roku poprzednim, w którym zarejestrowano 36 przypadków.

3. Zakażenia krwiopochodne

3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2021 roku tak jak w dwóch poprzednich latach, tj. w 2020 i 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na ww. jednostkę chorobową.

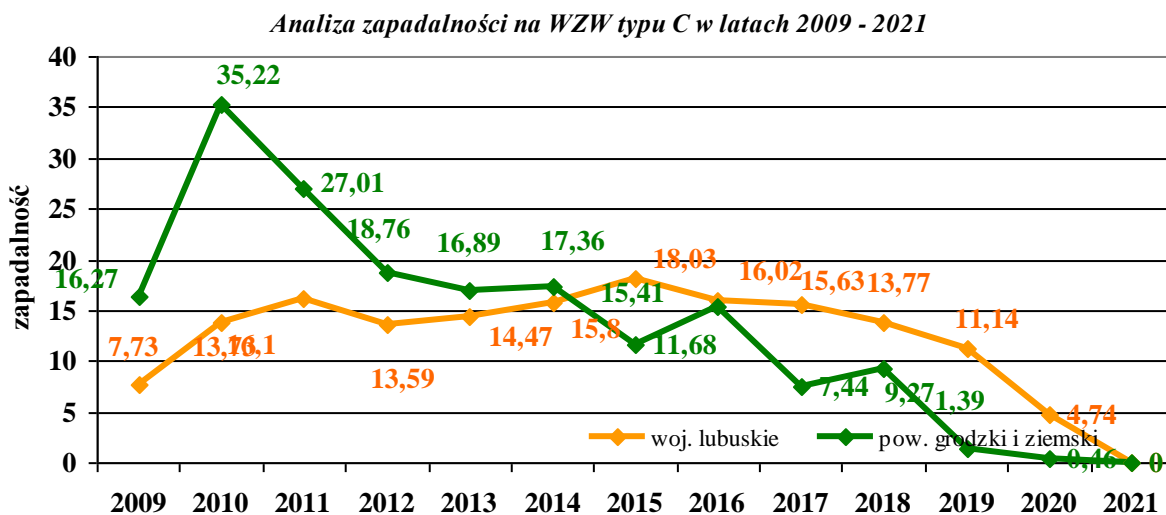
Wykres nr 1.3.

3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W roku 2021 i 2020 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

Wykres nr 1.4.

3.3. Nowo wykryte zakażenia HIV

W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano wzrost nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV o 4 przypadki. W roku 2021 w powiecie ziemskim zakażeniu uległo 5 osób, w tym 3 mężczyzn w wieku 38, 26, 25 lat oraz 2 kobiety w wieku 41 i 45 lat.

3.4. AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności

W roku 2021 jak w roku poprzednim 2020 nie zarejestrowano zachorowania na AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności.

4. Choroby, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne

W 2021 r. na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację Sanitarno–Epidemiologiczną w Zielonej Górze nie odnotowano zachorowań na błonicę, różyczkę i poliomyelitis, tężec.

4.1 Inne postacie tężca

W bieżącym roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowania na tężec.

4.2. Ospa wietrzna

W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano 84 zachorowania na ospę wietrzną, w tym 45 kobiet i 39 mężczyzn. Jest to spadek zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym to zarejestrowano 127 zachorowań.

Zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 0 do 2 lat – 7 osób (4 kobiety, 3 mężczyzn)
- 2 lata – 3 osoby (1 kobieta, 1 mężczyzna)
- 3 lata – 13 osób (7 kobiet, 6 mężczyzn)
- 4 lata – 10 osób (7 kobiet, 3 mężczyzn)
- 5 lat – 20 osób (11 kobiet, 9 mężczyzn)
- 6 lat – 14 osób (5 kobiet, 9 mężczyzn)
- 7 lat – 3 osoby (2 kobiety, 1 mężczyzna)
- 8 lat – 3 osoby (2 kobiety, 1 mężczyzna)
- 9 lat – osoba (1 mężczyzna)
- od 10 do 14 lat - 4 osoby (4 mężczyzn)
- od 15 do 19 lat - 1 osoba (1 kobieta)
- od 20 do 24 lat - 1 osoba (1 kobieta)
- od 25 do 29 lat - 2 osoby (2 kobiety)
- od 30 do 34 lat - 1 osoba (1 kobieta)
- 75 lat i więcej - 1 osoba (1 kobieta)- 1 kobieta hospitalizowana.

Hospitalizowano jedną kobietę (lat 77). Pozostałe osoby chore leczono ambulatoryjnie.

4.3. Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)

W 2021 roku zarejestrowano jedno zachorowanie u jednej osoby (zap.046) z powiatu ziemskiego które wystąpiło u siedmioletniej dziewczynki. Chora przyjęła jedną dawkę szczepienia zgodnie z kalendarzem szczepień. Była leczona w warunkach ambulatoryjnych. Zachorowanie rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. W roku poprzednim również zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic.

4.3. Krztusiec

W roku 2021 i 2020 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

4.4. Grypa

W roku 2021 na grypę zachorowało 7485 osób, jest to wzrost o 2942 przypadki zachorowań w stosunku do roku 2020, w którym zarejestrowano 4543 zachorowań. Wszystkie zachorowania na grypę zostały rozpoznane na podstawie objawów chorobowych.

Liczba zachorowań w poszczególnych miesiącach kształtowała się następująco:

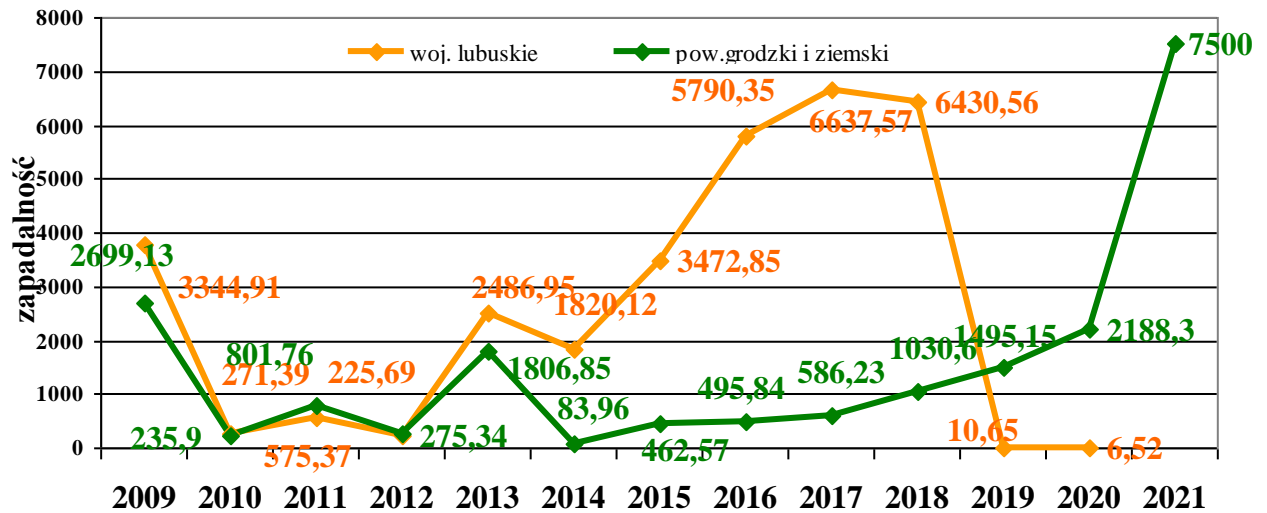
styczeń	–	227 przypadków
luty	–	362 przypadki
marzec	–	487 przypadków
kwiecień	–	280 przypadków
maj	–	383 przypadki
czerwiec	–	491 przypadków
lipiec	–	397 przypadków
sierpień	–	381 przypadków
wrzesień	–	1031 przypadków
październik	–	1384 przypadków
listopad	–	1117 przypadków
grudzień	–	945 przypadków

Zachorowania z podziałem na poszczególne grupy wiekowe kształtowały się następująco, tj. w przedziale:

od 0 do 4 lat	1863 zachorowania
od 5 do 14 lat	1747 zachorowań
od 15 do 64 lat	3418 zachorowań
od 65 lat i powyżej	457 zachorowań

Wykres nr 1.5.

Analiza zapadalności na grypę powiat ziemski i grodzki w latach 2009 - 2021

4.5. Gruźlica

W roku 2021 i 2020 nie zarejestrowano zachorowań na gruźlicę.

4.6. Odra

W 2021 i 2020 r. nie rejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

5. Choroba meningokokowa

W bieżącym roku sprawozdawczym oraz w roku 2020 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

6. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

W 2021 roku zarejestrowano 1 zachorowanie wywołane *Streptococcus pneumoniae*, natomiast w 2020 roku zarejestrowano 5 zachorowań.

Zachorowania przebiegały pod postacią choroby innej określonej i nieokreślonej u mężczyzny w wieku 64 lat. Osoba chora poddana została hospitalizacji w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Rozpoznanie potwierdzono badaniami laboratoryjnymi.

7. Choroby odzwierzęce

7.1. Szczepienia osób przeciwko wściekliznie - za 2021 r.

W 2021 roku zarejestrowano 10 osób narażonych na zakażenie wścieklizną, wynikające z kontaktu ze zwierzętami. W związku z czym powzięto decyzję o przeprowadzeniu szczepień po ekspozycyjnych.

Powodem narażenia był kontakt ze zwierzętami domowymi lub dzikimi, tj z:

- psem - 5 osób
- kotem - 3 osoby

- nietoperzem - 1 osoba
- wiewiórką - 1 osoba

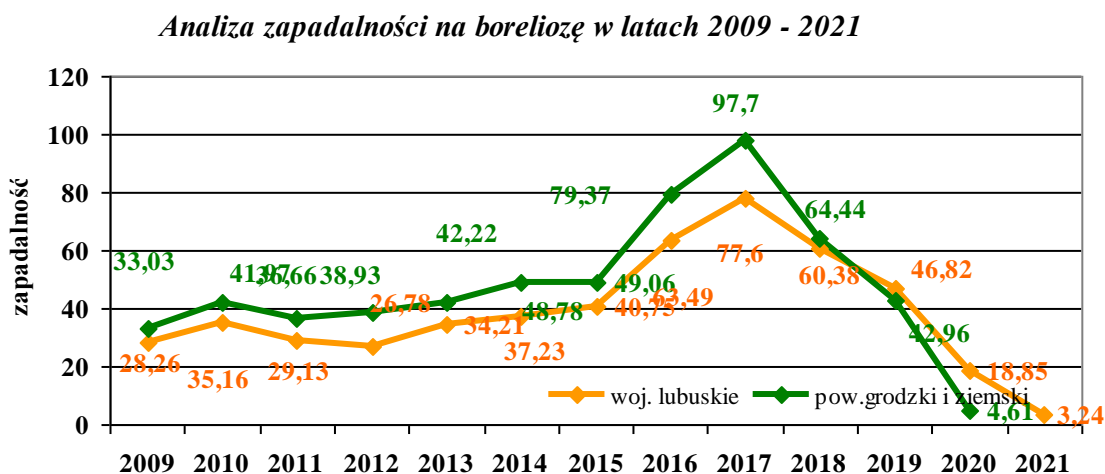
Wśród osób narażonych na wściekliznę w wyniku pokąsania przez zwierzęta przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, wszystkie osoby pokąsane zaszczepiono przeciwko wściekliznie.

Od lekarzy weterynarii otrzymano decyzje nakazujące poddanie zwierząt obserwacji w kierunku wścieklizny.

7.2. Borelioza – choroba z Lyme za 2021 r.

W 2021 roku zarejestrowano 2 zachorowania na boreliozę. Wszystkie osoby, u których doszło do zakażenia deklarowały obecność ukąszenia przez kleszcza. W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na neuroboreliozę.

Wykres nr 1.7.

7.3. Malaria

W 2021 roku tak jak w roku poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na malarię.

7.4. Tularemia

W 2021 roku oraz 2020 roku nie zarejestrowano nowych zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

8. Inne choroby objęte nadzorem epidemiologicznym

8.1. Szkarlatyna

W 2021 roku zarejestrowano 2 zachorowania na szkarlatynę. Porównując rok 2021 do roku poprzedniego zaobserwowano spadek zachorowań. W roku 2020 zanotowano 14 zachorowań.

W powiecie ziemskim zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- 4 lata 1 przypadek (1 kobieta)
- 5 lat 1 przypadek (1 mężczyzna)

8.2. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*

W 2021 roku odnotowano 10 zachorowań wywołanych *Streptococcus pyogenes*. Wszystkie zachorowania wystąpiły pod postacią róży. W powiecie ziemskim zachorowały 2 osoby, 1 kobieta i 1 mężczyzna, powyższe osoby były leczone ambulatoryjnie.

8.3. Choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae-posocznica*

W 2021 roku nie zarejestrowano zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*

8.4. Choroby przenoszone drogą płciową

W omawianym okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nowych przypadków chorób przenoszonych drogą płciową. W roku 2020 zarejestrowano przypadek wystąpienia zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (kiła nieokreślona).

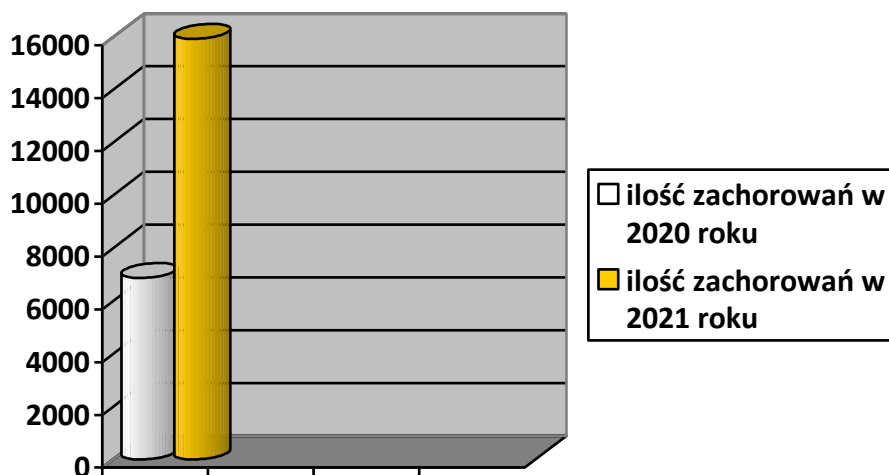
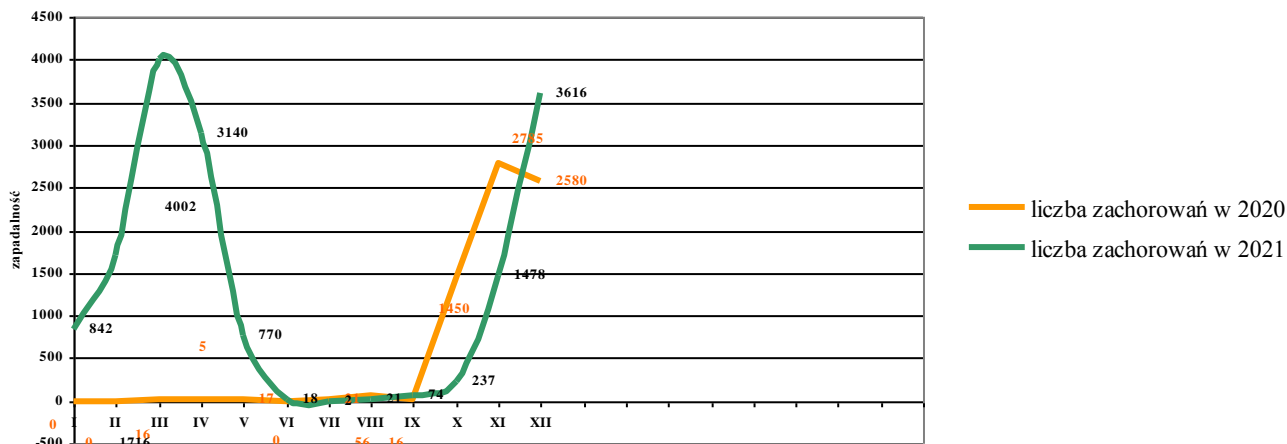
9. Zakażenia SARS CoV-2

W 2021 zarejestrowano 4943 zakażeń COVID-19. Jest to o 2953 więcej zachorowań niż w roku poprzednim, w którym zarejestrowano 1990 zakażeń. Styczeń- 842 G- 628; Z- 214

- Luty - 441
- Marzec - 1275
- Kwiecień- 983
- Maj - 258
- Czerwiec - 1
- Lipiec - 0
- Sierpień - 11
- Wrzesień- 25
- Październik - 49
- Listopad - 556

➔ Grudzień - 1136

Analiza zachorowań na COVID-19 z podziałem na miesiące w latach 2020 - 2021

W 2021 roku zarejestrowano łącznie 247 hospitalizacji, wykazano 119 zgonów.

10. Encefalopatie Gąbczaste Choroba Creutzfeldta-Jacoba

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

11. Realizacja założeń programu eradykacji zachorowań na *Poliomyelitis*

W 2021 roku monitorowano sytuację zachorowań przebiegających z ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia i składano do WSSE w Gorzowie Wlkp. tygodniowe meldunki o aktualnej sytuacji epidemiologicznej. W omawianym okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań przebiegających z porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia.

Personel medyczny instruowano o zasadach działania w przypadku rozpoznania ostrych porażen wiotkich.

12. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Są to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Reakcje te mogą mieć przebieg łagodny (miejscowy obrzęk kończyny, silne miejscowe zaczerwienienie, gorączka), poważny (charakteryzuje się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki – nie wymaga hospitalizacji) lub ciężki (zagroza życiu i wymaga hospitalizacji w celu ratowania życia). Prowadzony nadzór ma na celu wykrycie, ocenę i prowadzenie działań zapobiegających problemom związanym z przyjmowaniem preparatów szczepionkowych.

W 2021 r. zarejestrowano 37 odczynów NOP, w łagodne, poważne i ciężkie.

12. Podsumowanie

W 2021 roku zarejestrowano 12779 zachorowań na choroby zakaźne, to jest o 6064 przypadki więcej w porównaniu do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 6715 zachorowań. Przyczyną wzrostu zachorowań była trwająca pandemia wywołana wirusem SARS CoV-2. W roku 2021 zarejestrowano 4943 zachorowań na COVID-19, co stanowi 38,7% wszystkich zachorowań. Dodatkowo zaobserwowano wzrost zachorowań na grypę do 7485 przypadków w 2021 roku, to jest o 2942 przypadki więcej niż w roku ubiegłym, w którym zarejestrowano 4543 przypadki.

Zaobserwowano spadek ilości zachorowań na ospę wietrzną z 127 przypadków w 2020 roku do 84 w roku 2021.

Tab. Nr 1 Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na choroby zakaźne zarejestrowane w latach 2020-2021 ogółem w powiecie grodzkim i ziemskim.

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań 2020 r.	Wskaźnik zapad.	Liczba zachorowań 2021 r.	Wskaźnik zapad.
1.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	5	2,30	11	5,09
2.	Salmonelloza – posocznica	0	0,00	0	0,00
3.	Salmonelloza inne zakażenia pozajelitowe	0	0,00	0,00	0,00
4.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - wywołane przez E. coli	4	1,84	0,00	0,00
5.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – wyw. przez Camphylobacter	0	0,00	2	0,93
6.	Inne bakteryjne zakażenie jelit. –wyw. przez Clostridium difficile	23	10,60	51	23,59
7.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - nieokreślone	0	0,00	3	1,39
8.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – u dzieci do lat 2	0	0,00	0,00	0,00
9.	Inne bakteryjne zatrucie pokar. - nieokreślone	1	0,46	41	18,96
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe- wyw. przez rotawirusy	17	7,84	10	4,63
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	3	1,38	17	7,86
12.	Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	25	11,52	25	11,56
13.	Wirusowe zakażenia jelitowe- nieokreślone	1	0,46	7	3,24
14.	Wirusowe zakażenia jelitowe – u dzieci do lat 2	16	7,38	28	12,95
15.	Biegunka ogółem	140	64,54	215	99,44
16.	Biegunka u dzieci do 2-óch lat	45	20,74	80	1,30
17.	Tęžec ogółem	0	0,00	1	0,46
18.	Gruźlica	3	1,38	0	0,00
19.	Krzusiec	1	0,46	0	0,00
20.	Szkarlatyna	39	17,98	18	8,33
21.	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0,00	0	0,00
22.	Róża	22	10,14	13	6,01
23.	Choroba wyw. przez Streptococcus pyogenes inna określona	2	0,92	0	0,00
24.	Kiła nie określona	1	0,46	0	0,00
25.	Rzeżączka	1	0,46	0	0,00
26.	Choroba z Lyme (krętkowica kleszczowa)	10	4,61	7	3,24
27.	Neurobolerioza	1	0,46	0	0,00
28.	Choroba Creutzfeldta-Jacoba	0	0,00	1	0,46
29.	Pokąsanie przez zwierzęta podejrzane o wściekliwość	36	16,60	24	11,10

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

30.	Wirusowe zap. opon mózgowych inne określone i nieokreślone	1	0,46	0	0,00
31.	Odra	0	0,00	0	0,00
32.	Ospa wietrzna	182	83,90	314	145,23
33.	WZW-A	0	0,00	0	0,00
34.	WZW-B	0	0,00	0	0,00
35.	WZW-C	1	0,46	0	0,00
36.	Nowo wykryte zakażenia HIV	9	4,15	13	4,16
37.	Świnka	1	0,46	1	0,46
38.	Malaria	0	0,00	0	0,00
39.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumo. - zap. opon mózg	0	0,00	0	0,00
40.	Posocznica wyw. przez Streptococcus pneumoniae	4	1,84	5	2,31
41.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumoniae inna określona	6	2,77	7	3,24
42.	Choroba wywołana <i>Haemophilus influenzae</i> -posocznica	0	0,00	1	0,46
43.	Zespół hemolityczno mocznicowy w przebiegu zakażenia E.coli	0	0,00	0,00	0,00
44.	Bakt. zap. Opon mózgowych lub mózgu, inne nieokreślone	0	0,00	0	0,00
45.	Grypa - ogółem	4747	2192,61	7500	3468,93
46.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	6934	3196,48	15840	7326,38
OGÓLEM zachorowań		12275	5658,61	24238	11210,66
OGÓLEM zachorowań bez grypy		7528	3470,31	16814	7776,88
OGÓLEM zachorowań bez SARS-CoV-2 (COVID-19)		5341	2462,13	8398	3884,28

Tab. nr 2. Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na choroby zakaźne zarejestrowane w roku 2021

<i>L.p.</i>	Jednostka chorobowa	Liczba przyp. ogółem	Zapadalność
1.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	5	6,62
2.	Salmonelloza – posocznica	2	2,65
3.	Salmonelloza inne zakażenia pozajelitowe	0	0,00
4.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - wywołane przez E. coli	0	0,00
5.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – wyw. przez <i>Camphylobacter</i>	1	1,32
6.	Inne bakteryjne zakażenie jelit. –wyw. przez <i>Clostridium difficile</i>	24	31,79
7.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - nieokreślone	2	2,65
8.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – u dzieci do lat 2	0	0,00
9.	Inne bakteryjne zatrucie pokar. - nieokreślone	0	0,00
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe- wyw. przez rotawirusy	4	5,30
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	3	3,97
12.	Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	19	25,17
13.	Wirusowe zakażenia jelitowe- nieokreślone	5	6,62
14.	Wirusowe zakażenia jelitowe – u dzieci do lat 2	10	13,25
15.	Biegunka ogółem	67	88,75
16.	Biegunka u dzieci do 2-óch lat	28	3,71
17.	Tężec ogółem	0	0,00
18.	Gruźlica	0	0,00
19.	Krzusiec	0	0,00
20.	Szkarlatyna	2	2,65
21.	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0,00
22.	Róża	2	2,65
23.	Choroba wyw. przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inna określona	0	0,00
24.	Kiła nie określona	0	0,00
25.	Rzeżączka	0	0,00
26.	Choroba z Lyme (krętkowica kleszczowa)	2	2,65

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

27.	Neuroboerioza	0	0,00
28.	Choroba Creutzfeldta Jacoba	0	0,00
29.	Pokąsanie przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	9	11,92
30.	Wirusowe zap. opon mózgowych inne określone i nieokreślone	0	0,00
31.	Odra	0	0,00
32.	Ospa wietrzna	84	111,26
33.	WZW-A	0	0,00
34.	WZW-B	0	0,00
35.	WZW-C	0	0,00
36.	Nowo wykryte zakażenia HIV	5	1,32
37.	Świnka	0	0,00
38.	Malaria	0	0,00
39.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumo. - zap. opon mózg	0	0,00
40.	Posocznica wyw. przez Streptococcus pneumoniae	0	0,00
41.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumoniae inna określona	1	1,32
42.	Choroba wywołana <i>Heamophilus influenzae</i> -posocznica	0	0,00
43.	Zespół hemolityczno mocznicowy w przebiegu zakażenia E.coli	0	0,00
44.	Bakt. zap. Opon mózgowych lub mózgu, inne nieokreślone	0	0,00
45.	Grypa - ogółem	7485	9914,30
46.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	4943	6547,28
47.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ	12704	16827,16
48.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ BEZ GRYPY	5294	7012,20
49.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ BEZ SARS CoV-2(COVID-19)	7761	10279,88

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fplus.gazetalubuska.pl%2Fzielona-gora->

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

2. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

W 2021 r. na obszarze nadzorowanego powiatu ziemskiego 97 obiektów prowadzących działalność leczniczą, w tym:

- 4 obiekty lecznicze wykonujące stacjonarne świadczenia zdrowotne,
- 44 obiekty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 51 praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarskich.

2.1. Działalność kontrolno-represyjna

Wykonano ogółem **19** kontroli w obiektach stricte ochrony zdrowia.

Wystosowano **5** decyzji administracyjnych, w tym:

- 2 decyzje nakazujące podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego
- 2 decyzje zmieniających decyzję źródłową, wszystkie dotyczyły przedłużenia terminu wykonania obowiązków ,
- 1 decyzję o opłacie¹⁾

W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano 14 zaleceń.

2.2. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych

W tej grupie podmiotów zewidencjonowano **4** obiekty, tj.:

- SPZOZ Sulechów, 66-100 Sulechów, ul. Zwycięstwa 1;
- Szpital Rehabilitacyjno-Leczniczy dla Dzieci SPZOZ w Wojnowie
- SPZOZ Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, ul. Zamkowa 1
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „URO-LASER” W. Zwierzyński i M. Drozd Lekarska Spółka Partnerska w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1

Z wyżej wymienionych obiektów w 2021 r. nie przeprowadzono kontroli w Szpitalu Rehabilitacyjno-Leczniczym dla Dzieci w Wojnowie.

Ogółem przeprowadzono **4** kontrole (2 kompleksowe, 1 sprawdzającą, 1 interwencyjną).

Wystosowano ogółem 3 decyzje administracyjne, w tym:

- 2 decyzje nakazujące podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego
- 1 decyzję o opłacie za czynności kontrole.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano **14** zaleceń.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie, 66-100 Sulechów, ul. Zwycięstwa 1

W 2021 r. Szpital był wyznaczony do hospitalizacji pacjentów z zakażeniem SARS-CoV-2.

---

¹⁾ - zgodnie z art. 36 § 1 i 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania. Za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przez organy Inspekcji Sanitarnej nie pobiera się opłat od osób oraz jednostek organizacyjnych obowiązujących do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w wyniku badań nie stwierdzono naruszenia tych wymagań.

W obiekcie przeprowadzono 2 kontrole, tj. sprawdzającą wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi wystosowanymi przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, kiedy to ten organ ustawowo sprawował nadzór nad obiektem i kompleksową. Kontrola sprawdzająca wykazała, że obowiązki wynikające z tych decyzji zostały wykonane.

Obiekt spełnia obowiązujące wymagania w zakresie struktury technicznej i funkcjonalności pomieszczeń.

Natomiast kontrola kompleksowa wykazała brak izolatki w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, uszkodzone powierzchnie ścian w niektórych pomieszczeniach każdego z oddziałów łóżkowych i w poradniach, uszkodzone poszycie tapicerowanego sprzętu/akcesoriów znajdującego się w oddziałach, wyeksploatowane szafki stojące w gabinecie diagnostyczno-zabiegowym w Oddziale Klinicznym Chorób Wewnętrznych oraz że przewodniczący Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych nie posiada wymaganych przepisami prawa kwalifikacji. W związku z tym wystosowano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie tych nieprawidłowości, wyznaczony termin jeszcze nie upłynął.

Wydano również 14 zaleceń pokontrolnych, np. ścierki wielorazowego użytku do powierzchni dotykowych oraz nakładki na mopy zastąpić jednorazowymi, wprowadzić laryngoskopy jednorazowego użytku w ambulansach Pogotowia Ratunkowego, zaprowadzić rejestr wykonanych zabiegów dekontaminacji wnętrza ambulansów, reaktywować pomieszczenie mycia i dezynfekcji środków transportu, zapewnić warunki umożliwiające transportowanie worków z brudną bielizną w obrębie oddziałów w sposób higieniczny, w brudownikach oddziałowych zapewnić mobilne pojemniki służące do czasowego przechowywania worków z odpadami zakaźnymi, w pracowni badań endoskopowych zorganizować pracę w taki sposób, by badania dolnego i górnego odcinka przewodu pokarmowego odbywały się z zachowaniem rozdziału czasowego, czystość endoskopów potwierdzać przeprowadzaną kontrolą pozostałości zanieczyszczeń białkowych, w centralnej sterylizatorni kontrolę wewnętrzną autoklawu prowadzić przy użyciu testów chemicznych klasy 5 lub 6 albo przy użyciu testów biologicznych kontrolując każdy wsad, opracować procedurę dekontaminacji inkubatorów, postępowania z bronchoskopem używanym w OAiIT, po każdym procesie dekontaminacji inkubatorów i bronchoskopu przeprowadzać kontrolę pozostałości zanieczyszczeń białkowych.

Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania czystości i porządku. Zabiegi dezynfekcyjne wykonywano przede wszystkim przy użyciu środków chemicznych poprzez spryskiwanie powierzchni, ich przecieranie i okresowo zamglawianie pomieszczeń. Nie kwestionowano czystości sprzętu i wyposażenia pomieszczeń. Gospodarka odpadami, w tym zakaźnymi prowadzona jest w sposób prawidłowy. Zbiórka odpadów prowadzona jest w sposób selektywny, odpady zakaźne dodatkowo segregowane są na odpady o ostrych końcach i krawędziach oraz na odpady nieostre. Odbiorcą odpadów medycznych jest koncesjonowany przedsiębiorca, który przekazując je do unieszkodliwienia przestrzega zasady bliskości.

Utrzymaniem pomieszczeń w czystości zajmuje się zewnętrzna firma. Personel sprzątający ma zapewniony profesjonalny sprzęt porządkowy. Zalecono, by w oddziałach zapewnić warunki

umożliwiający transportowanie worków z brudną bielizną w sposób higieniczny, tj. bez przeciągania worka po posadzce oraz by zapewnić w brudownikach mobilne pojemniki wielorazowego użytku służące do czasowego przechowywania worków z odpadami zakaźnymi.

Teren Szpitala jest uporządkowany, trakty komunikacyjna są utwardzone.

Szpital Rehabilitacyjno-Leczniczy dla Dzieci w Wojnowie, 66-120 Kargowa, Wojnowo 7A

W 2021 r. obiekt nie był ujęty w harmonogramie kontroli.

SPZOZ Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, ul. Zamkowa 1

W 2021 r. nie planowano kontroli Szpitala. Natomiast przeprowadzono 1 kontrolę w związku z interwencją wniesioną przez pracowników dot. niezabezpieczenia personelu w środki ochrony indywidualnej i nieprzestrzeganie procedur higienicznych w zakresie ochrony przed zakażeniem SARS CoV-2 i zakażeń wśród pacjentów. Kontrola nie potwierdziła zasadności wniesionej interwencji w części dot. zabezpieczenia w środki ochrony indywidualnej albowiem zgromadzone zapasy magazynowe wskazywały na zaspakajanie potrzeb.

W stosunku do zakładu nie jest prowadzone żadnego postępowanie administracyjne/egzekucyjne. Zakład jest szpitalem jedno specjalistycznym, który prowadzi działalność diagnostyczną, leczniczą oraz rehabilitacyjną zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania u dzieci i młodzieży.

Oddziały łóżkowe mieszczą się w zabytkowym budynku pałacowym oraz jeden oddział (obserwacyjny wzmożonej opieki) - na I piętrze budynku administracyjnego, a zakład rehabilitacji w parterowej dobudówce połączonej z pałacem zabudowanym łącznikiem.

Układ pomieszczeń pozwala na wydzielenie strefy dla pacjentów zakażonych koronawirusem. W oddziale obserwacyjnym wzmożonej opieki zapewniona jest izolatka – przeznaczona na ten cel pomieszczenie separatki 1-łóżkowej z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym.

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „URO-LASER” W. Zwierzyński i M. Drozd Lekarska Spółka Partnerska w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1

W 2021 r. w placówce przeprowadzono 1 kontrolę, była to kontrola kompleksowa wynikająca z harmonogramu kontroli. Zakład dzierżawi pomieszczenia od SPZOZ w Sulechowie. Pomieszczenia bloku operacyjnego nie spełniają obowiązujących wymagań, ponieważ brak jest szatni czystej w służbie szatniowej zespołu operacyjnego w bloku operacyjnym, brak jest magazynu sprzętu i aparatury w obrębie bloku operacyjnego brak jest magazynu bielizny czystej w obrębie bloku operacyjnego, brak jest magazynu bielizny brudnej w obrębie bloku operacyjnego, brak jest pomieszczenia porządkowego w obrębie bloku operacyjnego. W związku z tym opracowany został program dostosowawczy. Nie zrealizowano jeszcze jego założeń. W związku z tym wydano decyzję administracyjną z dnia 27.06.2018 r., nr 973/NS-EP/18, którą zobowiązano Stronę do usunięcia nieprawidłowości w terminie do dnia 30.06.2019 r. Strona przedłożyła koncepcję modernizacji pomieszczeń i na wniosek Stony termin ten został przedłużony do dnia 30.06.2022 r. (decyzja z dnia 27.06.2019 r., nr M/502/NS-EP-26/2019).

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą zapewnienie w terminie do dnia 31.12.2021 r.: w oddziale szpitalnym w sali chorych nr 2 gładkiej, bez ubytków farby i tynku ściany, w brudowniku płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością, pojemników z workami czerwonymi przeznaczonymi na odpady medyczne o nieostrych końcach otwierane w sposób pozwalający na uniknięcie zakażenia osób mających kontakt z workiem lub pojemnikiem.

Zakres prowadzonej działalności zawężony został do katalogu chirurgii jednego dnia.

Szpital nie posiada własnej centralnej sterylizatorni. Sterylizacja narzędzi wielorazowego użytku, zlecona jest szpitalowi SPZOZ w Sulechowie, (sterylizatornia SPZOZ Sulechów spełnia obowiązujące wymogi w zakresie stanu technicznego i funkcjonalnego), natomiast sprzęt wymagający sterylizacji niskotemperaturowej (np. elementy optyczne endoskopów) sterylizowany jest w centralnej sterylizatorni Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze. Żaden z pokoi nie dysponuje łazienką, zapewniono łazienki ogólnodostępne.

W w/w obiekcie nie kwestionowano stanu czystości i porządku. Zabiegi dezynfekcyjne w pomieszczeniach wykonywano przede wszystkim przy użyciu środków chemicznych. Nie kwestionowano też czystości sprzętu medycznego i wyposażenia. Sprzątaniem obiektu zajmuje się własny personel. Brak pomieszczenia porządkowego w obrębie bloku operacyjnego egzekwowany jest w drodze toczącego się postępowania administracyjnego. Do sprzątania bloku zapewniony jest wydzielony zestaw porządkowy. Odpady zbierane są selektywnie, a zakaźne są dodatkowo segregowane na odpady o ostrych końcach i krawędziach i pozostałe (nieostre). Odbiorcą odpadów jest koncesjonowany przedsiębiorca. Przekazując odpady zakaźne do unieszkodliwienia przestrzegana jest zasada bliskości.

2.3. W zakresie oceny realizacji programu dostosowania pomieszczeń do obowiązujących wymogów w 2021 r. przeprowadzono 1 kontrolę (w SPZOZ Sulechów). Kontrola wykazała, że obowiązki nałożone decyzją administracyjną zostały wykonane i obiekt spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia *Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595)*.

Wymogów nie spełnia NSZOZ „URO-LASER” w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1, prowadzone jest postępowanie administracyjne, termin wykonania obowiązków wyznaczony decyzją upływa 30.06.2022 r.

2.4. Pozyskano następujące informacje o przeprowadzonych inwestycjach lub zmianach w infrastrukturze szpitali oraz rozwiązaniach organizacyjnych w 2021 roku, które zostały wprowadzone przez szpitale w celu zminimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa i zapobiegania zakażeniom szpitalnym w związku z wystąpieniem poważnego zagrożenia dla zdrowia publicznego – epidemii COVID-19:

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1.

1. Wyznaczono na wszystkich oddziałach strefy i wybudowano śluzy umożliwiające odizolowanie pacjentów z podejrzeniem zakażenia.
2. Wybudowane śluzy są zgodne z obowiązującymi wytycznymi, umożliwiają bezpieczną drogę pacjenta i personelu medycznego, oddzielają część czystą oddziału od części skażonej, pozwalają na stosowanie i zdejmowanie użytych środków ochrony indywidualnej.
3. Wydzielono odrębne wejścia na blok operacyjny z lekkich ścinak z folii PE na stelażu.
4. Wykonano budowę przesłon szklanych na ladach recepcyjnych w laboratorium, zakładzie fizjoterapii i punktach rejestracji.
5. Zakupiono nowe urządzenie chłodnicze do nowo wydzielonego pomieszczenia, w którym składowane są odpady medyczne.
6. Zrealizowano inwestycję związaną z rozbudową i budową sieci na tlen medyczny skroplony.
7. Zapewniono 3 kontenery, w których odbywa się wstępna weryfikacja i testowanie pacjentów przed przyjęciem do szpitala.
8. Aneksowano umowę z firmą sprzątającą w zakresie zmiany organizacji pracy i nowych warunków finansowania oraz w zakresie odbioru i unieszkodliwiania odpadów szpitalnych.
9. Zamontowano urządzenie dozujące podchloryn sodu do neutralizacji ścieków używane przez przedsiębiorstwo SUPEKOM Usługi pogrzebowe, Wodociągi i Kanalizacje.
10. Zwiększono liczbę miejsc, w których można przeprowadzić dezynfekcję rąk.
11. Zakupiono urządzenia do zamgławiania pomieszczeń dodatkowe lampy bakteriobójcze.
12. Wydzielono sprzęt medyczny dedykowany tylko dla pacjentów z COVID-19.
13. Zakupiono: termometry elektroniczne, pulsoksymetry, aparaty do mierzenia ciśnienia i aparatury wysokoprzepływową tlenoterapii, respiratory, ssaki i aparaty rtg.

SPZOZ Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, ul. Zamkowa 1

1. Zaadaptowano pomieszczenie dawnej pralni szpitalnej i utworzono nową izbę przyjęć.
2. Stworzono nowy gabinet psychiatryczno- psychoterapeutyczny do terapii dzieci i młodzieży.

Szpital Rehabilitacyjno-Lecznicy dla Dzieci SPZOZ w Wojnowie

1. Przy przyjęciu stosowany jest triage, wydzielono strefę czerwoną, pomarańczową i zieloną. Pacjenci przyjmowani są do oddziału za okazaniem wykonanego dwa dni przed przyjęciem do szpitala, negatywnego wyniku testu PCR w kierunku SARS-CoV-2.
2. W przypadku wystąpienia objawów sugerujących zakażenie, pacjenci i pracownicy poddawani są testom antygenowym. Wobec osób z potwierdzonym wynikiem testu stosowana jest izolacja zgodnie z procedurą.
3. Wydzielono część zakładu – sale 5, 6, 7 z dostępem do węzła sanitarnego na potencjalne przypadki wystąpienia zachorowania na COVID-19 w trakcie turnusu rehabilitacyjnego.
4. Działa Zespół Zakażeń Szpitalnych pod kierunkiem dr Renaty Korczak (specjalista chorób zakaźnych), który analizuje bieżącą sytuację epidemiologiczną w zakładzie i określa konieczne do podjęcia działania.

5. Przeniesiono szatnię żeńskiego personelu przez co wyeliminowano krzyżowanie się dróg z pacjentami przyjmowanymi w ramach ambulatoryjnych świadczeń oraz z pacjentami punktu szczepień.

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „URO-LASER”

W. Zwierzyński, M. Drozd Sulechów, ul. Zwycięstwa 1

W 2021 roku w zakładzie nie podejmowano innych niż w 2020 r. działań. W dalszym ciągu respektowano poniższe:

1. Pacjenci zgłaszają się na wcześniej wyznaczoną godzinę.
2. Personel wyposażony jest w środki ochrony osobistej, stanowiska pracy zabezpieczono pleksą ochronną.
3. Pacjenci mają obowiązek zakrywania ust i nosa maseczką oraz dezynfekcji rąk – dozowniki znajdują się w pomieszczeniach oraz na wejściach i wyjściach.
4. Przy przyjęciu wykonywany jest pomiar temperatury ciała i wypełnia wstępną ankietę kwalifikacyjną w kierunku COVID-19.
5. Pacjenci przyjmowani są planowo na zabiegi i mają wykonywane testy metodą PCR lub antygenowe.
6. Wprowadzono całkowity zakaz odwiedzin pacjentów po za biegach.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

W 2021 r. w w/w grupie podmiotów leczniczych skontrolowano 15 obiektów. Wydano 2 decyzje administracyjne zmieniające decyzję źródłową. Obie decyzje dotyczyły NZOZ Przychodnia Lekarska EKOMED w Nietkowie filia w Leśniowie Wielkim. Zmiana decyzji polegała na przedłużeniu terminu wykonania nałożonych obowiązków.

Z powodu trwającej pandemii zakres tych kontroli został ograniczony do oceny realizacji Programu Szczepień Ochronnych, stanu sanitarno-technicznego i higienicznego punktów szczepień oraz postępowania z odpadami, w tym medycznymi. W wyniku kontroli w 12 podmiotach wydano zalecenia, które dotyczyły przede wszystkim opóźnień w realizacji szczepień dzieci i młodzieży.

W żadnym z punktów szczepień nie stwierdzono złego stanu techniczno-sanitarnego, sanitarno-porządkowego i funkcjonalności pomieszczeń. Żaden z obiektów nie korzystał z indywidualnego źródła zaopatrzenia w wodę, w każdym zapewniona jest ciepła i zimna woda bieżąca. Nie kwestionowano sposobu postępowania z odpadami, w tym zakaźnymi oraz nie stwierdzono zaniedbań w zakresie odprowadzania nieczystości płynnych.

Podsumowanie:

- ✚ W 2021 roku w związku z panującą epidemią oraz dynamicznie zmieniającą i rozwijającą się sytuacją epidemiczną w kraju, zasadnicza działalność Sekcji EP skupiła się na zadaniach związanych z COVID-19.
- ✚ W zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się zakażeń SARS CoV-2 w kontrolowanych placówkach zapewniono możliwość dezynfekcji rąk w przestrzeniach ogólnie komunikacyjnych, a personel zaopatrzony był w nieograniczoną ilość środków ochrony indywidualnej.

Źródło: <http://powiat-zielonogorski.pl/pl/Powiat/O-powiecie>

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Informacje ogólne.

W 2021 roku na terenie powiatu zielonogórskiego przeprowadzono **65** kontroli w obiektach użyteczności publicznej, spośród **239** ujętych w ewidencji tj. 27,2 % (2020 r.- 30,5 %)

Kontrolą objęto:

- Ustępy publiczny - skontrolowano 1 z 2 znajdujących się w ewidencji
- Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej - skontrolowano 1 z 2 znajdujących się w ewidencji
- Domy Pomocy Społecznej - skontrolowano 2 z 2 znajdujących się w ewidencji
- Noclegownie - skontrolowano 1 z 1 znajdującej się w ewidencji.
- Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie - skontrolowano 3 z 16 znajdujących się w ewidencji
- Zakłady fryzjerskie - skontrolowano 3 z 46 znajdujących się w ewidencji.
- Zakłady kosmetyczne - skontrolowano 15 z 32 znajdujących się w ewidencji.
- Studia tatuażu - skontrolowano 2 z 3 znajdujących się w ewidencji.
- Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu - skontrolowano 2 z 4 znajdujących się w ewidencji.
- Tereny rekreacyjne - skontrolowano 4 spośród 9 znajdujących się w ewidencji
- Cmentarze - skontrolowano 21 spośród 53 znajdujących się w ewidencji
- Domy przedpogrzebowe - skontrolowano 1 z 2 znajdujących się w ewidencji
- Inne obiekty użyteczności publicznej - skontrolowano 9 spośród 52 znajdujących się w ewidencji.

W 4 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny i techniczny. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia środków higieny osobistej w ustępie (mydło w płynie, preparat do dezynfekcji rąk, ręczniki jednorazowego użycia), niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie stosowania i niewdrażania procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, złego stanu technicznego wyposażenia salonu kosmetycznego (fotele i łóżka kosmetyczne), niewłaściwie wyposażonych stanowisk do mycia rąk (brak naściennych dozowników na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz niezabezpieczone jednorazowe ręczniki papierowe), niezabezpieczenia narzędzi przed wtórnym zanieczyszczeniem oraz nieprzestrzegania reżimu sanitarnego zgodnie z obowiązującymi zaleceniami/wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów.

2.1. Ustępy publiczne

W 2021 roku sprawozdawczym skontrolowano 1 ustęp publiczny będący pod nadzorem PSSE Zielona Góra. Ustęp Publiczny zlokalizowany na terenie Gminy Babimost oceniono przede wszystkim w zakresie przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych oraz przestrzegania reżimu sanitarnego w trakcie obowiązującego stanu epidemii. Podczas kontroli stwierdzono brak środków

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

czystości w pomieszczeniach ustępów oraz pojemniki na odpady komunalne w złym stanie technicznym. Kontrola wykazała, że obiekt jest podłączony do sieci wodociągowej i kanalizacyjno-sanitarnej, wyposażony w umywalki z ciepłą i zimną wodą do mycia rąk. Za stwierdzone nieprawidłowości zastosowany został środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz wydano zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania aby przy umywalkach do mycia rąk zapewnić i uzupełniać na bieżąco pełną higienizację tj. mydło w płynie, płyn do dezynfekcji rąk i ręczniki papierowe zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem oraz zapewnić pojemniki na odpady w odpowiednim stanie sanitarno-technicznym. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Źródło: <https://www.znaki-tdc.com/toaleta-damsko-meska-1-1750.html>

2.2. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2021 r. skontrolowano 1 Dom Dziennego Pobytu. Kontrola nie wykazały nieprawidłowości. Stan sanitarny obiektu z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.3. Domy Pomocy Społecznej

W 2021 r. skontrolowano 2 Domy Pomocy Społecznej zlokalizowane na terenie Gminy Trzebiechów. Z uwagi na charakter wykonywanych usług, placówki zostały ocenione przede wszystkim w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego i proceduralnego zabezpieczenia w trakcie epidemii. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Stan sanitarny obiektu z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.4. Noclegownie dla bezdomnych

W 2021 roku skontrolowano 1 obiekt będący pod nadzorem PSSE Zielona Góra. Planowa kontrola w Schronisku udzielającym wsparcia dla osób w trudnej sytuacji działającym na terenie Gminy Nowogród Bobrzańskiego wykazała liczne nieprawidłowości, zarówno w zakresie sanitarno-higienicznym, jak i technicznym dotyczące przede wszystkim sanitariatów i pokoi mieszkalnych (brudne i zapleśniałe sylikony przy umywalkach i pod prysznicami, brudne podłogi i armatura sanitarna, zły stan sanitarno-porządkowy pomieszczenia pralni, przez co w placówce dochodzi do krzyżowania drogi brudnej z czystą w zakresie bielizny pościelowej, brak klamek w oknach). Ustalono, że w obiekcie brak jest osób sprawujących nadzór nad mieszkańcami i kontrolującymi utrzymywanie przez nich bieżącej czystości. Ponadto podczas kontroli stwierdzono, że w Schronisku przebywają osoby, które w ocenie kontrolujących wymagają opieki pielęgnacyjnej, całodobowej. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano zalecenia

Źródło: <http://fundacjaparka.pl/historia>

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

z natychmiastowym terminem wykonania. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-porządkowe na terenie Schroniska zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia. W związku z ustaleniami kontrolnymi dotyczącymi stanu zdrowia osób przebywających na terenie Schroniska, powiadomiono pisemnie Burmistrza Nowogrodu Bobrzańskiego oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działający na tym terenie, celem podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń technicznych i porządkowych. Na dzień 31.12.2021 r. w obiekcie w dalszym ciągu obowiązywał brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.

2.5. Inne obiekty, w których świadczone są obiekty hotelarskie

W roku 2021 na terenie powiatu zielonogórskiego skontrolowano 3 obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, rozpatrzono 2 interwencje.

Interwencja w Gospodarstwie Agroturystycznym na terenie Gminy Bojadła dotyczyła obecności pasożytów na terenie obiektu. Podjęte czynności nie potwierdziły zasadności interwencji.

Interwencja w obiekcie hotelarskim w Kolesinie dotyczyła nieprzestrzegania warunków higienicznych w zakresie bielizny pościelowej i części spa. Kontrola sanitarna nie potwierdziła opisanych w piśmie interwencyjnym zarzutów sanitarnych, wydano drobne zalecenia dotyczące przechowywania środków czystości i oddzielenia części spożywczej od chemicznej.

Innych nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.6. Zakłady fryzjerskie.

W roku 2021 na terenie powiatu zielonogórskiego nadzorem objęto 3 zakłady fryzjerskie znajdujące się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze. W 2021 r. wygezekwowano 1 decyzję administracyjną nakazującą z 2020 r. - kontrola sanitarna w Zakładzie Fryzjerskim w Sulechowie, w trakcie której stwierdzono, że obowiązek wynikający z decyzji z 2020 r. został wykonany w całości tj.: podłoga w sali usług została doprowadzona do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego o powierzchni gładkiej, nienasiąkliwej, łatwej do utrzymania w czystości.

Kontrola sanitarna w kolejnym Salonie Fryzjerskim w Sulechowie wykazała, naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych polegające na prowadzeniu przez przedsiębiorcę działalności związanej z: fryzjerstwem pomimo zakazu i ograniczenia wynikającego z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W dniu kontroli ustalono, że zakład funkcjonuje i wykonywana jest usługa fryzjerska. Wszczęto postępowanie administracyjne, wydano decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w salonie fryzjerskim oraz decyzję nakładającą karę pieniężną. Decyzje w tej sprawie podlegały natychmiastowemu wykonaniu.

Źródło: www.styl.pl

2.7. Zakłady kosmetyczne.

W 2021 r. skontrolowano 15 zakładów kosmetycznych znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze.

W wyniku przeprowadzonej kontroli interwencyjnej w obiekcie kosmetycznym w Babimoście ustalono, że podmiot podczas świadczonych usług polegających na wykonywaniu makijażu permanentnego, nie zapewnia należytej ochrony przed zakażeniami zarówno podczas świadczenia usług kosmetycznych w formie mobilnej jak również tych wykonywanych we własnym mieszkaniu, co jak wynika z ustaleń kontrolnych – robi (gabinet kosmetyczny na piętrze mieszkania prywatnego). W trakcie kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości min.: miejsce świadczenia usług kosmetycznych (w domu klientki oraz w prywatnym pomieszczeniu własnego domu) nie spełnia warunków higieniczno-sanitarnych zapewniających ochronę przed zakażeniami; brak wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi; niewłaściwa gospodarka odpadami potencjalnie zakaźnymi; brak przeprowadzania skutecznej dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użycia; brak umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą oraz zestawem do higienizacji w pomieszczeniu, gdzie wykonywane są usługi. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Podczas kontroli sprawdzającej ustalono, że strona wynajęła lokal, który przystosuje tak aby usługi kosmetyczne świadczone były przy zachowaniu wymaganych warunków higieniczno-sanitarnych i obowiązujących norm prawnych. Pozostałe zalecenia zostały wykonane w całości.

Źródło: <https://drparadowska.pl/blog/zadbane-dlonie-i-paznokcie/>

Podczas kontroli sanitarnej w Salonie Kosmetyczny w Sulechowie w ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono kontrolę sanitarną, w wyniku której stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych, tj.: niewłaściwa gospodarka odpadami potencjalnie zakaźnymi, mało precyzyjna procedura postępowania z odpadami zakaźnymi, brak preparatu do dezynfekcji dużych powierzchni, brak zasobników ściennych przy umywalce do mycia rąk w sali usług, urządzenie chłodnicze służące do magazynowania odpadów typu zakaźnego zlokalizowane w pomieszczeniu socjalnym.. Za stwierdzone nieprawidłowości zastosowany został środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz wydano zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania.

Podjęta próba przeprowadzenia czynności kontrolnych w tym samym obiekcie, celem sprawdzenia realizacji postanowień zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 863 ze zm.). W trakcie wszczętych czynności kontrolnych ustalono, że gabinet jest czynny, świadczona jest usługa kosmetyczna, a reżim sanitarny nie jest przestrzegany tj.: czynna poczekalnia oraz nie stosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa. Obecny w gabinecie pracownik uniemożliwił przedstawicielom PPIS w Zielonej Górze przeprowadzenie kontroli. Z uwagi na utrudnienie przeprowadzenia kontroli oraz zaobserwowane nieprawidłowości związane z nieprzestrzeganiem reżimu sanitarnego i stwierdzone nieprawidłowości podczas poprzednich kontroli, wystosowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli w przedmiotowym zakresie przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych oraz przestrzegania reżimu sanitarnego w trakcie stanu epidemii wywołanej rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. W trakcie podjętych czynności kontrolnych w salonie obecna była stażystka wykonująca usługę kosmetyczną, dotychczasowy pełnomocnik właścicielki telefonicznie upoważniła stażystkę do okazania dokumentów. Kontrola sanitarna wykazała liczne nieprawidłowości w zakresie technicznym oraz higieniczno-sanitarnym min. brak wdrażania i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi tj.: Przedsiębiorca nie zapewnił odpowiednich warunków pracy przy świadczeniu usług kosmetycznych w zakresie skutecznej dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku, dezynfekcja powierzchni łóżka kosmetycznego nie była zgodna z okazaną procedurą. Okazane procedury nie zostały zatwierdzone przez właściciela bądź pełnomocnika gabinetu oraz nie zostały podpisane przez pracowników zakładu po wcześniejszym zapoznaniu się z nimi. Analiza okazanej instrukcji postępowania z odpadami wykazała, że zawarty w procedurze sposób postępowania został opracowany dla innego podmiotu i nie jest adekwatny do zakresu usług świadczonych w tym gabinecie (np. efekt uboczny działalności jakim są igły i strzykawki). Ponadto stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny fotela przynależnego do pracownika przy stanowisku manicure w gabinecie nr 1 tj.: fotel w znacznym stopniu wyeksploatowany. Mebel owinięty grubą warstwą folii typu stetch, z licznymi zagięciami i zagnieceniami, przez co nie jest zapewniona powierzchnia gładka, łatwa do utrzymania w czystości i prowadzenia skutecznej dezynfekcji. Zły stan sanitarno-techniczny łóżek kosmetycznych w gabinecie. W dniu omówienia i podpisania protokołu, obecny w salonie pracownik odmówił podpisania protokołu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęte zostało postępowanie administracyjne w trakcie którego wydana zostanie decyzja administracyjna nakazująca zapewnienie odpowiednich warunków sanitarno-technicznych podczas świadczenia usług kosmetycznych.

Pozostałe kontrole w obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane obiekty z tej grupy zostały ocenione w zakresie przestrzegania wzmożonego reżimu sanitarnego związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa oraz ograniczenia ryzyka zakażenia, w obiektach tych zalecano stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych.

2.8. Studia tatuażu

W roku 2021 skontrolowano 2 studia tatuażu znajdujące się na terenie powiatu zielonogórskiego. Nieprawidłowości nie stwierdzono, bieżący stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów był zachowany.

Stan sanitarny obiektu z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.9. Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu.

W 2021 r. skontrolowano 2 zakłady z grupy obiektów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu.

W Salonie Kosmetycznym w Kargowej, przeprowadzono kontrolę sanitarną, w wyniku której stwierdzono niewłaściwe postępowanie z narzędziami jednorazowego użytku podczas świadczenia usług kosmetycznych oraz nie wdrażanie i nie stosowanie procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami. Nałożono mandat karny, wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Skontrolowane obiekty oceniono w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego. W celu zwiększenia bezpieczeństwa oraz ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19, w obiektach tych zalecano stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych.

2.10. Tereny rekreacyjne

W roku 2021 skontrolowano 4 obiekty z grupy terenów rekreacyjnych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń w tej grupie obiektów.

Stan sanitarny ocenionego obiektu uznano jako „dobry”.

Źródło: <https://przedszkolematkiangeli.pl/regulamin-uzytkowania-placu-zabaw/>

2.11. Cmentarze

W roku 2021 skontrolowano 21 cmentarzy znajdujących się na terenie powiatu zielonogórskiego. Bieżący stan porządkowy skontrolowanych cmentarzy był zachowany: utrzymane czysto, oznakowane tablicami informacyjnymi, regulaminami itp.

Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych cmentarzy oceniono jako „dobry”

2.12. Domy pogrzebowe

W 2021 roku skontrolowano 1 obiekt z tej grupy. Nie stwierdzono nieprawidłowości, przestrzegany był reżim sanitarny w związku z trwającą pandemią COVID-19.

2.13. Zakłady karne i areszty

W 2021 roku skontrolowano 1 obiekt i rozpatrzone 1 interwencję. Interwencja dotyczyła nieprawidłowych działań ze strony Zakładu Karnego na terenie Gminy Nowogród Bobrzański

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

w zakresie nieprzestrzegania podstawowych zasad ochrony osób przed epidemią koronawirusa. Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, które wykazało że w Zakładzie Karnym podjęto działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 poprzez wdrożenie wielorakich procedur regulujących sposób postępowania służb medycznych, funkcjonariuszy, osób osadzonych, w tym zasad używania indywidualnych środków ochrony osobistej przez personel medyczny i niemedyczny, procedur regulujących gospodarowanie odpadami.

2.14. Inne obiekty użyteczności publicznej

Z tej grupy obiektów w 2021 roku skontrolowano 9 obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie powiatu zielonogórskiego. Skontrolowano obiekty z grupy obiektów kulturalno-widowiskowych i obiektów związanych z pochówkiem zmarłych. 2 interwencje dotycząca imprez okolicznościowych organizowanych na terenie Gminy Trzebiechów bez zachowania reżimu sanitarnego uznano za bezzasadne.

Wszystkie obiekty zostały skontrolowane pod kontem realizacji postanowień zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Wydano drobne zalecenia dotyczące graficznego oznakowania, opracowania procedur, czy opisywania butelek z preparatem do dezynfekcji w przypadku środków rozlewanych z pojemników zbiorczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze złym stanem sanitarno-technicznym czy porządkowym.

2.15. Imprezy Masowe

W 2021 roku wydano 5 opinii sanitarnych dotyczących planowanych imprez na terenie powiatu zielonogórskiego. Opinie sanitarne zostały wydane w oparciu o stan prawny obowiązujący na dzień wydania opinii, z uwagi na rozwijającą się sytuację epidemiczną związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 w kraju.

2.16. Inne

W 2021 roku przeprowadzono 8 kontroli tematycznych, w tym min. kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli (2 x plaża nad Zalewem Świdnickim, plaża w Nowogrodzie Bobrzańskim oraz plaża przy Ośrodku Wypoczynkowym nad jeziorem Liny). Podczas kontroli sanitarnej miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli plaża nad Zalewem Świdnickim wydano zalecenia w zakresie zapewnienia oznaczeń graficznych informujących o aktualnie obowiązujących nakazach związanych z trwającą epidemią SARS-CoV-2 oraz zapewnienia preparatów do dezynfekcji rąk dla użytkowników. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń. Pozostałe kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Skontrolowany reżim sanitarny w pozostałych miejscach nie budził zastrzeżeń.

W 2021 roku:

1. przeprowadzono 8 kontroli tematycznych, które nie wykazały nieprawidłowości. Skontrolowany reżim sanitarny nie budził zastrzeżeń,
2. nadzorowano przy 12 ekshumacjach – bez zastrzeżeń,
3. wydano 8 opinii o projektach uchwał samorządów lokalnych,
4. wydano 2 opinie sanitarne o kąpieliskach,

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

---

5. wydano 1 opinię sanitarną o miejscu wykorzystywanym do kąpieli,
6. wystosowano 13 pism związanych z tematyką COVID – 19, w tym przekazywanie do podmiotów nadzorowanych wytycznych i zaleceń związanych z reżimem sanitarnym, opiniowanie nadsyłanych procedur i sposobu funkcjonowania obiektów w czasie obowiązującego reżimu sanitarnego.

Podsumowanie.

- ✚ W 2021 roku skontrolowano 27,2% obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, (2020 r. 30,5%).
- ✚ W 4 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny i techniczny. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia środków higieny osobistej w ustępie (mydło w płynie, preparat do dezynfekcji rąk, ręczniki jednorazowego użycia) niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie stosowania i niewdrażania procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, złego stanu technicznego wyposażenia salonu kosmetycznego (fotele i łóżka kosmetyczne), niewłaściwie wyposażonych stanowisk do mycia rąk (brak naściennych dozowników na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz niezabezpieczone jednorazowe ręczniki papierowe), niezabezpieczenia narzędzi przed wtórnym zanieczyszczeniem oraz nieprzestrzegania reżimu sanitarnego zgodnie z obowiązującymi zaleceniami/wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.
- ✚ W skontrolowanych obiektach wydano zalecenia w zakresie niewłaściwie wyposażonych stanowisk do mycia rąk (brak naściennych dozowników na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz niezabezpieczone jednorazowe ręczniki papierowe); braku wewnętrznej kontroli procesów skuteczności sterylizacji przy użyciu testów biologicznych (Sporal A) i chemicznych (paski TWENDICATOR lub STEAM INDICATOR STRIP), braku preparatów do dezynfekcji dużych powierzchni, braku skutecznej dezynfekcji wszystkich narzędzi wielokrotnego użycia poprzez ich całkowite zanurzenie w preparacie o wysokim spektrum działania, braku dziennika sterylizacji narzędzi kosmetycznych potwierdzony podpisem osoby odpowiedzialnej za sterylizację – w przypadku sterylizacji zewnętrznej.
- ✚ W trakcie kontroli wykonanych w 2021 r. szczególnie zwracano uwagę na przestrzeganie reżimu sanitarnego podczas wykonywanych usług tj.: obowiązek zasłaniania ust i nosa u klientów i pracowników, dezynfekcję rąk, narzędzi i powierzchni dotykowych a także prawidłową higienę rąk pracowników przed zabiegami. W większości obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
- ✚ Postępowanie z odpadami komunalnymi i ściekami w kontrolowanych obiektach nie budziło zastrzeżeń. Odpady gromadzono w pojemnikach zaopatrzonych w worki sanitarne (foliowe) oraz zamykane pokrywy. W niektórych zakładach brak archiwizowania dokumentów potwierdzających odbiór odpadów komunalnych.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

- ✚ Współpraca z organami administracji samorządowej, administratorami budynków użyteczności publicznej w zakresie opiniowania i udzielania informacji dotyczących spotkań/zebrań/impresz/konferencji organizowanych w trakcie trwania epidemii SARS-CoV-2, z uwzględnieniem wzmożonych działań w celu zwiększenia reżimu sanitarnego zapobiegającego szerzeniu się zakażeń w trakcie trwania epidemii SARS-CoV-2.
- ✚ Współpraca z zarządcami domów opieki społecznej w zakresie: przesłania dwutygodniowych raportów dotyczących wykorzystania otrzymanych z magazynów Agencji Rezerw Materiałowych testów antygenowych (SARS-CoV-2) oraz raportowanie wyników testów antygenowych SARS-CoV-2 wykonywanych wśród personelu w domach pomocy społecznej;

źródło: ebazzarbd.com

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCIOWO - ŻYWIENIOWYCH

4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych.

4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

W ewidencji PSSE w Zielonej Górze w 2021 r. znajdowało się:

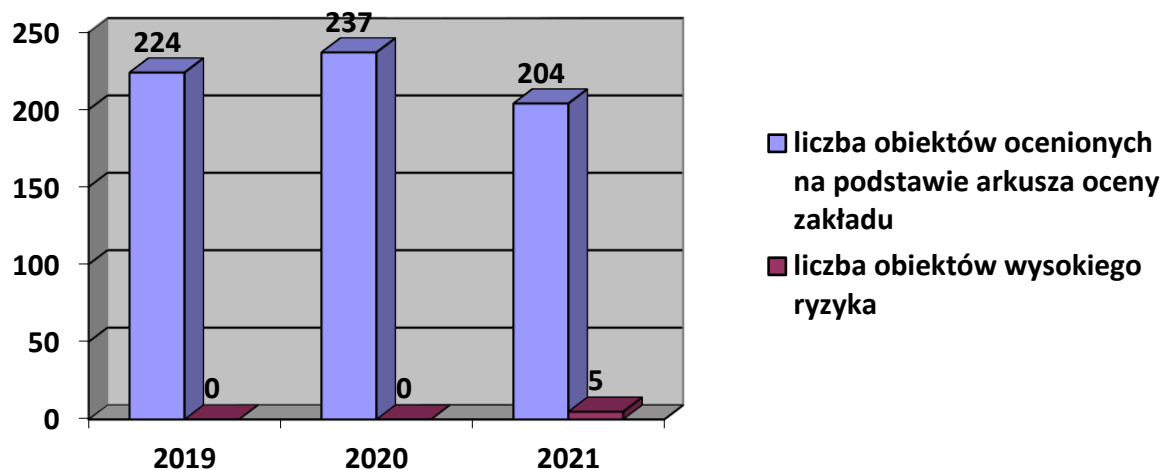
- 890 obiektów produkcji i obrotu żywnością, w tym 254 środków transportu żywności;
- 19 obiektów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością;

Spośród objętych nadzorem obiektów żywnościowo-żywnieniowych najliczniejsze to:

- sklepy – 208 obiektów;
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (bary, restauracje, kawiarnie) – 100 obiektów;
- inne obiekty obrotu żywnością – 72 obiekty;
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (stołówki: w przedszkolach, żłobkach, szkołach, domach pomocy społecznej, zakłady cateringowe) – 83 obiekty;

W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 367 kontroli sanitarnych, w tym 12 kontroli interwencyjnych.

W roku 2021 dokonano oceny stanu sanitarnego w 204 żywnościowo-żywnieniowych. W oparciu o arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono obiektów wysokiego ryzyka.

Wykres nr 1. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnieniowych w oparciu o przeprowadzoną ocenę stanu sanitarnego na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2019÷2021.

Stan sanitarny poszczególnych grup obiektów skontrolowanych w 2021 r. przedstawia *tabela I*.

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Tab.1. Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu w oparciu o arkusze oceny sanitarnej

Lp.	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość obiektów niezgodnych z wymaganiami
1.	Wytwórnice lodów	0	0	0
2.	Automaty do lodów	0	0	0
3.	Wytwórnice tłuszczów	0	0	0
4.	Piekarnie	4	0	0
5.	Ciastkarnie	7	4	0
6.	Przetwórnice owocowe, warzywne i grzybowe	15	0	0
7.	Wytwórnice naturalnych wód	0	0	0
8.	Zakłady garmazeryjne	1	0	0
9.	Zakłady przemysłu zbożowo.-młynarskiego	2	1	0
10.	Wytwórnice makaronów	2	1	0
11.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	1	0
12.	Producenci pierwotni	46	17	0
13.	Rolniczy handel detaliczny	1	0	0
14.	Producenci pierwotni prowadzący również rolniczy handel detaliczny	4	0	0
15.	Producenci pierwotni prowadzący również dostawy bezpośrednie	12	2	0
16.	Producenci żywności w warunkach domowych	4	0	0

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych

Lp.	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość obiektów niezgodnych z wymaganiami
17.	Inne wytwórnie żywności	7	4	0
18.	Sklepy spożywcze	208	142	0
19.	Kioski spożywcze	2	0	0
20.	Apteki	29	0	0
21.	Magazyny hurtowe	12	8	0
22.	Obiekty ruchome i tymczasowe	56	8	0
23.	Środki transportu	254	7	0
24.	Inne obiekty obrotu żywnością	72	5	0
25.	Zakłady żywienia zbiorowego - otwarte	100	45	0
26.	Zakłady żywienia zbiorowego - zamknięte	83	46	0
27.	Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	1	0
28.	Miejsca obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	19	2	0

Niezgodności, które najczęściej stwierdzano w trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2021 roku :

I. Obiekty produkcji żywności (wytwórnice lodów, piekarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne, inne wytwórnice żywności):

- Obecność szkodników;
- Brudne ściany, podłogi;
- Brudne urządzenia produkcyjne;
- Przetknięte środki spożywcze;
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno –epidemiologicznych;
- brak badań właścicielskich wg procedury określającej częstotliwość.

II. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze na targowiskach sprzedające mięso, magazyny hurtowe):

- brudne, zaśmiecone powierzchnie podłóg;
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brudne urządzenia chłodnicze i zamrażalnicze;
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych;
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP;
- brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk;

III. Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii):

- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur systemu HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników;
- brak odzieży ochronnej u pracowników;
- brudny sprzęt produkcyjny;
- środki spożywcze po terminie przydatności;
- w urządzeniach chłodniczych brak segregacji asortymentowej;

IV. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego (stołówki w żłobkach, przedszkolach, szkołach):

- zły stan techniczny ścian i sufitów;
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych;
- brak wody w punkcie wodnym przy umywalce do mycia rąk.

4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2021 r. skontrolowano 3 obiekty w których prowadzony jest obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzając 3 kontrole.

W ramach realizacji rocznego planu pobierania próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Badaniami objęto produkty z następujących grup:

- wyroby z tworzyw sztucznych (pojemniki do żywności);
- wyroby szklane i kryształowe (naczynia do picia szklane i kryształowe);
- wyroby ceramiczne (kubek);
- wyroby z melaminy (kubek);
- wyroby z poliamidu (łyżka do podawania, łyżka wazowa, cedzak);

Zakres przeprowadzanych badań obejmował migrację ołowiu i kadmu, migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych oraz bisfenolu, a także formaldehydu. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu.

W roku 2021 współpracowano przede wszystkim z Policją, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu. W 2021r. współpracowano ze środkami masowego przekazu: Radiem: „Zachód”, „Zielona Góra”, „Plus” oraz „ESKA”.

Mediom przekazywano informacje związane z prowadzonym przez Sekcję HŻŻiPU nadzorem sanitarnym nad obiektami żywnościowo-żywnieniowymi i jakością zdrowotną środków spożywczych znajdujących się w obrocie. Udzielano porad w zakresie grzyboznawstwa oraz wystawiano atesty na grzyby świeże i suszone.

4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Badania jakości zdrowotnej produktów spożywczych przeprowadzane były w Dziale Laboratoryjnym WSSE w Gorzowie Wlkp. (badania mikrobiologiczne, metale, substancje dodatkowe, zawartość składników aktywnych, parametry czystości, azotany, kaloryczność, Cez-137, akryloamid) oraz w laboratoriach należących do Wojewódzkich Stacji

źródło: azolifesciences.com Sanitarно-Epidemiologicznych:

we Wrocławiu, w Rzeszowie, Łodzi i Opolu (pestycydy),

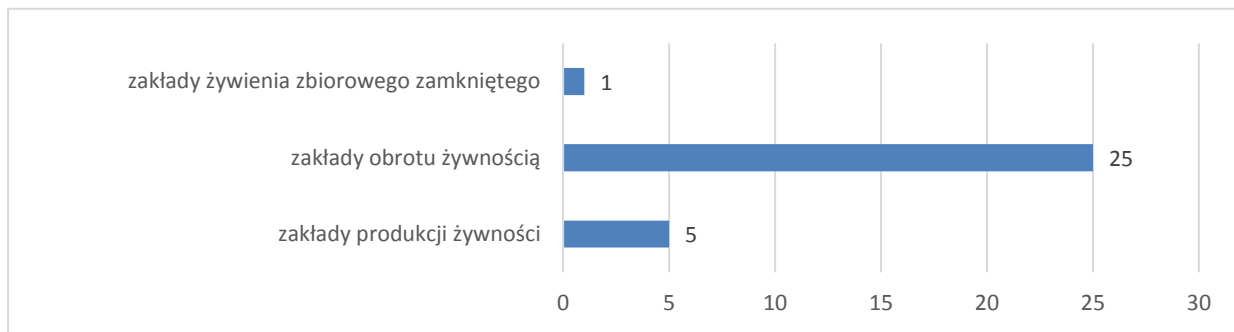
w Bydgoszczy (alkaloidy tropanowe, WWA, histamina, cytrynina), w Białymstoku (migracja specyficzna, zawartość koenzymu Q10), Szczecinie (gluten, izomery trans), w Poznaniu (GMO), Warszawie (napromienianie), w Krakowie (zawartość składników aktywnych), w Gdańsku (mikotoksyny,

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

barwniki z gr. Sudan), w Lublinie (3-MPCD) oraz w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach (pestycydy), a także w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach (lekooporność odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych).

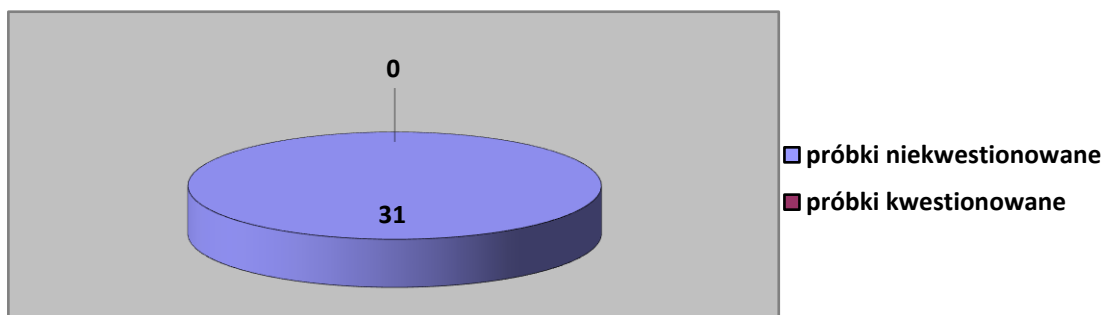
Próbki pobierano do badań zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na 2021 rok”.

Próbki środków spożywczych pobierano w różnych obiektach produkcji i obrotu żywnością. Rodzaje obiektów oraz ilość pobranych w nich próbek przedstawia wykres I

Wykres nr 2 Liczba próbek środków spożywczych z uwzględnieniem rodzaju obiektu, w którym dokonano pobrania próbek w roku 2021.

Realizując roczny plan pobierania próbek, pobrano i zbadano ogółem 31 próbek środków spożywczych; nie zakwestionowano przebadanych próbek.

Wykres nr 3 Liczba próbek środków spożywczych zakwestionowanych na podstawie przeprowadzonych badań w stosunku do próbek niekwestionowanych pobranych do badań laboratoryjnych w roku 2021.

4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF

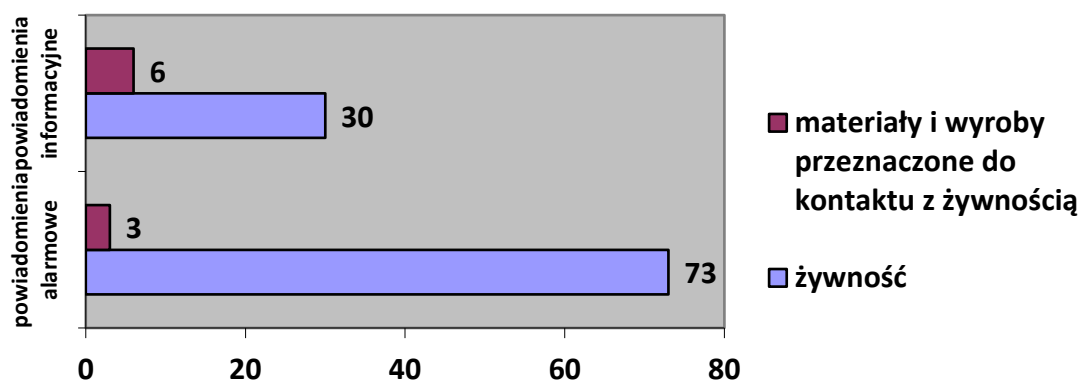

Rapid Alert System for Food and Feed

Podstawy prawne Systemu Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF stanowią następujące akty prawne: Rozporządzenie (WE) NR 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, rozporządzenie Komisji (UE) NR 16/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r.

W oparciu o Procedury Funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznej Żywności i Paszach zapewniono funkcjonowanie systemu RASFF na terenie działania PPIS w Zielonej Górze.

W 2021r. otrzymano w ramach systemu RASFF - 112 powiadomień o produktach niezgodnych, w tym 76 powiadomień alarmowych i 36 powiadomień informacyjnych.

Wykres nr 4. Rodzaje powiadomień w systemie RASFF

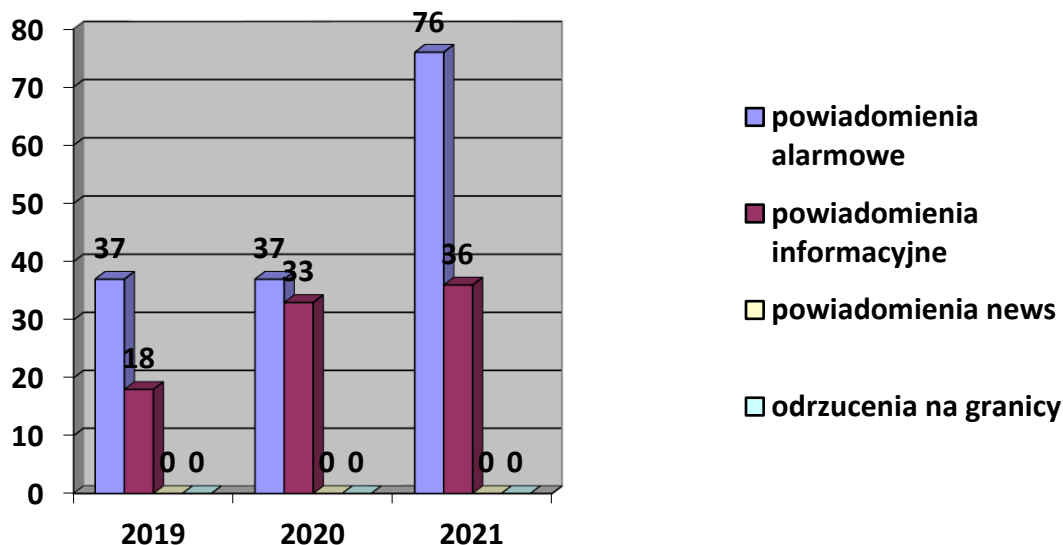
 ¹ **Powiadomienie alarmowe** – ma na celu podjęcie natychmiastowych działań i dotyczy produktów, które zostały wprowadzone na rynek i mogą spowodować wystąpienie poważnych konsekwencji zdrowotnych, śmierć, bądź przejściowe niepożądane skutki zdrowotne

 ² **Powiadomienie informacyjne** – ma na celu poinformowanie o tym, iż istnieje żywność lub pasza, dla których zidentyfikowano ryzyko, ale nie ma konieczności podejmowania natychmiastowego działania w innych krajach członkowskich lub gdy produkt nie znalazł się na terytorium krajów UE.

 ³ **Powiadomienie typu NEWS** – ma charakter przekazania informacji/wiadomości

 ⁴ **Powiadomienie o odrzuceniu na granicy** - informacja o odrzuceniu żywności na posterunku granicznym Unii Europejskiej

Wykres 5. Powiadomienia systemu RASFF, które PPIS w Zielonej Górze otrzymał w latach 2019-2021

4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności.

Produkty spożywcze, w których wykryto zagrożenia (mikrobiologiczne, chemiczne bądź fizyczne), stwarzające bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów, były przedmiotem 73 powiadomień alarmowych oraz 36 powiadomień informacyjnych, które wpłynęły do PSSE w Zielonej Górze.

Powiadomienia systemu RASFF o niebezpiecznych produktach żywnościowych, które w roku 2021 były przedmiotem działań podjętych przez Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyły m.in. stwierdzenia:

- obecności pałeczek Salmonella ;
- obecności bakterii Listeria monocytogenes;
- obecności pozostałości leków weterynaryjnych;
- obecności zanieczyszczeń fizycznych;
- obecności syldenafilu;
- obecności kannabidiolu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu 3-MPCD;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sorbinianu potasu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu Ochratoksyny A;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu tlenu etylenu;

- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu glikolu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu barwników;
- błędnego oznakowania.

W przypadku powiadomień otrzymanych w systemie RASFF dotyczących niebezpiecznych środków spożywczych, na listach dystrybucyjnych produktów podlegających procedurze wycofania, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to przede wszystkim hiper- i supermarkety, hurtownie, oraz sklepy. W każdym przypadku otrzymania informacji o produkcie niezgodnym, wszczynano działania zgodnie z obowiązującymi procedurami. Monitorowano proces zabezpieczenia i wycofywania partii produktów uznanych za niebezpieczne. Sprawdzano działania podjęte przez podmioty gospodarcze w tym zakresie, kładąc szczególny nacisk na sporządzanie list dystrybucyjnych, będących podstawą procesu wycofywania z rynku produktów niezgodnych. Informacje, uzyskane w wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, takie jak ilość towaru wycofanego i zabezpieczonego, ilość towaru zwróconego do producenta lub dystrybutora, przekazywano do LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz jeśli wystąpiła taka potrzeba do Powiatowego Lekarza Weterynarii.

4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,

W 2021 r. otrzymano 3 powiadomienia alarmowe, oraz 6 powiadomień informacyjnych którego przedmiotem były produkty z grupy: *Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (nabierka do spaghetti nylonowa, kubek zawierający włókna bambusa, szpatułka nylonowa).*

Stwierdzone zagrożenie wynikały z:

- ✚ przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych
- ✚ obecności włókien bambusa

W przypadku powyższych powiadomień dotyczących przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, na listach dystrybucyjnych produktów będących przedmiotem tych powiadomień, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to sklepy. W przypadkach tych postępowano tak samo jak po otrzymaniu powiadomień dotyczących żywności.

4.6. Działalność kontrolno-represyjna.

W 2021 r., w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji oraz obrotu żywności oraz materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- skontrolowano 290 obiektów;
- przeprowadzono 367 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego;

Poza kontrolami planowymi, wynikającymi z „Harmonogramu nadzoru nad obiektami w 2021 roku”, przeprowadzono następujące kontrole:

- ⇒ na wnioski podmiotów gospodarczych w celu uzyskania decyzji zatwierdzających;
  - ⇒ sprawdzające usunięcie stwierdzonych uchybień;
  - ⇒ związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych;
  - ⇒ wykonywane w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów na niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny obiektów żywienia zbiorowego i obrotu żywnością, a także na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oferowanych do sprzedaży;
  - ⇒ obiektów żywnościowo-żywnościowych, w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w ramach systemu RASFF;
  - ⇒ związane z wnioskami o wydanie świadectw spełniających wymagania zdrowotne produktów importowanych lub innych dokumentów dla produktów eksportowanych;
  - ⇒ akcyjne (np. obostrzeń w związku z pandemią).
- wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków;
  - wydano 108 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 23 444,00 zł;
  - na osoby, które naruszyły przepisy prawa żywnościowego nałożono 34 mandaty karne na łączną kwotę 8 400,00 zł;

4.7. Podsumowanie.

- ✚ Liczba obiektów obrotu żywnością wynosiła 357 – w 2020 r. 338;
- ✚ przeprowadzono 367 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego – w 2020r - 352 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego
- ✚ skontrolowano 290 obiektów, w 2020 r. skontrolowano 250 obiektów;
- ✚ dokonano oceny stanu sanitarnego w 204 obiektach w 2020r. w 163 obiektach;
- ✚ pobrano i zbadano ogółem 31 próbek środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; żadnej nie zakwestionowano, w 2020 r. - 33 próbki produktów żywnościowych; żadnej nie zakwestionowano
- ✚ Nałożono 34 mandaty karne na łączną kwotę 8 400,00 zł; w 2020r. 53 mandaty karne na łączną kwotę 13 400,00 zł;
- ✚ wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków – w 2020 r. wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące wykonanie określonych obowiązków. Pozostałe decyzje dotyczyły zatwierdzeń i wykreśleń obiektów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze;
- ✚ wydano 108 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 23 444,00 zł, w 2020 r. - 157; na ogólną kwotę 26 856,00 zł;

*Zespół Szkół Specjalnych im. Kawalerów Maltańskich przy Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze
źródło:powiat-zielonogórski.pl*

V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

5. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2021 roku skontrolowano 53 szkoły i inne placówki oświatowo – wychowawcze spośród 104 ujętych w ewidencji, tj. 51 % (w 2020r. - 10%) w związku z trwaniem stanu epidemii. Nadzór nad placówkami polegał głównie na ocenie realizacji wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla placówek oświatowo-wychowawczych w czasie trwania epidemii. Wytyczne dotyczyły m.in.: organizacji opieki, higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni oraz gastronomii.

5.1 Stan sanitarno-techniczny obiektów.

W 2021r w 9 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny obiektów, tj. w 17 % skontrolowanych obiektów (w 2020 r. – 9 %). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły najczęściej złego stanu technicznego sal lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, szatni dla uczniów, boisk sportowych, placów zabaw, dróg i dojazdów do placówek, złego stanu technicznego bloku żywieniowego. Wszystkie placówki objęte nadzorem posiadają instalacje wodno-kanalizacyjne.

5.2. Warunki do utrzymania higieny.

W 2021r. skontrolowano 19 szkół w zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej. W 19 placówkach uczniowie mieli zapewniony dostęp do bieżącej wody zimnej i ciepłej, mydła w dozownikach bądź mydła antybakteryjnego, papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku oraz płyny do dezynfekcji rąk.

W 1 placówce stwierdzono zaniedbania dotyczące czystości i porządku oraz brak środków higieny osobistej. Wszczęto postępowanie administracyjne oraz nałożono mandat karny. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców w ocenianych placówkach zostały zachowane.

We wszystkich objętych nadzorem placówkach realizowane były wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla placówek oświatowo-wychowawczych w czasie trwania epidemii.

5.3 Czasowe ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W związku z trwającym stanem epidemii wydano **119** pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych i przejście na zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla różnego typu szkół i placówek oświatowo-wychowawczych. Obowiązek uzyskania pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze wynikał z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1604), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2021r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2021 r. poz. 982 z późn. zm), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 poz. 861 ze zm.) oraz ustawy o zapobieganiu oraz o zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020r. poz. 1845).

5.4 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W **19** różnego typu szkołach skontrolowanych w 2021r. stwierdzono odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, co oznacza, że uczniowie ćwiczyli w salach gimnastycznych przeznaczonych do tego celu. Uczniowie nie korzystali z bazy sportowej znajdującej się na terenie miasta i gmin (baseny, siłownie, hale sportowe).

Podczas kontroli warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oceniono stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. W 1 skontrolowanym szkolnym zespole sportowym uczniowie korzystali z natrysków tylko po popołudniowych zajęciach dodatkowych. We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych prowadzono gimnastykę śródlekcyjną.

5.5 Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych.

W 2021r. dokonano oceny warunków bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw, rekreacji i terenach sportowych. Nadzorem objęto **53** place zabaw zlokalizowane przy żłobkach, przy przedszkolach oraz innych placówkach oświatowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono w tym zakresie.

5.6 Dożywianie dzieci i młodzieży.

W 2021 roku skontrolowano **19** placówek szkolnych pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży, w których zorganizowano dożywianie, którego strukturę przedstawiono poniżej:

- w szkołach podstawowych z dożywiania korzystało **1129** uczniów na **2620** uczniów uczęszczających ogółem do tych szkół.
- w zespołach szkół z dożywiania korzystało **489** uczniów na **845** uczniów uczęszczających do tych szkół.

Planowanie jadłospisów odbywało się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, z uwzględnieniem zasad racjonalnego żywienia. W 2021 roku stołówki szkolne w placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi.

5.7 Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych.

Na nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze terenie działa **11** tego typu placówek, tj. 8 żłobków i 3 kluby dziecięce. Nadzorem objęto 9 placówek. Z zajęć korzystało **200** dzieci w wieku od 6 m-ca do 3 lat.

W 2021 roku żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi.

Nieprawidłowości nie stwierdzono w tym zakresie.

Niepubliczny Żłobek GUCIO w Sulechowie źródło: plus.gazetalubuska.pl

5.8 Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

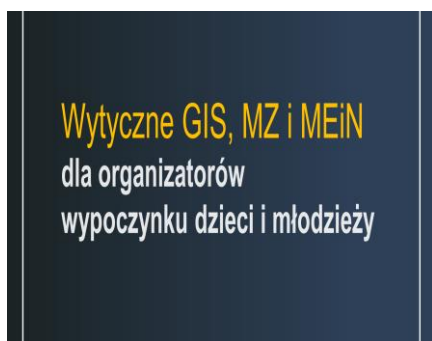
We wszystkich skontrolowanych placówkach w 2021r przeprowadzone kontrole wykazały, że ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze. Prowadzone działania edukacyjne dotyczące szkodliwości palenia tytoniu polegały na udzielaniu instruktażu dyrektorom placówek w trakcie czynności kontrolnych.

5.9 Higiena procesu nauczania

W 2021r. skontrolowano przestrzeganie norm i reguł higieny pracy umysłowej uczniów, dokonując oceny czasu trwania przerw międzylekcyjnych. Nie stwierdzono szkół, które zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut. Uczniowie mają zapewnioną co najmniej jedną przerwę 15-20 minut w czasie pobytu na zajęciach w szkole. Jednocześnie wszystkie skontrolowane szkoły, umożliwiają uczniom spędzanie przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu. W czasie nadzoru nad higieną pracy ucznia dokonano oceny miejsc pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. Przeprowadzona ocena wykazała, że we wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne do pozostawiania części podręczników w szkole.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.10 Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W 2021 roku nadzorem objęto **12** placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, w których przebywało łącznie 357 uczestników. Przygotowanie placówek pod względem bezpieczeństwa i warunków higienicznych nie budziło zastrzeżeń.

źródło: www.gov.pl

Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był w obiektach szkół. Formy wyjazdowe wypoczynku organizowano w hotelach bądź w ośrodkach sportowych. Dla uczestników wypoczynku organizatorzy przygotowali różnego rodzaju gry, zabawy. Nieprawidłowości w tym zakresie nie odnotowano. Placówki funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

źródło: www.gov.pl

5.12 Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022 w czasie epidemii.

W miesiącu sierpniu 2021 r. przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 6 placówkach szkolnych.

Wytyczne MEiN, MZ i GIS

dla szkół podstawowych
i ponadpodstawowych
obowiązujące od 1 września 2021 r.

Przygotowanie do roku szkolnego odbywało się zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Edukacji i Nauki i Ministra Zdrowia dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- tryb pełny stacjonarny. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

źródło: www.gov.pl

Z uwagi na trwający stan epidemii do dyspozycji dyrektorów szkół jest telefon dedykowany dla dyrektorów placówek do szybkiego kontaktu z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w sytuacji wystąpienia zakażenia koronawirusem na terenie placówki. W skontrolowanych placówkach opracowano procedury bezpieczeństwa oraz wewnętrzne regulaminy uwzględniające stan zagrożenia epidemiologicznego, a także zapewniono w nieograniczonej ilości środki dezynfekcyjne. Wszystkie prace porządkowe zostały ukończone do 31 sierpnia 2021r. PPIS w Zielonej Górze zobowiązał organy prowadzące placówki szkolne o podjęcie i wzmożenie działań mających na celu właściwe przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego w czasie zagrożenia epidemiologicznego oraz przesłano List Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2021r do dyrektorów szkół, pedagogów, rodziców w sprawie wykonywania szczepień przeciwko SARS-Cv-2 wśród nieletnich uczniów w wieku od 12 do 15 roku życia.

Wytyczne MEiN, MZ i GIS

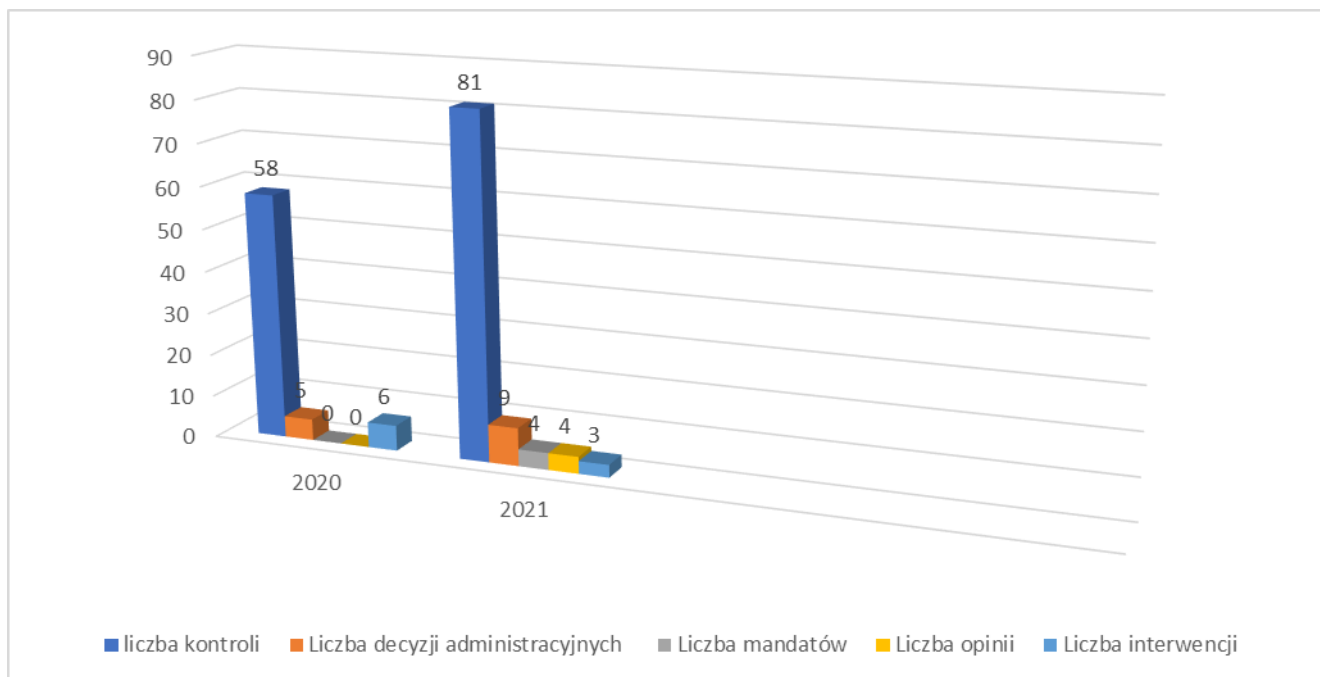
dotyczące organizacji
uroczystości szkolnych
(studniówki)

źródło: www.gov.pl

5.13 Działania kontrolne i represyjne.

W 2021 r. przeprowadzono łącznie **81** kontroli w placówkach oświatowych i placówkach sezonowych. Przebywało w nich łącznie **6643** dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **9** decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych. Za stwierdzone uchybienia nałożono **4** mandaty karne. Wydano **4** opinie sanitarne dotyczące dopuszczenia do użytkowania placówek nauczania, wychowania i opieki. Przyjęto **3** interwencje dotyczące placówek oświatowych, z których **2** uznano za zasadne. Wydano **119** opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych w związku z wystąpieniem zakażenia Covid-19 w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Wykres nr 1 Działalność kontrolna i represyjna PSSE w Zielonej Górze prowadzona w placówkach nauczania i wychowania w 2021 r. w porównaniu do 2020.

5.14 Podsumowanie

- ✚ Placówki oświatowo-wychowawcze w 2021 roku w związku z epidemią funkcjonowały zgodnie z Wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki.
- ✚ Nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny stwierdzono w 9 obiektach, tj. 17 % skontrolowanych placówek (w 2020r. – 9 % skontrolowanych).

Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

---

- ✚ Nałożono 4 mandaty karne za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości (w 2020 r. – 2).
- ✚ Przyjęto 3 interwencje na warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania i opieki. (w 2020 r. – 6).
- ✚ Uczniowie wszystkich skontrolowanych placówek mają warunki do pozostawienia podręczników w szkole, jednak nie zawsze korzystają z tej możliwości z uwagi na zadawane przez nauczycieli prace domowe.
- ✚ W szkołach funkcjonują prawidłowe przerwy międzylekcyjne oraz możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie .
- ✚ Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze.
- ✚ Opieka zdrowotna nad uczniami realizowana jest przez pielęgniarki medycyny szkolnej.
- ✚ Podobnie jak w latach poprzednich, w przedszkolach publicznych dzieci nie miały zapewnionej opieki medycznej.
- ✚ W stosunku do 2020r. liczba placówek organizujących wypoczynek dla dzieci i młodzieży utrzymała się na podobnym poziomie, natomiast liczba uczestników wypoczynku uległa minimalnemu zmniejszeniu 387 do 357.
- ✚ Szkoły w czasie epidemii zostały dobrze przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2021/2022 .
- ✚ Wydanie 119 pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych i przejście na zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla różnego typu szkół i placówek oświatowo-wychowawczych umożliwiły uczniom i dzieciom przebywającym na kwarantannie uczestniczenie w zajęciach szkolnych i przedszkolnych.
- ✚ Uruchomiona infolinia tylko dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych pozwoliła na szybki kontakt z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w celu zgłoszenia zakażenia i omówienia postępowania.

Rockwool Polska Cigacice

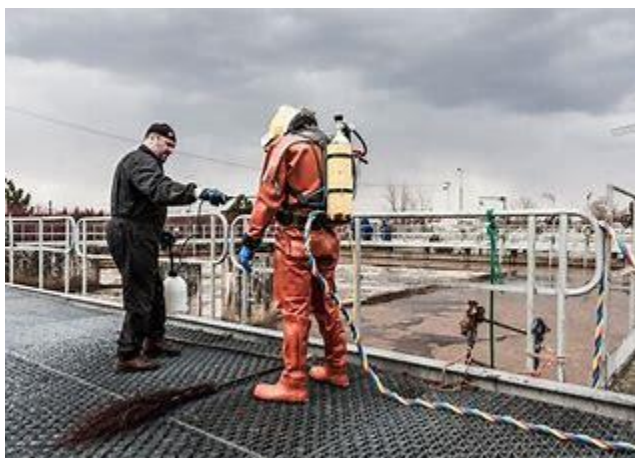
VI. WARUNKI HIGIENICZNO - SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY

1.1. Warunki higieniczno - sanitarne w środowisku pracy

Do obowiązków państwowego powiatowego inspektora sanitarnego należy m.in. sprawowanie nadzoru nad higieniczno - sanitarnymi warunkami środowiska pracy, a jego celem jest zapobieganie chorobom, wypadkom przy pracy w szczególności powstawaniu chorób zawodowych związanych z warunkami pracy. Obowiązek ten jest realizowany przede wszystkim w oparciu o przepisy zawarte w ustawie Kodeks pracy oraz innych przepisach szczególnych wydanych na jego podstawie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem przepisów - krajowych i unijnych - dotyczących wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych, kosmetyków, detergentów oraz środków zastępczych.

Ponadto państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni zostali upoważnieni do podejmowania decyzji o stwierdzeniu lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a tym samym są zobowiązani do zbadania związku przyczynowego między rozpoznanym schorzeniem, a pracą zawodową.

1.2. Zagrożenia w środowisku pracy

<https://www.google.com/url>

W środowisku pracy występują dwie grupy czynników szkodliwych dla zdrowia do pierwszej grupy należą te, dla których ustalono w przepisach prawa normatywy higieniczne i są to m.in.: hałas, drgania mechaniczne, pyły, niektóre związki chemiczne, oraz czynniki o działaniu których rakotwórczym i mutagennym. Do drugiej grupy należą te czynniki, dla których

brak jest ustalonych normatywów higienicznych, bądź ich ustalenie jest niemożliwe, są to m.in.: szkodliwe czynniki biologiczne, substancje i mieszaniny o działaniu alergizującym i drażniącym, czynniki i procesy technologiczne o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym, nadmierny wysiłek głosowy, przeciążenie układu ruchu i obwodowego układu nerwowego - spowodowane sposobem wykonywania pracy.

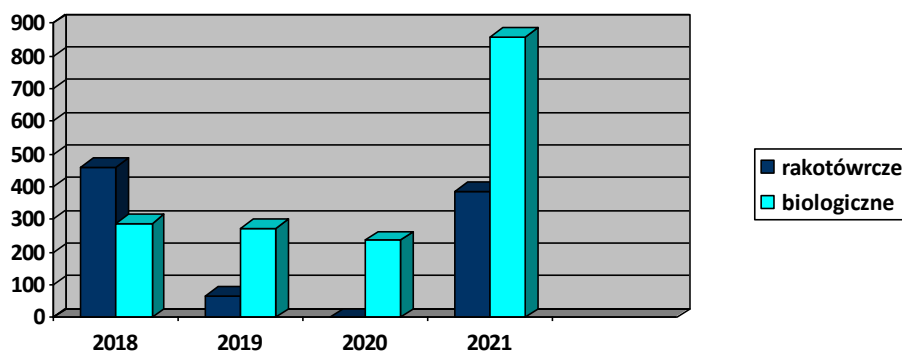
W 2021 r. nadzorem objęto 47 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 61 kontroli a zatrudnionych ogółem było 9454 pracowników, w tym w narażeniu na czynniki przekraczające NDS lub NDN *** pracowało 638 osób.

Tabela. 1. Zatrudnienie w skontrolowanych zakładach i liczba osób, które pracowały w przekroczeniach ustalonych normatywów higienicznych w latach 2018– 2021

Rok	Ilość zakładów objętych nadzorem	Liczba zatrudnionych ogółem	Liczba zatrudnionych w przekroczeniach NDS lub N***
2018	62	4102	452
2019	64	3238	403
2020	31	11984	374
2021	47	9454	638

NDS lub NDN***- najwyższe dopuszczalne stężenie lub natężenie czynnika szkodliwego

Wykres. 1. Liczba zatrudnionych na stanowiskach, na których występowało narażenie na czynniki rakotwórcze i szkodliwe czynniki biologiczne w latach 2018– 2021 (dotyczy zakładów skontrolowanych w danym roku)

W zakresie czynników biologicznych w 2021 r. przeprowadzono 11 kontroli zakładów zajmujących się m.in.: ochroną zdrowia, praniem i czyszczeniem odzieży, gospodarką wodno-ściekową, segregacją odpadów komunalnych, zakładami zajmującymi się obróbką drewna. gdzie w narażeniu na czynniki biologiczne zatrudnionych było 856 pracowników. Czynniki z grupy 2 zagrożenia mogą wywoływać choroby u ludzi i być niebezpiecznymi dla pracowników, czynniki z 3 grupy mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby i być niebezpiecznymi dla pracowników, ale zazwyczaj istnieją skuteczne metody profilaktyczne, czynniki z 4 grupy zagrożenia mogą wywoływać ciężkie choroby i w stosunku, do których zazwyczaj brak jest skutecznych metod profilaktyki i leczenia. Stosowane działania profilaktyczne polegają na: ograniczaniu liczby narażonych, zapewnieniu hermetyzacji prac, zapewnieniu właściwie urząd4zonych pomieszczeń i urządzeń higieniczno- sanitarnych (śluzy sanitarne, wydzielone jadalnie), w niektórych przypadkach szczepienia ochronne, zapewnienie ochron indywidualnych, sprzętu jednorazowego użytku, dezynfekcji, sterylizacji, badaniach lekarskich profilaktycznych, przestrzeganiu procedur sanitarnych, w tym dotyczących incydentów stwarzających

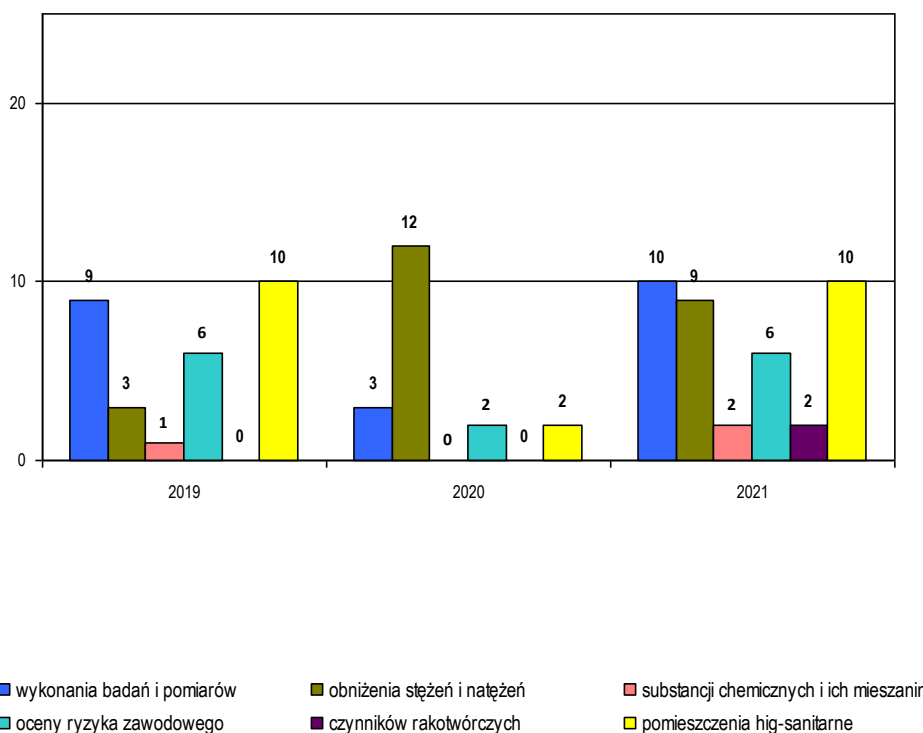
Z- Powiat Ziemski

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

realne zagrożenie (uszkodzenie ciągłości tkanek, zakłucia). Szczególne znaczenie mają szkolenia z zakresu bhp – sumiennie przeprowadzane i często ponawiane, a także wnikliwie sporządzanie i udostępniane pracownikom oceny ryzyka zawodowego.

W 2020 r. ogłoszono stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z powodu pojawienia się wirusa SARS-Cov-2. Wirus ten jest zakwalifikowany do 3 grupy zagrożenia. Pracodawcy muszą dokonać aktualizacji oceny ryzyka zawodowego, na jakie jest lub może być narażony pracownik podczas wykonywania czynności służbowych.

Wykres. 2. Liczba zakładów gdzie stwierdzono niżej wymienione uchybienia w latach 2019-2021

Najistotniejsze uchybienia w skontrolowanych zakładach pracy w 2021 r. dotyczyły głównie:

- Złego stanu sanitarno-higienicznego zaplecza socjalnego , tj.: szatni, umywalni, ubikacji, jadalni, które są niezbędne do zapewnienia właściwych, pod względem higieniczno-sanitarnym warunków pracy. Zapewnienie ich minimalizuje niekorzystne skutki powodowane, przede wszystkim, przez organizmy wywołujące choroby zakaźne, substancje i mieszaniny chemiczne drażniące, żrące, alergizujące, czy też prace powodujące znaczne zabrudzenie ciała. Zły stan tych pomieszczeń stwierdzono w 15 zakładach. Najczęściej stwierdzane uchybienia to: brudne ściany i sufity, niedostateczne wyposażenie pomieszczeń, zły stan sanitarny zaplecza socjalnego dla pracowników, brak wentylacji.

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

- Brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono w 11 podmiotach. Brak badań w środowisku pracy utrudnia dokonanie oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy oraz postępowania w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej. Badania i pomiary wykonywane są przez pracodawców dopiero jako skutek kontroli inspektora sanitarnego lub inspektora pracy.
- Przekroczenia NDS lub NDN czynników szkodliwych stwierdzono w 2 zakładach, gdzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał 2 decyzje nakazujące ich obniżenie do obowiązującej normy lub zapewnienia programu organizacyjno-technicznego zmierzającego do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania mechaniczne o działaniu miejscowym oraz dostosowania tych działań do potrzeb pracowników należących do grup szczególnego ryzyka.
- Brak aktualnej oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, które uwzględniają aktualne warunki pracy oraz badania i pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy stwierdzono w 5 zakładach pracy.

W roku 2021 w ramach zadań Głównego Inspektora Sanitarnego oraz planowanych zasadniczych przedsięwzięciach dokonano kontroli warunków pracy i oceniano wypełnianie przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, oraz na stanowiskach pracy w zakładach pogrzebowych (program kontroli 2021-2022)

1. W 2021 r. wykonano 14 kontroli zgłoszonych miejsc gdzie były wykonywane prace z azbestem. Przedsiębiorcy zajmujący się usuwaniem azbestu dokonali 13 zgłoszeń planowanych prac z azbestem.. Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze zarejestrowanych i objętych nadzorem są 2 firmy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w/w zakresie.
2. Przeprowadzono 1 kontrole w zakresie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych. W skontrolowanym podmiocie nie stwierdzono nieprawidłowości.

<https://www.google.com/url>

Bardzo duże znaczenie dla ochrony zdrowia pracujących, zwłaszcza narażonych na czynniki szkodliwe działające poprzez drogi oddechowe i dla osób niepalących, ma przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

Wpływ palenia wyrobów tytoniowych na zdrowie powinien być już każdemu dobrze znany. Zakaz palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach pracy w większości zakładów jest przestrzegany. Wiąże się to bezpośrednio z powszechną znajomością przepisów ustawy. zakładach pracy, zazwyczaj są to większe firmy wydzielane są osobne pomieszczenia zwane palarniami. W mniejszych zakładach wydzielane są często miejsca palenia na zewnątrz, są też takie, w których obowiązuje całkowity zakaz palenia na terenie obiektu. Całkowity zakaz wprowadzany jest najczęściej w związku ze specyfiką prowadzonej działalności dotyczy zakładów m.in. przemysłu drzewnego, stosujących łatwopalne związki chemiczne takie jak lakiery czy rozpuszczalniki i inne, produkujących żywność, a także zakładów ochrony zdrowia.

1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

(źródło:<https://www.portalbhp.pl>)

Znaczący zakres działalności inspektora sanitarnego stanowi nadzór nad przestrzeganiem przepisów krajowych i unijnych dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych, prekursorów narkotyków, detergentów.

W roku 2021 w powiecie zielonogórskim zagadnienia te były przedmiotem 15 kontroli.

1.4. Nadzór nad środkami zastępczymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wspólnie z innymi organami prowadzi ustawowe

działania z zakresu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2018 r. nowe substancje psychoaktywne zostały zrównane z narkotykami i w konsekwencji objęte przepisami karnymi określonymi w ustawie.

<https://www.google.com/url>

Z- Powiat Ziemski

W roku 2021 nie odnotowano żadnych przypadków wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Podmioty lecznicze oraz wykonujące badania pośmiertne zobowiązane są do zgłaszania powiatowemu inspektorowi sanitarnemu podejrzeń zatruc i zgonów po zażyciu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Ilość zgłoszonych zatruc podobna jest do roku ubiegłego.

- W 2021 r. zgłoszono 11 zatruc środkami zastępczymi w powiecie zielonogórskim co pokazuje 100% wzrost zgłoszeń w stosunku do roku poprzedniego.

1.5. Choroby zawodowe

(źródło: <https://www.portalbhp.pl>)

W roku 2021 w powiecie zielonogórskim Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał: 5 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym: 3 prawomocne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Przeprowadzono 5 postępowań w sprawach chorób zawodowych. W roku 2021 r. ze względu na stan epidemii nie przeprowadzono wizytacji w zakładach pracy, w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych.

Poniżej przedstawiono zmiany, jakie następowały w strukturze chorób zawodowych w powiecie zielonogórskim, w latach 2017 – 2021.

Tab. 1. Struktura chorób zawodowych w powiecie zielonogórskim – liczba przypadków stwierdzonych decyzjami prawomocnymi w latach 2017 - 2021

Jednostka chorobowa pozycja wykazu chorób zawodowych	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski
zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne - poz. 1					
Pylice płuc - poz. 3					
astma oskrzelowa - poz. 6					
ostre uogólnione reakcje alergiczne - poz. 8					
alergiczny nieżyt nosa - poz. 12					
przewlekłe choroby narządu głosu - poz. 15	2	1	2	1	1
nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi - poz. 17					

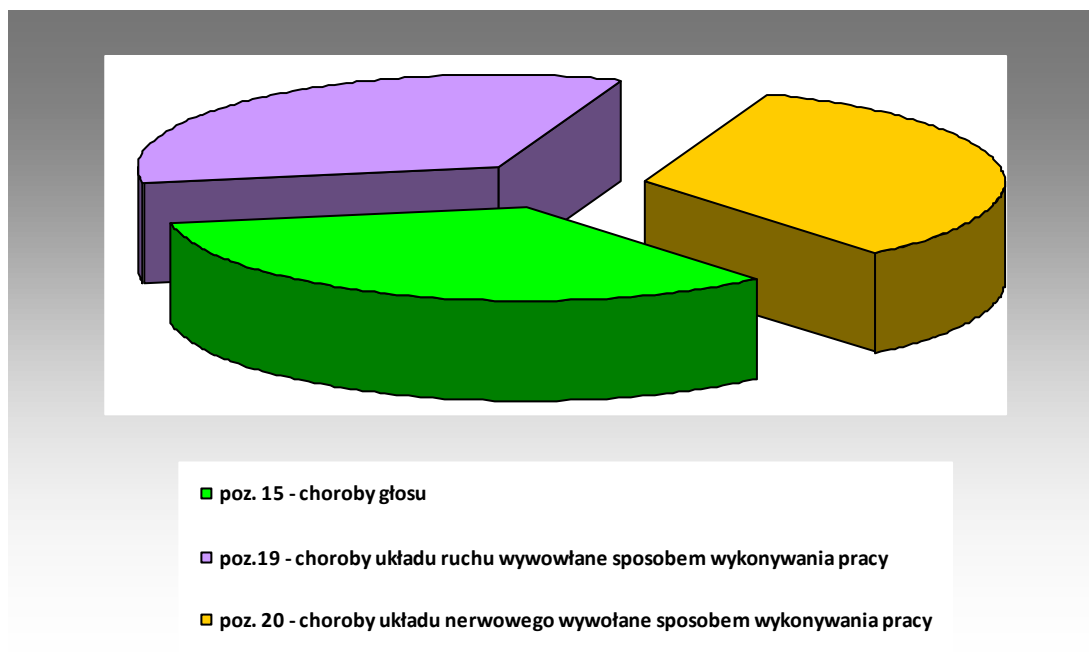
Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

choroby skóry - poz. 18	1				
przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 19					1
przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 20		1		1	1
obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna d częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz - poz. 21	1				
zespół wibracyjny - poz. 22					

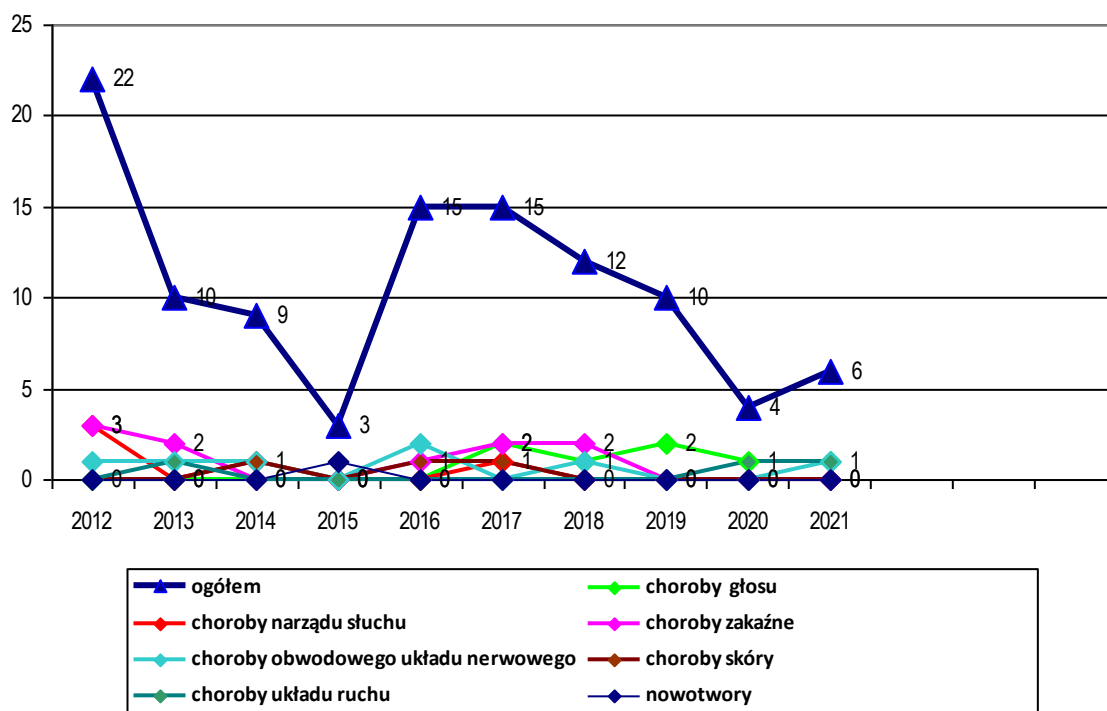
W powiecie zielonogórskim w 2021 stwierdzono prawomocnymi decyzjami 3 przypadki chorób zawodowych, w tym:

- ✓ 1 przypadek choroby zawodowej stanowi przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy - zespół cieśni w obrębie nadgarstka, na stanowisku szwaczki – poz. 20,
- ✓ 1 przypadek choroby zawodowej stanowi przewlekła choroba obwodowego układu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy - przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej, na stanowisku szwaczki – poz. 19,
- ✓ 1 przypadek choroby zawodowej stanowi przewlekła choroba narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat, na stanowisku nauczyciela – poz. 15;

Rys. 1. Struktura chorób zawodowych stwierdzonych w 2021 r. w Zielonej Górze i powiecie zielonogórskim

Rys. 2. Choroby zawodowe w powiecie zielonogórskim na przełomie ostatnich 10 lat (w latach 2012 – 2021) z podziałem na liczbę przypadków – ogółem i najczęściej stwierdzane

Podsumowanie:

- ✚ W 2021 r. nadzorem objęto 47 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 61 kontroli.
- ✚ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2021 roku wydał 22 decyzje merytoryczne w tym z chorób zawodowych oraz 16 decyzji płatniczych w powiecie zielonogórskim.
- ✚ Zostało wydane 1 postanowienie o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania decyzji.
- ✚ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2021 wydał 3 prawomocne decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz 2 prawomocne decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Najczęstsze uchybienie w kontrolowanych zakładach to zły stan sanitarno-techniczny zaplecza socjalnego dla pracowników oraz pomieszczeń pracy a zaraz po nim brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

✚ Zgłoszenia zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnym znacznie wzrosło w stosunku do roku ubiegłego z 6 w 2020 r. na 11 w 2021 r. nie odnotowano z tego powody zgonów, nie zaobserwowano wzmożonej aktywności podmiotów w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy.

*<https://portalkomunalny.pl/woda-z-kranu-czy-butelkowana-co-lepsze-331221/>
Fot. nikytok/Depositphotos*

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wstęp

Woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wskazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia podstawowe wymagania mikrobiologiczne i chemiczne.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2021 roku sprawowany był przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków,
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

*Stacja Uzdatniania Wody w Nietkowie
Fot. PSSE Zielona Góra*

W ramach nadzoru sanitarnego badania jakości wody wykonywane były przez akredytowane laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Zielonej Górze oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej wykonywały również badania w innych laboratoriach akredytowanych lub o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody sprawowany był w formie monitoringu – cyklicznych badań próbek wody przez organ i producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej z ustalonych stałych punktów, natomiast oceny dokonywane się na podstawie uzyskanych wyników z tych badań w odniesieniu do wymagań przedstawionych w w/w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W przypadku przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych producenci wody podejmowali działania naprawcze w celu poprawy jakości wody.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia powiatu zielonogórskiego były wodociągi publiczne oparte na wodach podziemnych. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze w 2021 r. znajdowało się ogółem 47 urządzeń dostarczających wodę, w tym 37 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 10 innych podmiotów zaopatrujących w wodę. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę administrowane były przez 10 przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

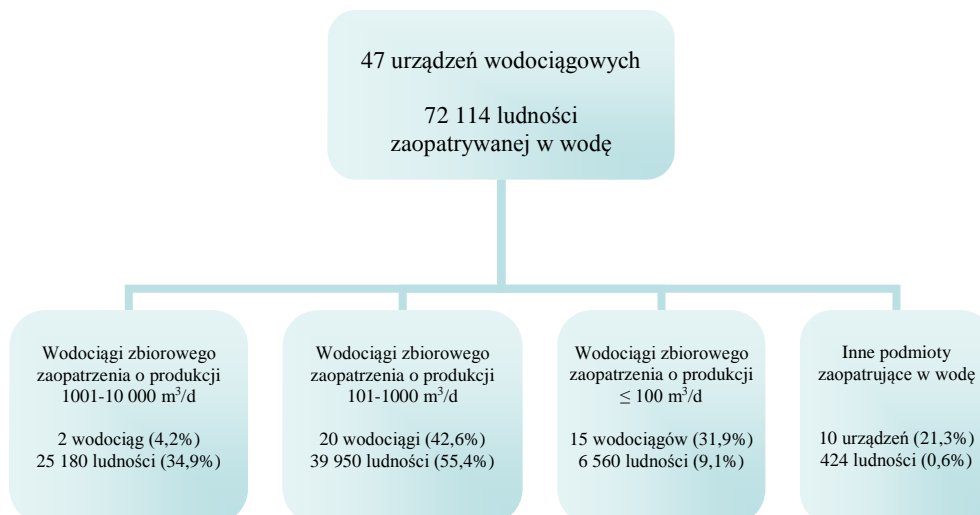
W 2021 r. z wody kontrolowanej jakości korzystało 72114 mieszkańców powiatu zielonogórskiego. Ze zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę zaopatrywanych było 71690 ludzi, czyli 99,4 %, natomiast 424 osoby tj. około 0,6 % z indywidualnych ujęć wody (grafika 1).

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia dostarczano dla 45570 osób (w 2020 r. – 42260 osób), natomiast z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia korzystało 26096 osoby (w 2020 r. – 24571 osób), a z wody objętej brakiem przydatności wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych 448 (w 2020 r. – 5550 osób).

W minionym roku 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczało wodę warunkowo odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w tym 7 (w 2020 r. - 4) w grupie urządzeń o produkcji < 100 m³/d, 8 (w 2020 r. - 11) w grupie 101-1000 m³/d i 1 (w 2020 r. - 0) w grupie 1001-10000 m³/d oraz 1 (w 2020 r. - 2) wodociąg w grupie inne podmioty zaopatrujące w wodę. Wodociągi te znajdowały się na terenie gmin: Bojadła (1), Czerwieńsk (5), Kargowa (1), Nowogród Bobrzański (3), Świdnica (2), Trzebiechów (1), Zabór (4).

Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z powodu przekroczeń mikrobiologicznych wydano w gminie Nowogród Bobrzański dla 1 (w 2020 r. - 5) wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w grupie 101-1000 m³/d i 2 (w 2020 r. - 1) w grupie indywidualne ujęcia wody.

Grafika 1. Liczba urządzeń wodociągowych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia w stosunku do zaopatrzenia ludności.

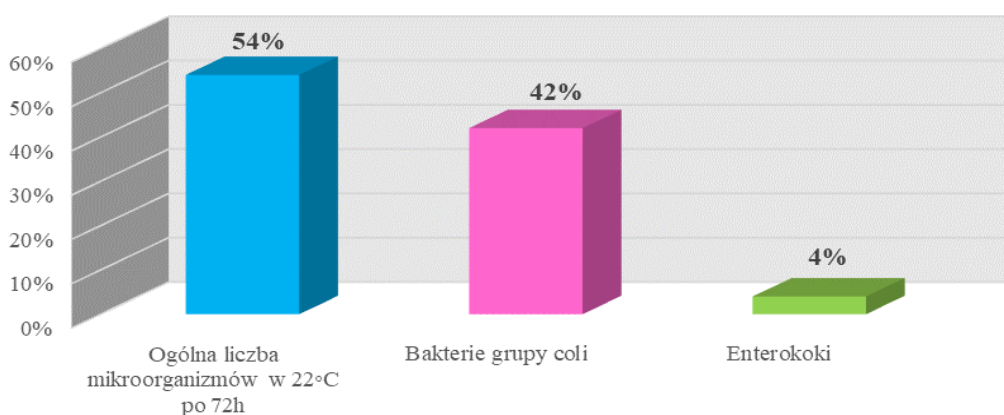

3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych

W 2021 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 221 próbek wody w tym z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę 194 i 27 z innych podmiotów dostarczających wodę. Kwestionowano 23 próbki z powodu wykrycia bakterii grupy coli, Enterokoków i podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w 100 ml wody. Kwestionowane próbki stanowiły około 10,5 % ogółu pobranych próbek. Natomiast z kontroli wewnętrznej kwestionowano 38 próbek z uwagi na wykrycie w/w bakterii.

Wykres 1. Procentowy udział kwestionowanych parametrów mikrobiologicznych w wodzie w przebadanych próbkach w 2021 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.

W grupie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę najczęściej przekraczany parametrem była ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (26) i bakterie grupy coli (6) w mniejszym stopniu Enterokoki (1). Więcej przekroczeń parametrów mikrobiologicznych było w grupie wodociągów o produkcji od 101-1000 m³/d (32), a mniej w grupie wodociągów o produkcji < 100 m³/d (5) a najmniej w grupie od 1001-10000 m³/d (6). W grupie inne podmioty zaopatrujące w wodę stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli (6), ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h (2) oraz Enterokoków (1) (wykres 1).

Najwięcej przekroczeń ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h było w gminie Świdnica (13), Kargowa (6), Nowogród Bobrzański (5) Trzebiechów (2) i Zabór (2), a baterii grupy coli w gminie Nowogród Bobrzański (9), Czerwieńsk (6), Zabór (3), Świdnica (1), Kargowa (1) i Trzebiechów (2). Enterokoki odnotowano w gminie Nowogród bobrzański (2).

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych nie spowodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. W roku ubiegłym nie odnotowano chorób i zatruc wodozależnych.

Na podstawie wyników monitoringu jakości wody z bieżącego nadzoru oraz kontroli wewnętrznej producentów wydano ogółem 3 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi na wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i indywidualne ujęcia wody wszystkie w gminie Nowogród Bobrzański.

Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i odbiega od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia formułowane były komunikaty.

4. Analiza przekroczeń fizyko-chemicznych

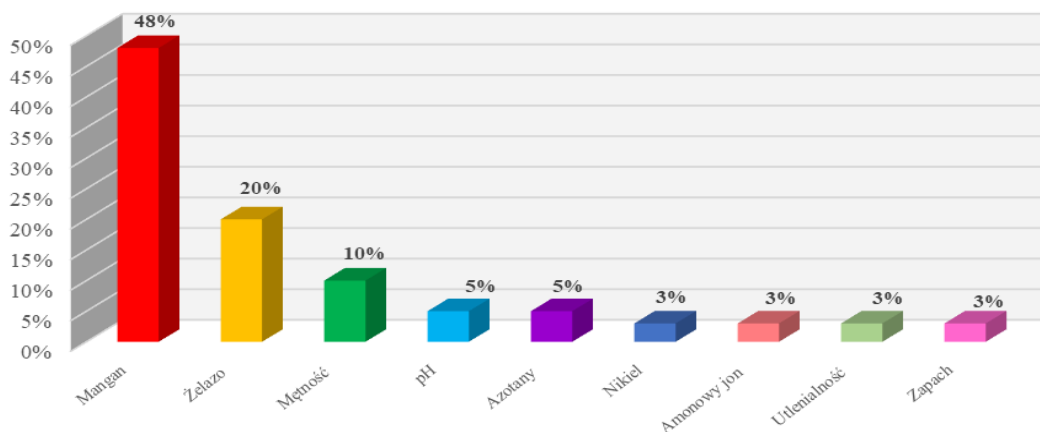
W powiecie zielonogórskim w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przebadano ogółem 220 próbek fizyko-chemicznych. Z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę pobrano 194 próbek, a z innych podmiotów zaopatrujących w wodę 27. Z bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej w ramach ogółem kwestionowanych było 52 próbki wody, w tym z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę 40, a innych podmiotów zaopatrujących w wodę 12 próbek. Najwięcej przekroczeń było w gminie Kargowa (32), Nowogród Bobrzański (16), Czerwieńsk (11), Świdnica (4), Bojadła (3) i Zabór (2).

Najczęstszą przyczyną kwestionowania jakości wody w powiecie zielonogórskim pod względem fizyko – chemicznym był mangan (39) i żelazo (16) w mniejszym stopniu mętność (8), pH (4), azotany (4), amonowy jon (2), utlenialność (2), nikiel (2) i zapach (2) (wykres 2).

Stężenie azotanów przekraczające najwyższą dopuszczalną wartość 50 mg/l należy traktować jako mogące zagrażać ostrymi objawami zatrucia w najbardziej wrażliwej na działanie toksyczne grupie populacji - dzieci poniżej 3 miesiąca życia, niemowlęta karmione z butelki oraz kobiety w ciąży.

Pozostałe parametry są istotne z punktu widzenia oceny wody przez konsumenta, ale nie mają bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego.

Wykres 2. Procentowy udział kwestionowanych parametrów fizykochemicznych w wodzie w przebadanych próbkach w 2021 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.

Wystosowano 3 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Kargowa i Bogaczów oraz 2 zmieniające termin realizacji obowiązków tj. 1 na wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Czerwieńsk oraz 1 na inne podmioty zaopatrujące w wodę w gminie Świdnica. Wydano również 9 zaleceń w tym na kwestionowany zapach w gminie Sulechów (1) i Czerwieńsk (1), na podwyższoną mętność w gminie Kargowa (2), Sulechów (1), Bojadła (1) i Świdnica (1), na podwyższony mangan w gminie Zabór (1) i żelazo Czerwieńsk (1).

Po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i odbiega od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia formułowane były komunikaty.

5. Podsumowanie

- ✚ W 2021 r. nieznacznie zmniejszyła się liczba ujęć dostarczających wodę kwestionowaną pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym.
- ✚ Najczęstszą przyczyną kwestionowania jakości wody w powiecie zielonogórskim był mangan - 39 przekroczeń oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22⁰C po 72h - 28 przekroczenia, następnie bakterie grupy coli - 22, żelazo - 16, mętność - 8, azotany i pH po 4 przekroczenia i w mniejszej liczbie amonowy jon – 2, utlenialność - 2, nikiel - 2 zapach – 2 i Enterokoki – 2. Nie stwierdzono obecności bakterii Escherichia coli.
- ✚ Podobnie jak roku ubiegłym najwięcej przekroczeń zarówno parametrów mikrobiologicznych jak i fizykochemicznych było w grupie wodociągów o produkcji od 101-1000 m³/d, mniej w grupie wodociągów o produkcji < 100 m³/d.
- ✚ Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia dostarczano 45 570 osobom, to o 3 310 więcej w porównaniu do roku ubiegłego, stanowi to 63,2% mieszkańców powiatu.
- ✚ Z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia korzystało 26 096 osób, czyli o 1 525 osób więcej w porównaniu do roku 2020, stanowi to 36,2% mieszkańców powiatu, natomiast z wody nieodpowiadającej wymaganiom korzystało 448 osób (w 2020 r. - 5 550 osób) tj. 0,6%.

Kąpielisko przy ul. Fabrycznej w Nowogrodzie Bobrzańskim

fol. Leszek Kalinowski, <https://gazetalubuska.pl/nowogrod-bobrzanski-kiedys-nikt-tu-nie-zagladal-teraz-to-miejsce-kusi-wieloma-atrakcjami-zobacz-jak-tam-jest-pieknie/ga/c7-15525963/zd/48786513>

VIII. STAN SANITARNY KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWAŁNI

8.1. Stan sanitarny kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

W roku 2021 na terenie pow. zielonogórskiego w sezonie letnim zorganizowano 2 kąpieliska tj. w gm. Kargowa przy Ośrodku Wypoczynkowym „Liny” w miejscowości Linie nad jeziorem Linie (Liny) oraz w gm. Nowogród Bobrzański kąpielisko przy ul. Fabrycznej.

Na podstawie ocen wizualnych oraz wyników badań jakości wody z kontroli urzędowych prowadzonych przez PPIS w Zielonej Górze oraz kontroli wewnętrznych prowadzonych przez organizatorów kąpielisk, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał razem 10 bieżących ocen o przydatności wody do kąpieli.

W minionym roku zgłoszono 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli Zalew Świdnicki działka nr 51/17 obręb Świdnica gm. Świdnica pow. zielonogórski, gdzie sezon kąpielowy trwał od 25.06.2021 r. do 29.08.2021 r. przez 3 dni w tygodniu tj. piątek, sobota, niedziela.

W oparciu o przekazane oceny wizualne i wyniki badań jakości wody z kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora, wydano ogółem 3 bieżące oceny o przydatności wody do kąpieli miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli.

W trakcie trwania sezonu w kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli na bieżąco dokonywano wizualnej oceny jakości wody, w wyniku której nie stwierdzono zanieczyszczeń zakwitów sinic oraz obecności w wodzie materiałów smolistych, szkła, tworzyw sztucznych i innych odpadów.

Jakość wody w kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli odpowiadała rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Kąpielisko przy ul. Fabrycznej w Nowogrodzie Bobrzańskim i przy Ośrodku Wypoczynkowym „Liny” oraz miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli Zalew Świdnicki skontrolowano w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w trakcie sezonu kąpielowego oraz przestrzegania reżimu sanitarnego. zalecono stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych. Podczas kontroli sanitarnej miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli plaża nad Zalewem Świdnickim wydano zalecenia w zakresie zapewnienia oznaczeń graficznych informujących o aktualnie obowiązujących nakazach związanych z trwającą epidemią SARS-CoV-2 oraz zapewnienia preparatów do dezynfekcji rąk dla użytkowników. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń. Pozostałe kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Skontrolowany reżim sanitarny w pozostałych miejscach nie budził zastrzeżeń.

Wykaz nadzorowanych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli zamieszczany jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim. Aktualne informacje o jakości wody w kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli można uzyskać u organizatora oraz w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze.

Informacje o jakości wody w kąpieliskach były aktualizowane systematycznie po wydaniu bieżącej oceny jakości wody oraz zamieszczane na stronie internetowej Serwisu Kąpieliskowego.

8.2. Stan sanitarny pływalni.

Pływalnie spełniają ważną rolę w promocji zdrowia ludzi wywierając pozytywny wpływ na zdrowie ich użytkowników. Relaksacyjne właściwości kąpieli są coraz częściej wykorzystywane jako sposób wypoczynku i rekreacji.

Pływalnia, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpieli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem i nadzorem nad pływalniami w zakresie ich bezpieczeństwa zdrowotnego wody regulują krajowe akty prawne.

Za bezpieczeństwo kąpiących się osób odpowiedzialny jest podmiot prowadzący działalność, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. W przypadku pływalni jest to osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie oraz właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta), zwani „zarządzającym obszarem wodnym”.

*Pływalnia kryta w Sulechowie
<http://www.osir.sulechow.pl/galeria-basen/>*

Aby woda na pływalni była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego i nie powodowała zagrożeń zdrowotnych musi być wolna od zanieczyszczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych określonych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W powiecie zielonogórskim znajduje się 1 pływalnia kryta w Sulechowie. W obiekcie tym przeprowadzono 4 kontrole. Niecki basenowe napełniane są wodą z wodociągu publicznego.

Badanie wody na pływalni w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonano raz w roku, w zakresie następujących parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych tj.: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, potencjał redox (oksydoredukcyjny), pH, chlor wolny, chlor związany, mętność, azotany, utlenialność, Σ THM, Chloroform, *Legionella sp.* Do badań laboratoryjnych z niecek basenowych oraz z systemu cyrkulacji pływalni krytej w Sulechowie pobrano łącznie 12 próbek wody. Jakość wody we wszystkich pobranych próbkach odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Ponadto z natrysków pobrano 2 próbki wody do badań w kierunku bakterii *Legionella sp.*, które kwestionowano. W związku ze skażeniem wody wydano 1 decyzję administracyjną. Jakość wody w natryskach po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora pływalni spełniała wymagania w/w rozporządzenia.

Stan sanitarny kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i pływalni

---

W 2021 r. zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody dokonywał na bieżąco obserwacji wody, nadzorował urządzenia do uzdatniania wody, rejestrował systematycznie pomiary jakości wody oraz prowadził badania jakości wody na pływalni, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zielonej Górze.

Zarządzający pływalnią informował użytkowników o jakości wody. Komunikaty zamieszczone były na tablicy informacyjnej w obiekcie i na stronie internetowej obiektu. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanej pływalni nie budził zastrzeżeń.

W okresach kiedy obowiązywały obostrzenia związane z ograniczeniami ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19 obiekt był nieczynny.

8.3. Podsumowanie

- ✚ W kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2019 r., poz. 255).
- ✚ Z nadzorowanej pływalni pobrano ogółem 12 próbek wody w tym 10 z niecek basenowych w których jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach i 2 z natrysków, które kwestionowano w związku ze skażeniem wody bakterią *Legionella sp.* Jakość wody po przeprowadzonych działaniach naprawczych przez administratora pływalni odpowiadała wymaganiom w/w rozporządzenia.
- ✚ W 2021 r. pomimo utrudnień związanych z obostrzeniami w związku z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19 z administrator pływalni prowadził badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.).

Foto: logistyka.rp.pl

Park Przemysłowy w Sulechowie - centrum dystrybucyjne - wizualizacja

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje:

- opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym oraz z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- wydawanie opinii sanitarnych oraz zgody na odstępstwa od warunków technicznych zgodnie z kompetencjami określonymi w odrębnych przepisach.

Powyższe działania mają na celu minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w przekazywanych do użytkowania wybudowanych obiektów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w obszarze nadzoru zapobiegawczego w 2021 r. wydał **169 opinii sanitarnych** w tym **16 negatywnych** oraz przeprowadził **10 kontroli**. W 2020 r. wydał **199 opinii sanitarnych** w tym **16 negatywnych** oraz przeprowadził **19 kontroli**.

Struktura w zakresie wydawanych opinii w 2021 r. przedstawia się następująco:

- **16%** - opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie;
- **71%** - opinie dotyczące oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- **4%** - opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych;
- **5%** - uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- **4%** - inne opinie sanitarne.

9.1. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie.

W 2021 r. wydano **27 opinii** dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

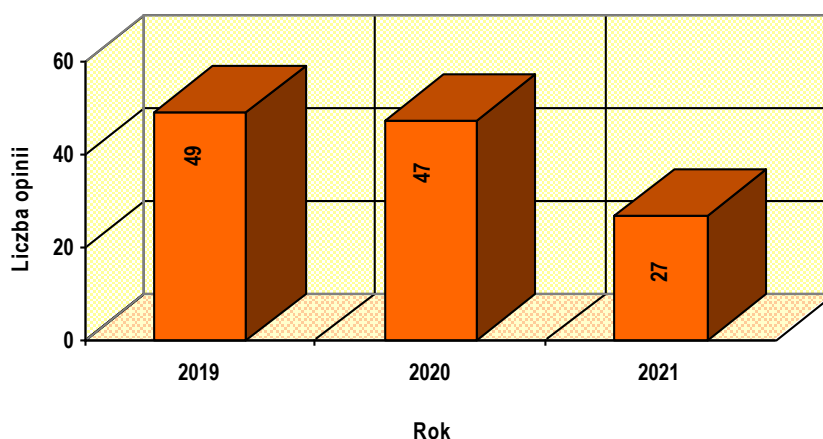
W postępowaniu dotyczącym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano:

- **1 uzgodnienie** dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,

- **11 uzgodnień** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- **12 opinii sanitarnych**, w tym **6 negatywnych**, dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Ponadto wydano **3 opinie** w związku z zawiadomieniem organu o przystąpieniu do sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, dotyczących uwzględnienia uwarunkowań w zakresie ochrony zdrowia ludzi oraz higieny środowiska w powyższych dokumentach.

Powiat zielonogórski
Porównanie ilości wydanych opinii i uzgodnień dotyczących planowania przestrzennego w gminie w latach 2019 - 2021

Przy opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin analizowano wpływ ich ustaleń na higienę środowiska i zdrowie ludzi. W szczególności zwracano uwagę na:

- zapewnienie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na zasadach zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzenia ścieków;
- planowanie terenów mieszkaniowych i innych terenów chronionych w izolacji od terenów przemysłowych, dróg krajowych/wojewódzkich, dróg dojazdowych do terenów produkcyjnych i magazynowo-składowych oraz linii kolejowych w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na mieszkańców;
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, takich jak np. ekrany akustyczne;

- jednoznaczne zapisy planu zawierających dopuszczenia, ograniczenia, nakazy lub zakazy w zagospodarowaniu terenów, w tym dotyczących lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- planowania terenów mieszkaniowych w odpowiedniej odległości od istniejących i planowanych cmentarzy z uwzględnieniem zakazów obowiązujących w strefach ochronnych od cmentarzy,
- zastosowanie rozwiązań zapewniających prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów,
- eliminacje lub ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w celu zapewnienia wymaganej jakości powietrza na terenach zamieszkania i pobytu ludzi, między innymi poprzez zastosowanie odpowiednich technologii przemysłowych oraz stosowania w celach grzewczych paliw gwarantujących zachowanie dopuszczalnych stężeń lub wartości odniesienia emitowanych zanieczyszczeń w powietrzu,
- ograniczenie wpływu na zdrowie ludzi urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

Wydano pozytywną opinię między innymi dla:

- ✓ projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
  - gminy Nowogród Bobrzański obejmującego tereny w obrębie Kotowice,
  - części terenów w obrębie geodezyjnym Górki Małe, gmina Sulechów;
  - części terenu w obrębie geodezyjnym I miasta Kargowa,
  - gminy Babimost obejmującego tereny położone w obrębie Nowe Kramsko
- ✓ projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bojadła.

Powodem wydania 6 opinii negatywnych dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin było:

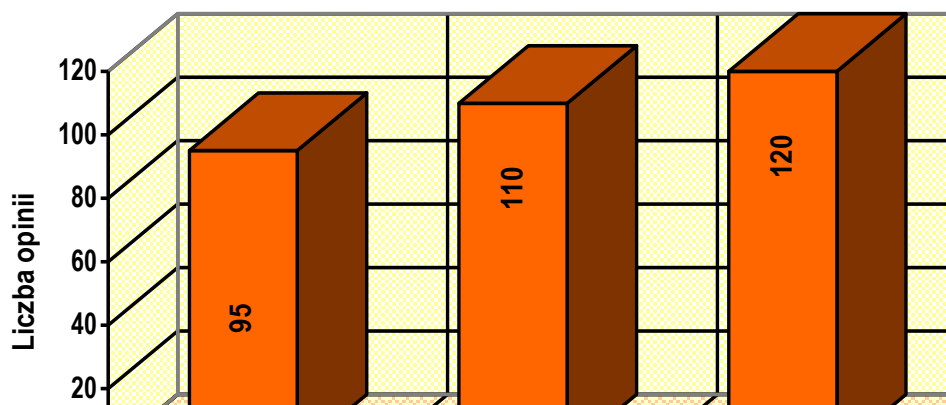
- bliskie sąsiedztwo funkcjonującej fermy drobiu od planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i mogące wystąpić uciążliwości zapachowe, brak zapisów dotyczących ochrony przed hałasem terenów zabudowy mieszkaniowej;
- brak szczegółowych zapisów dotyczących biogazowni, brak określonych zakazów, nakazów, dopuszczeni i ustaleń m.in. w zakresie zapisów dotyczących hermetyzacji procesów technologicznych eliminujących emisje substancji odorowych do środowiska;
- brak wyznaczonej strefy ochronnej od istniejącej linii elektroenergetycznej średniego napięcia i przedstawienia tej strefy w części graficznej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- brak zapisów dotyczących gospodarki ściekami.

Powyższe opinie spowodowały, że projekty studiów i planów były poprawiane i ponownie przedkładane do uzgodnienia.

9.2 Opinie dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W 2021 r. wydano **120 opinii** dotyczących oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W 2019 r. wydano **95 opinii** a w 2020 r. – **110**.

Powiat zielonogórski
Porównanie ilości wydanych opinii dotyczących oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w latach 2019 - 2021

Opinie były wydawane na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczyły:

- określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

W sprawie określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej konieczności określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- **107** opinii: dla **3** przedsięwzięć stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określono zakres raportu, dla **104** nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- **2** pisma z wyjaśnieniami dotyczącymi braku podstaw prawnych do zajęcia stanowiska przez organ PIS.

W postępowaniu dotyczącym określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko obowiązywała zasada przezorności. Wymagało to wnikliwej analizy danego przedsięwzięcia w celu uzyskania pewności, że jego oddziaływanie nie będzie znaczące dla zdrowia ludzi. Opinie przygotowywano biorąc pod uwagę:

- rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia,

- powiązań z innymi przedsięwzięciami,
- emisje i występowanie innych uciążliwości,
- rodzaj i skalę możliwego oddziaływania,
- prawdopodobieństwo oddziaływania, czas trwania, częstotliwość, odwracalność i zasięg oddziaływania,
- usytuowanie w stosunku do istniejących i planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i innych terenów chronionych.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wskazywano dla tych inwestycji, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycje świadczyły o prawdopodobieństwie wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Pod uwagę brano również doświadczenia nadzoru bieżącego dotyczące wpływających skarg obywateli na różne formy działalności gospodarczej oraz odległość planowanej inwestycji od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydano dla następujących przedsięwzięć:

- „Farma fotowoltaiczna Trzebiechów”, zlokalizowana w okolicy miejscowości Ledno oraz Głuchów, gmina Trzebiechów;
- „Skup Żłomu”, przewidzianego do realizacji na działkach nr ewidencyjny: 550/2, 551/2, 554 obręb 0001 Nowogród Bobrzański, gmina Nowogród Bobrzański
- „Projektowana kopalnia kruszywa naturalnego Dobroszów Wielki I w Dobroszowie Wielkim” przewidzianego do realizacji na działkach nr ewidencyjny 12/19, 85/3, 87/2 obręb 0005 Dobroszów Wielki, gm. Nowogród Bobrzański.

Nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko między innymi dla następujących przedsięwzięć:

- budowa instalacji do dystrybucji paliw na terenie stacji paliw na dz. nr 736 w Czerwieńsku ul. Zielonogórska;
- przebudowa drogi powiatowej nr 1144F na odcinku od drogi krajowej 32 do miejscowości Drzonów (etap II), gmina Świdnica;
- budowa zespołu hal magazynowo-produkcyjnych wraz z zapleciami socjalno-biurowymi oraz infrastrukturą techniczną, towarzyszącą na działkach nr 135/3, 135/25, 135/24, 135/4, 135/26, 135/5, 135/27, 135/6, 135/7 135/8, 135/28, 135/9, 135/16, 135/29, 135/17, 135/10, 135/11, 135/30 w miejscowości Brzezie k. Sulechowa, gmina Sulechów;
- budowa mostu przez rzekę Odrę wraz z budową nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 281 w miejscowości Pomorsko, gm. Czerwieńsk;
- budowa hali produkcyjnej- pakownia na działkach o nr ewid. gr. 597/24, 597/11, 604 i 605/4 obręb 1, gmina Babimost- miasto;
- elektrowni fotowoltaicznych o mocy 1 MW lub 2 MW.

W postępowaniu dotyczącym uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydano:

- **10** opinii w warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia, w tym **3** negatywne,
- **1** pismo informujące, że aktualna jest wcześniej wydana opinia.

Przy opiniowaniu, na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia zwracano szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom w sąsiedztwie inwestycji higienicznych warunków życia. Analizowano przewidywane oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko i oceniano możliwości zapewnienia ochrony zdrowia ludzi przed ewentualnymi szkodliwościami i uciążliwościami. Wydano **negatywne opinie** w sprawie następujących przedsięwzięć:

- prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów z wykorzystaniem urządzenia przesiewającego oraz zbieraniu odpadów, planowanego do realizacji na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym działki 449/2 w Słonem, gmina Świdnica,
- budowa odchowalni drobiu na działkach o nr ewid. 462 i 463 obręb Bojadła, powiat zielonogórski, województwo lubuskie” – ponowna ocena,
- funkcjonowanie kruszarki odpadów budowlanych w Świdnicy, gmina Świdnica – ponowna ocena.

9.3. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

W 2021 r. w związku ze zgłoszeniem przez inwestora zakończenia robót budowlanych uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania wybudowanych obiektów i wydano **7 opinii sanitarnych** w sprawie wykonania obiektów zgodnie z projektem budowlanym i spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym **5 z zastrzeżeniami** i **2 negatywne**. W 2020 r. w tym zakresie wydano **19 opinii sanitarnych - 14 z zastrzeżeniami** i **2 negatywne**. Niewielka ilość wydanych w 2021 r. opinii wynikała z ograniczeń w ilości przeprowadzanych kontroli spowodowanych pandemią Covid-19 .

Opinie negatywne wydano dla obiektów, w których:

- brak było wentylacji w pomieszczeniach pracy lub pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- prace budowlane nie zostały zakończone w dużym zakresie (brak ścian, części dachu, brak wykończenia ścian i posadzek, brak rozproowanej instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej, wentylacyjnej).

Opinie z uwagami były wydawane na przykład gdy:

- obiekt został wykonany z odstępstwami od projektu budowlanego, które nie miały znaczącego wpływu na warunki higieniczne i zdrowotne np. wykonanie wentylacji grawitacyjnej zamiast zaprojektowanej mechanicznej w pomieszczeniach na czasowy pobyt ludzi,

- nie przedstawiono wyniku badania wody pod względem bakteriologicznym pobranej z instalacji wewnętrznej zrealizowanej inwestycji;
- nie zakończono wszystkich prac budowlanych – wykończeniowych;
- obiekt został wykonany zgodnie z projektem ale nie spełniał wymagań higienicznych i zdrowotnych np. w zakresie wentylacji pomieszczeń, brak nawiewników w oknach tylko możliwość rozszczelnienia okna.

W 2021 r. wydano opinię między innymi dla przekazywanych do użytkowania inwestycji:

- „Budowa budynku produkcyjno-magazynowego, socjalno-biurowego z instalacją gazową, portiernią, komunikacją wewnętrzną z parkingami i zjazdem oraz przyłączem wodociągowym, kanalizacji sanitarnej i deszczowej (obiekty kat. XVIII) – na terenie działek nr ewid. 3/20 i 3/25, obręb ewid. 0002 Brzeziny k. Sulechowa, jednostka ewid. 080906_5 Sulechów”;
- „Budowa budynku przyszkolnej sali gimnastycznej wraz z łącznikiem (obiekt. kat. IX)- na terenie działki nr 220/1 położonej w obrębie ewidencyjnym 0009 Słone, w jednostce ewidencyjnej 080907_2 Świdnica”;
- „Budynek przychodni zdrowia z punktem aptecznym, częścią mieszkalną na poddaszu oraz instalacją gazową (obiekt kat. XI) – na terenie działki nr 176/3 położonej w obrębie ewidencyjnym 0005 Leśniów Wielki, w jednostce ewidencyjnej 080903_5 Czerwieńsk”;
- „Hala usługowa na terenie działek o numerach ewidencyjnych 376/3, 376/8, 376/10, położonych w obrębie ewidencyjnym 0001 Czerwieńsk, w jednostce ewidencyjnej 080903_4 Czerwieńsk”.

Nie wydano żadnego sprzeciwu przeciwko uruchomieniu lub dopuszczeniu do użytkowania wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego.

9.4. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2021 r. wydano **9 opinii sanitarnych** w sprawie **uzgodnienia dokumentacji projektowej**, w tym **4 negatywne**. W 2020 r. w tym zakresie również wydano **9 opinii sanitarnych** w tym **4 negatywne**.

W trakcie uzgadniania projektów budowlanych inwestycji kontrolowano, w przyjętych rozwiązaniach projektowych, spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych zapewniających właściwe warunki sanitarne w miejscach pobytu ludzi a także odpowiednie warunki pracy dla osób zatrudnionych w zakładzie pracy. Zwracano szczególną uwagę na zapewnienie prawidłowych ciągów technologicznych i układu funkcjonalnego pomieszczeń, właściwego oświetlenia, odpowiedniej wysokości, skutecznej wentylacji i ogrzewania pomieszczeń, właściwej gospodarki wodno – ściekowej oraz odpadami, właściwej lokalizacji.

Opinie negatywne spowodowały, że proponowane przez wnioskodawców rozwiązania projektowe w których nie uwzględniono wymagań higienicznych i zdrowotnych były poprawiane i ponownie przedkładane do uzgodnienia.

Uzgodniono między innymi następujące projekty:

- „Projekt przebudowy wewnątrz kondygnacji parterowej w budynku szpitala powiatowego w Sulechowie, przy ul. Zwycięstwa 1”,
- technologiczny budynek winiarni przewidzianego do wybudowania obok funkcjonującej winiarni położonej na winnicy „Stara Winna Góra” w Górzycowie 22, gm. Sulechów, działka nr 274 obręb 0008 Górzycowo;
- Przebudowa pomieszczeń dla utworzenia izby przyjęć w budynku administracyjno-terapeutycznym SPZOZ – Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży oraz utworzenia specjalistycznego gabinetu psychiatryczno-terapeutycznego w pomieszczeniu Pałacu 66-003 Zabór ul. Zamkowa 1 działka 390/6 w obrębie 0008 jednostka ewidencyjna 080809 kategoria obiektu XI w ramach programu: „Wsparcie inwestycji dla oddziałów psychiatrii dziecięcej w związku z epidemią wirusa SARS-CoV2”.

9.5. Kontrole obiektów i wizje terenowe.

W związku z działalnością kontrolną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2021 r. przeprowadzono ogółem **10 kontroli obiektów**, skontrolowano **8 obiektów**, w **7 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości. W 2020 r. przeprowadzono ogółem **19 kontroli obiektów**, skontrolowano **19 obiektów**, w **16 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości.

Nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach dotyczyły między innymi:

- braku właściwej wentylacji w pomieszczeniach na pobyt ludzi, pomieszczeniach pracy lub pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- wykonanie obiektu niezgodnie z projektem budowlanym lub wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- braku niezbędnych dokumentów (protokołów i sprawdzeń wykonanych instalacji),
- nie ukończenia wszystkich prac budowlanych.

Z powodu pandemii Covid-19 w 2021 r. znacznie ograniczono kontrole obiektów budowlanych, które przeprowadzano na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

9.6. Podsumowanie:

- ✚ Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego w obszarze dotyczącym: planowania przestrzennego w gminie, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, opiniowania dokumentacji projektowej, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, wydawania zgód dotyczących odstępstw od przepisów prawa.
- ✚ Celem nadzoru zapobiegawczego jest minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania przestrzennego i planowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych podczas eksploatacji nowo realizowanych obiektów.
- ✚ Działalność nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z ilością planowanych i realizowanych przedsięwzięć i inwestycji. Stanowiska zajmowane są na wniosek organów prowadzących postępowanie lub zainteresowanych podmiotów. Ogólna ilość rozpatrywanych spraw i wydanych opinii sanitarnych w 2021 r. była niższa niż w 2020 r. o około 15% - wynikało to z ograniczenia kontroli obiektów budowlanych z powodu pandemii Covid-19.
- ✚ Odsetek opinii negatywnych w 2021 r. wynosił około 9,5 % w 2020 r. – 6 %. Opinie negatywne spowodowały, że proponowane przez wnioskodawców rozwiązania projektowe w których nie uwzględniono wymagań higienicznych i zdrowotnych były poprawiane i ponownie przedkładane do uzgodnienia.

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania podejmowane w 2021 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, dotyczyły profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień oraz działań związanych z sytuacją epidemiologiczną. Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- organizowanie porad,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- nadzorowanie działalności oświatowo - zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym nadzorowano działalność 50 placówek. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 32 wizytacje, podczas których oceniano sposób realizacji interwencji programowych. Ponadto przeprowadzono 8 porad.

Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne:

I. PROFILAKTYKA NADWAGI I OTYŁOŚCI.

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębienie wiedzy na temat znaczenia diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach zdalnie i metodą projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowywali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia.

Program realizowany był w 10 szkołach podstawowych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 656 uczniów oraz 236 rodziców. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 2 wizytacje oraz opracowano 29 informacji na temat programu i zamieszczono na portalu Facebook.

II. PROFILAKTYKA PALENIA TYTONIU.

1. Ogólnopolski Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W związku z pandemią COVID-19 kampanie antytytoniowe: wiosenna i jesienna realizowane były wyłącznie poprzez media społecznościowe. Łącznie zamieszczono 6 informacji na portalu Facebook, których odbiorcami było 517 internautów.

2. Program „Czyste powietrze wokół nas”.

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu realizowany był program przedszkolnej edukacji antytytoniowej pod nazwą „Czyste powietrze wokół nas”. Celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. W ramach realizacji programu przeprowadzono 6 wizytacji oraz 1 poradę. Program realizowany był w 5 przedszkolach. Łącznie realizacją objęto 272 przedszkolaków i 157 rodziców.

3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”.

W IV klasach szkół podstawowych realizowany był zdalnie program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pod nazwą „Bieg po zdrowie”, którego głównym celem było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e papierosów. Program realizowany był w 5 szkołach podstawowych. W ramach realizacji programu przeprowadzono 1 poradę i 2 wizytacje. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 77 uczniów oraz 70 rodziców.

III. PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH.

1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnych informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczenie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W ramach profilaktyki HIV/AIDS realizowano również kampanie edukacyjne, podczas których prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono 1 wizytację oraz opracowano 9 informacji na temat profilaktyki HIV/AIDS i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był w 2 placówkach nauczania i wychowania. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 300 osób.

2. Kampania edukacyjna dotycząca profilaktyki grypy.

Celem kampanii społecznej było propagowanie informacji wśród ogółu społeczeństwa na temat bezpiecznych zachowań zapobiegających szerzeniu się zakażeń przenoszonych drogą kropelkową. W trakcie trwania kampanii opracowano informacje na temat profilaktyki grypy i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku zimowego. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 418 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

IV. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, TYTONIU i INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH.

1. Kampania edukacyjna pn. „STOP dopalaczom”.

W 2021 roku realizowano kampanię dotyczącą zagrożeń związanych z używaniem *nowych substancji psychoaktywnych*. Celem kampanii była edukacja młodzieży szkolnej na temat negatywnych skutków ich zażywania. W trakcie trwania kampanii prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach wypoczynku letniego/zimowego oraz opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 6 informacji. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3250 osób.

V. PROFILAKTYKA NOWOTWORÓW.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej nowotworów wśród ogółu społeczeństwa. Program realizowany był zdalnie w placówkach nauczania i wychowania. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 4 wizytacje, opracowano 8 informacji na temat profilaktyki nowotworów i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 914 osób.

VI. INNE DZIAŁANIA.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy.

Celem programu było zmniejszenie występowania wszawicy w środowisku szkolnym i przedszkolnym. Program adresowany był do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów ze szkół podstawowych oraz rodziców i opiekunów dzieci. W 2021 roku program realizowany był w 5 szkołach podstawowych oraz w 8 przedszkolach. W ramach realizacji programu przeprowadzono 6 porad, 9 wizytacji oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 466 dzieci i uczniów.

2. Światowy Dzień Zdrowia.

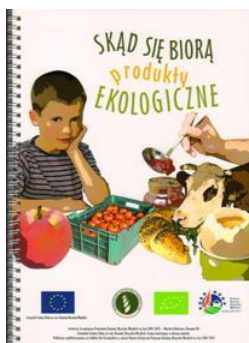
W 2021 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: „Budowanie sprawiedliwego i zdrowego świata”. W trakcie realizacji działań edukacyjnych opracowano 1 informację na temat obchodów Światowego Dnia Zdrowia i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 113 osób.

3. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie.

Celem kampanii była edukacja z zakresu bezpiecznych i zdrowych wakacji letnich/ ferii zimowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, uzależnień oraz szkodliwości promieniowania UV. Adresatami kampanii były dzieci, młodzież, ich rodzice oraz wychowawcy na koloniach, obozach i zimowiskach. W ramach kampanii przeprowadzono 2 prelekcje dla 18 uczestników, 11 wizytacji, udzielono 4 wywiadów w lokalnych mediach oraz opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 19 informacji na temat bezpiecznych i zdrowych wakacji/ferii. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 759 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

4. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.

Celem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany był przede wszystkim do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli. W 2021 roku do programu przystąpiło 7 przedszkoli. W ramach realizacji programu przeprowadzono 5 wizytacji oraz opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 1 informację na temat programu. Łącznie działaniami objęto 272 dzieci oraz 168 rodziców.

5. Kampania edukacyjna „Lekki Tornister”.

Celem kampanii była edukacja na temat profilaktyki wad postawy. Adresatami kampanii byli uczniowie klas I - III oraz ich rodzice

oraz wychowawcy w szkołach podstawowych. W ramach realizacji opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 1 informację. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 136 osób.

6. Prowadzenie działań edukacyjnych w związku z ogłoszoną pandemią wirusa SARS-CoV-2.

W trakcie trwania kampanii prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w: placówkach nauczania i wychowania, podmiotach leczniczych, placówkach wypoczynku letniego/zimowego, obiektach sportu i rekreacji, zakładach pracy, spółdzielniach mieszkaniowych, urzędach miast i gmin, marketach, biurach podróży, salonach fryzjerskich, galeriach handlowych, hotelach, aptekach, na dworcach PKP i PKS. Ponadto zamieszczono 202 informacje na portalu Facebook, z których skorzystało 15 641 internautów. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 50 tys. mieszkańców.

7. Prowadzenie działań edukacyjnych w związku z ogólnopolskim programem „Profilaktyka 40 plus”

Głównym celem programu było objęcie osób od 40 roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych. W ramach realizacji programu we własnym zakresie wydrukowano plakaty i ulotki, które zostały przekazane do: salonów fryzjerskich i kosmetycznych, urzędów miast i gmin, podmiotów leczniczych, zakładów pracy. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 40 tys. mieszkańców.

VII. WSPÓŁPRACA.

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadząc działalność oświatowo - zdrowotną współpracowała głównie z:

- Urzędem Miasta Zielona Góra,
- Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze,

- Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
- Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze,
- Urzędami miast i gmin,
- placówkami nauczania i wychowania,
- placówkami wypoczynku letniego i zimowego,
- poradniami i psychologiczno-pedagogicznymi,
- spółdzielniami mieszkaniowymi,
- biurami podróży,
- hotelami,
- salonami fryzjerskimi
- gabinetami kosmetycznymi,
- lokalnymi mediami.

VIII. PODSUMOWANIE.

- ✚ Zadania realizowane w 2021 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju.
- ✚ W związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 w 2021 roku realizacja programów oraz kampanii w placówkach nauczania i wychowania była utrudniona i odbywała się głównie zdalnie.
- ✚ Bardzo ważną rolę w zakresie prowadzonych działań prozdrowotnych jest edukacja społeczeństwa poprzez lokalne media, które wykazują bardzo duże zainteresowanie działaniami promującymi zdrowie.
- ✚ Ponadto dzięki zaangażowaniu PPIS w Zielonej Górze zakupiono z funduszy (w kwocie 10 tys. zł.) otrzymanych z Urzędu Miasta w Zielonej Górze następujące pomoce metodyczne:
  - prezentacja w walizce na modelach 3D „Skutki nadużywania alkoholu”,
  - prezentacja w walizce na modelach 3D „Konsekwencje otyłości”,
  - lalka do demonstracji szkodliwości palenia w ciąży,
  - lalka do demonstracji szkodliwości palenia tytoniu,
  - smokerlyzer wraz z ustnikami,
  - 2 glukometry wraz z lancetami i paskami

XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

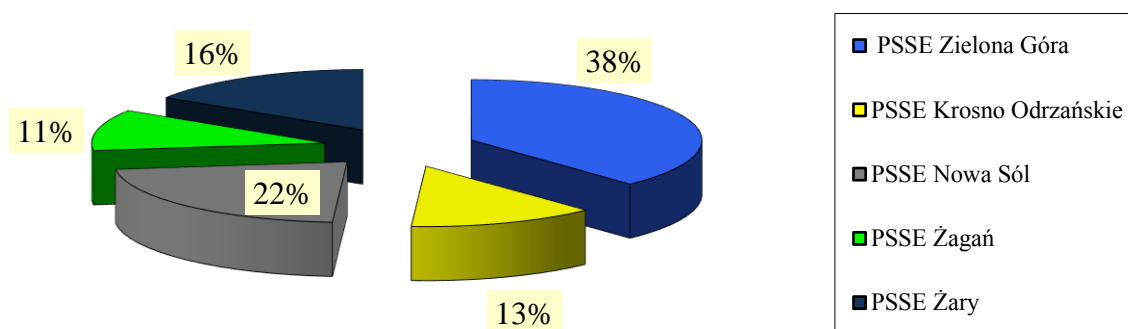
Działalność laboratoryjna

11.1. Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego kontynuował wykonywanie badań na potrzeby pięciu stacji sanitarno-epidemiologicznych, tj.: w Zielonej Górze, w Krośnie Odrzańskim, w Nowej Soli, w Żaganiu i w Żarach.

Tabela 1. Zestawienie głównych kierunków **badania** wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze, dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Rodzaj i zakres badań.			Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna				
			Zielona Góra	Krosno Odrzańskie	Nowa Sól	Żagań	Żary
Badania środowiskowe	Badania wody do spożycia	Fizyczne	+	+	+	+	+
		Chemiczne	+	+	+	+	+
		Mikrobiologiczne	+	+	+	+	+
	Badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń Legionella sp.		+	+	+	+	+
	Badania wody z basenów kąpielowych		+	+	+	+	+
	Badania wody z kąpielisk		+	+	+	+	+
	Badania natężenia hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi		+	-	+	-	-
	Badania czynników chemicznych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi		+	-	-	-	-
Badania środowiska pracy	Czynniki fizyczne		+	+	-	-	-
	Czynniki chemiczne		+	+	-	-	-
Badania z zakresu mikrobiologii i medycyny i sanitarnej	Badania ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności w kierunku Salmonella i Shigella		+	+	+	+	+
	Badania od uczniów i studentów		+	+	+	+	+

Wykres 1. Procentowy podział **parametrów** wykonywanych w 2021 r. przez Oddział Laboratoryjny, dla poszczególnych Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2021 r. były wykonywane następujące badania:

- środowiskowe,
- środowiska pracy
- z zakresu mikrobiologii medycyny.

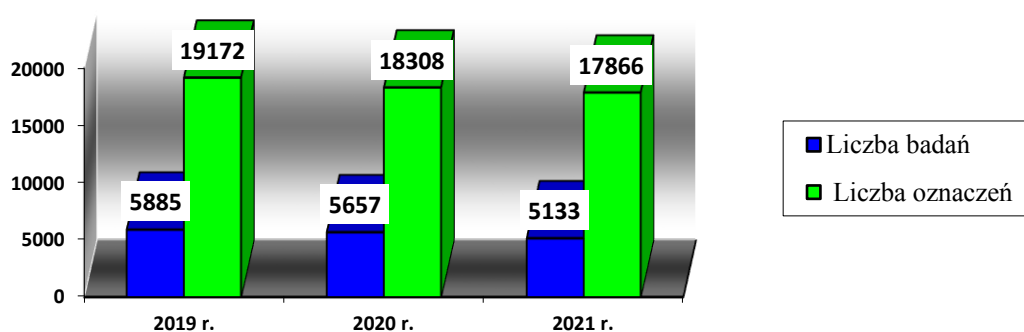
Działalność laboratoryjna

Łącznie wykonano 5133 badań i pomiarów, co w przeliczeniu na zbadane parametry fizykochemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 17866.

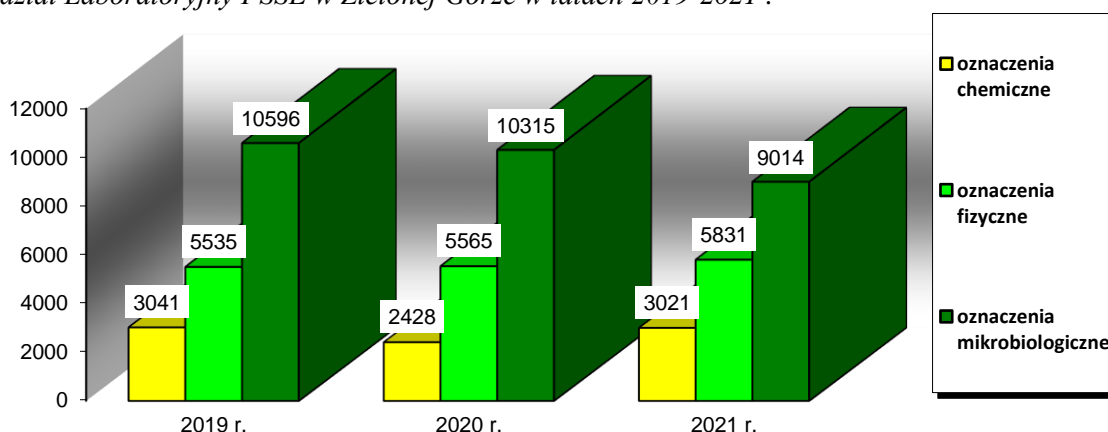
Tabela .2 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2021 r.

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	2587	2951	5802	4396
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	42	70	29	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	2504	0	0	4618
RAZEM:		5133	3021	5831	9014

Wykres 2. Porównanie liczby badań/pomiarów i łącznej liczby oznaczeń wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2019-2021.

Wykres 3. Porównanie liczby oznaczeń chemicznych, fizycznych i bakteriologicznych wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2019-2021.

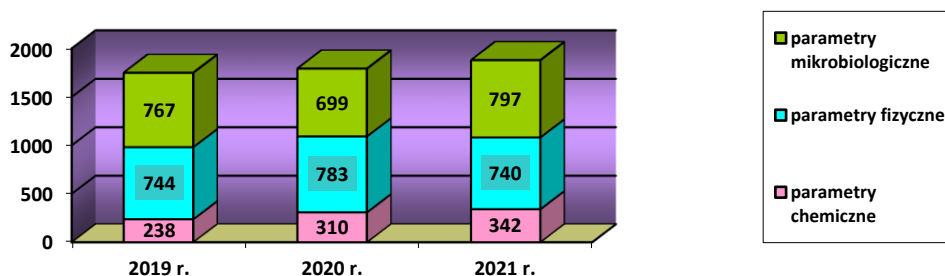

Działalność laboratoryjna

Tabela .3 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2021 r. dla powiatu grodzkiego

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	438	338	740	744
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	2	4	0	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	53	0	0	53
RAZEM:		493	342	740	797

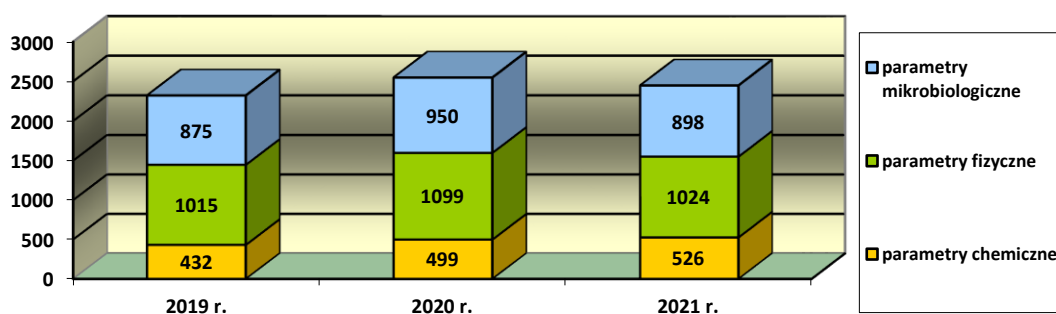
Wykres 4. Liczba wykonanych parametrów dla powiatu grodzkiego w latach 2019- 2021.

Tabela 4 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów wykonanych w 2021 r. dla powiatu ziemskiego

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	465	428	1023	838
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	1	0	1	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	60	0	0	60
RAZEM:		526	428	1024	898

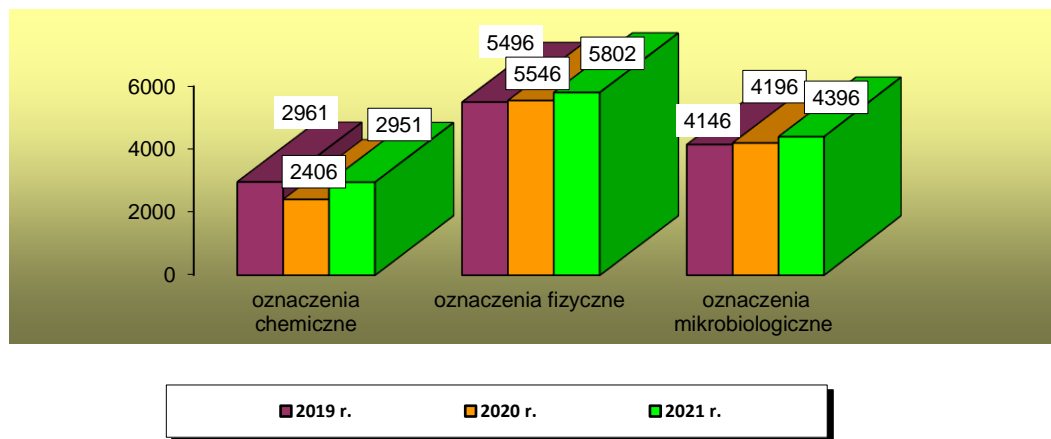
Wykres 5. Liczba wykonanych parametrów dla powiatu ziemskiego w latach 2019- 2021.

Badania środowiskowe.

W 2021 r. w Oddziale Laboratoryjnym w ramach nadzoru sanitarnego wykonano łącznie 2587 badań / 13149 parametrów w próbkach środowiskowych.

Wykres 6. Porównanie liczby oznaczeń środowiskowych wykonanych w latach 2019 – 2021.

Badania środowiskowe w 2021 r. obejmowały badania próbek wody tj.: przeznaczonych do spożycia w ramach monitoringu parametrów grypy A i grupy B, wody ciepłej w kierunku badań Legionella, z pływalni i kąpielisk oraz badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

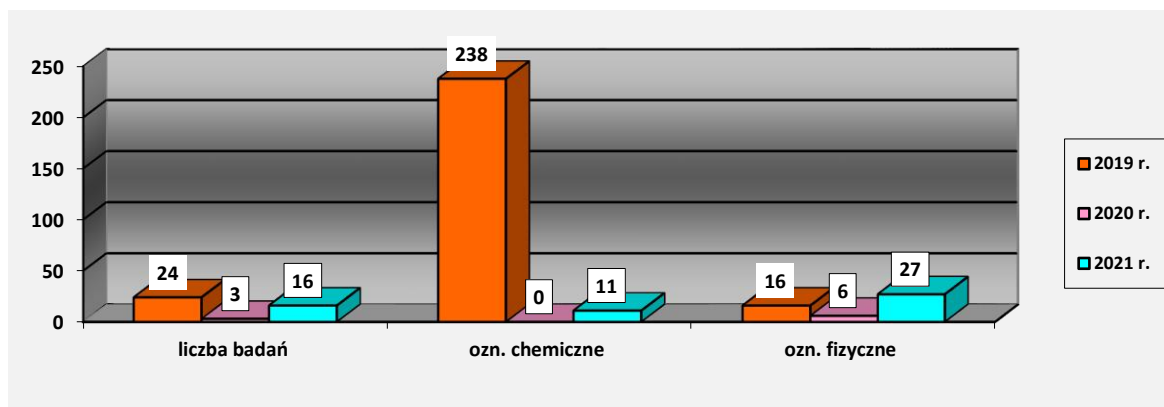
fot. rawpixel, pobrane z Unsplash.

W 2021 r. przebadano 1268 próbek wody do spożycia w zakresie badań mikrobiologicznych. 105 z nich, co stanowi 8,3%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonych do spożycia. W zakresie badań fizykochemicznych 2,8% przebadanych próbek nie spełniało wymagań.

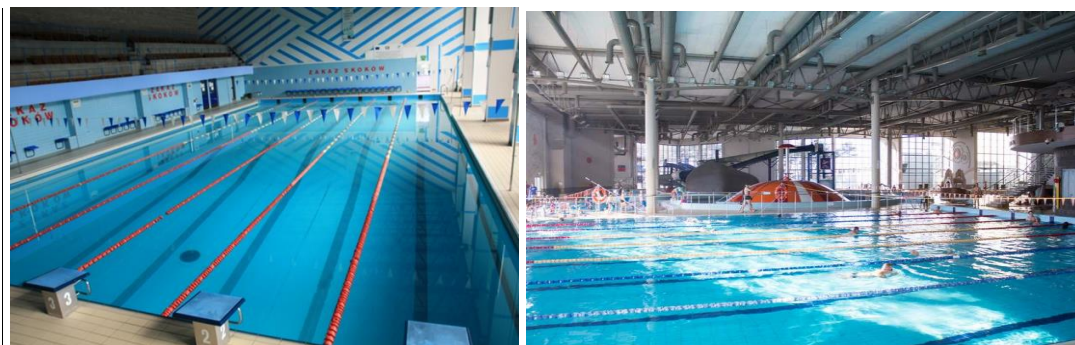
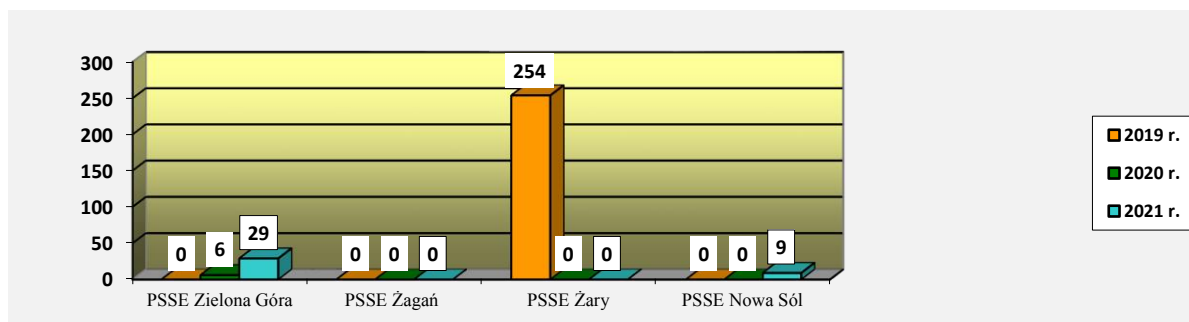
Badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi wykonywane były z uwagi na skargi ludności. W 2021 r. stanowiły zaledwie 0,62 % wszystkich badań środowiskowych. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w 2021 r. zostały przeprowadzone pomiary hałasu komunalnego oraz badania stężenia rozpuszczalników organicznych i amoniaku.

Działalność laboratoryjna

Wykres 7. Liczba badań i oznaczeń chemicznych oraz fizycznych wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w pomieszczeniach mieszkalnych w latach 2019-2021.

Wykres 8. Łączna liczba pomiarów/ oznaczeń wykonanych w pomieszczeniach mieszkalnych dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019-2021.

fot. mosir.zgora.pl

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego na pływalniach wykonano 287 oznaczeń mikrobiologicznych oraz 295 oznaczeń fizyko-chemicznych.

Przeprowadzono również 76 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju Legionella, z czego 9% z nich nie spełniało wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

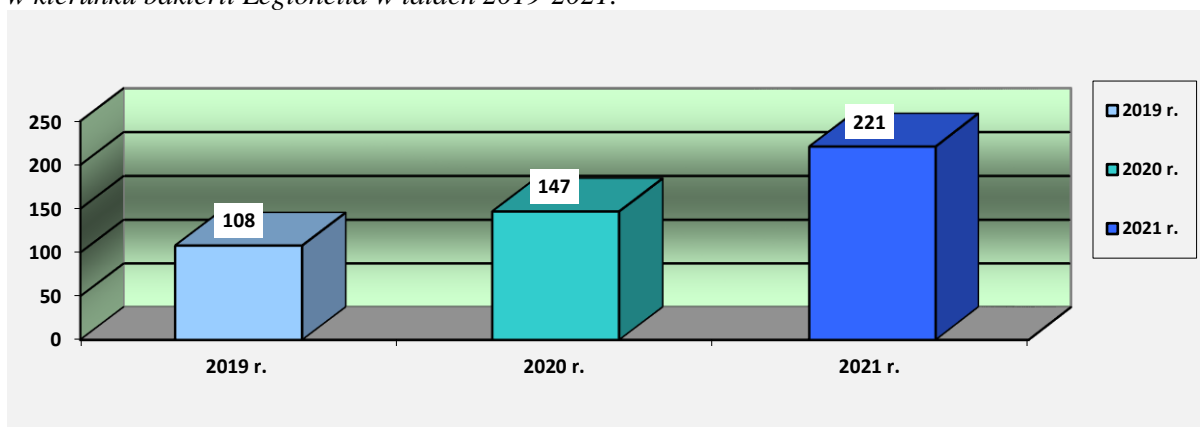
Działalność laboratoryjna

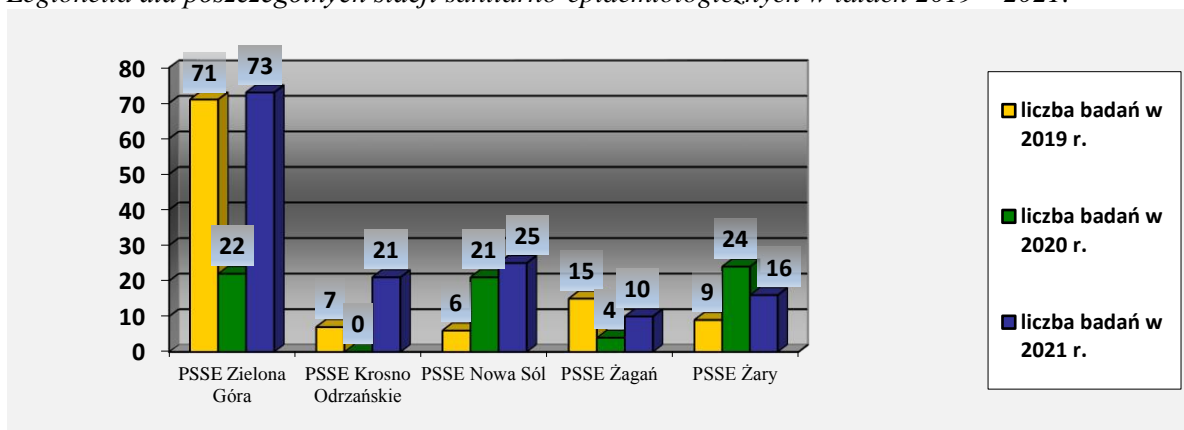
Fot. cadprojekt.com.pl

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 145 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju Legionella, z czego 21 z nich, co stanowi 14%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

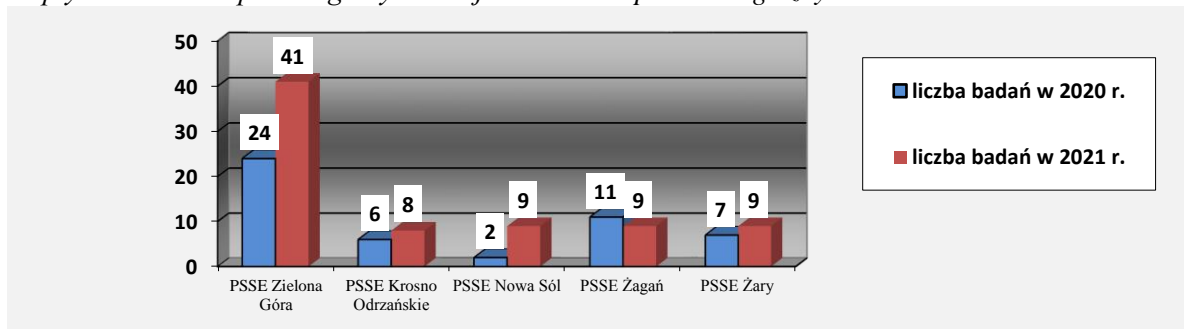
Wykres 9. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia i woda z pływalni) wykonanych w kierunku bakterii Legionella w latach 2019-2021.

Wykres 10. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia) wykonanych w kierunku bakterii Legionella dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019 – 2021.

Wykres 11. Liczba *badania* próbek wody ciepłej wykonanych w kierunku bakterii Legionella na pływalniach dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2020 - 2021.

Działalność laboratoryjna

W 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 36 badań mikrobiologicznych wody z kąpielisk, wykonując łącznie 72 oznaczeń. Wymagania mikrobiologiczne w badanych próbkach były spełnione zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Badania środowiska pracy.

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego badania/ pomiary czynników szkodliwych w środowisku pracy w ramach nadzoru sanitarnego wykonano dla 3 obiektów tj. w zakładach obróbki metali i piekarni.

Fot. Marcin Kubacki

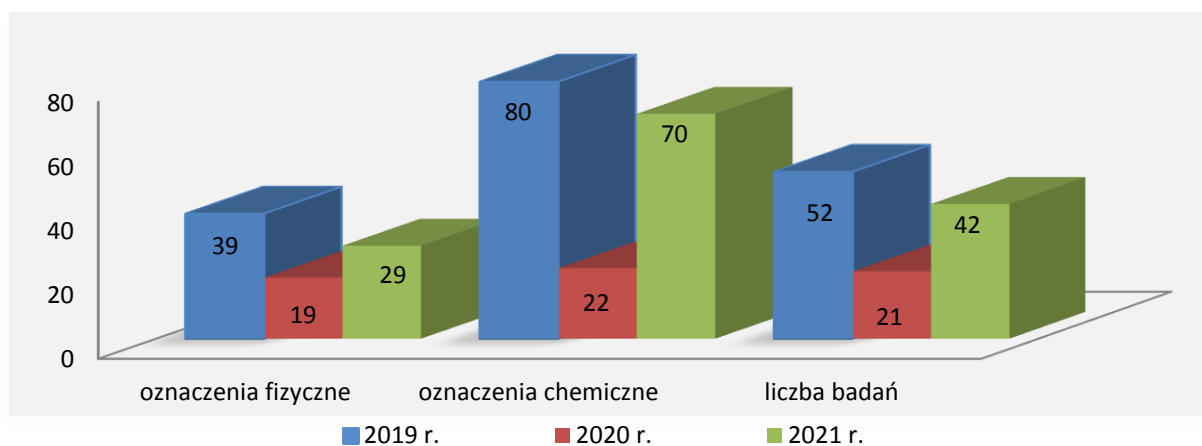

Fot. ze strony www.czaschelmna.pl

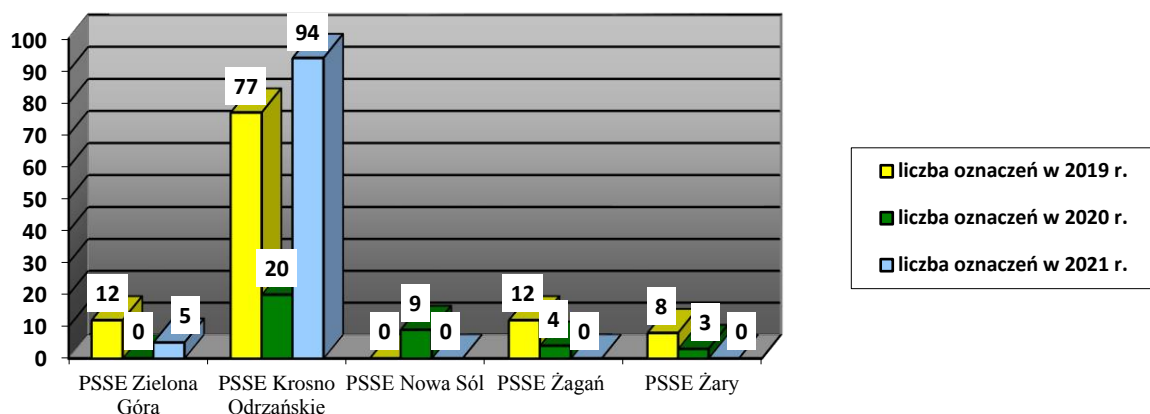
Wykonano badania stężenia pyłu, metali, tlenku węgla oraz przeprowadzono pomiary hałasu.

Łącznie w 2021 r. wykonano 42 badania na stanowiskach pracy,
co daje 99 oznaczeń chemicznych i fizycznych.

Wykres 12. Porównanie liczby oznaczeń środowiska pracy wykonanych w latach 2019 - 2021.

Wykres 13. Liczba oznaczeń środowiska pracy wykonanych dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019-2021.

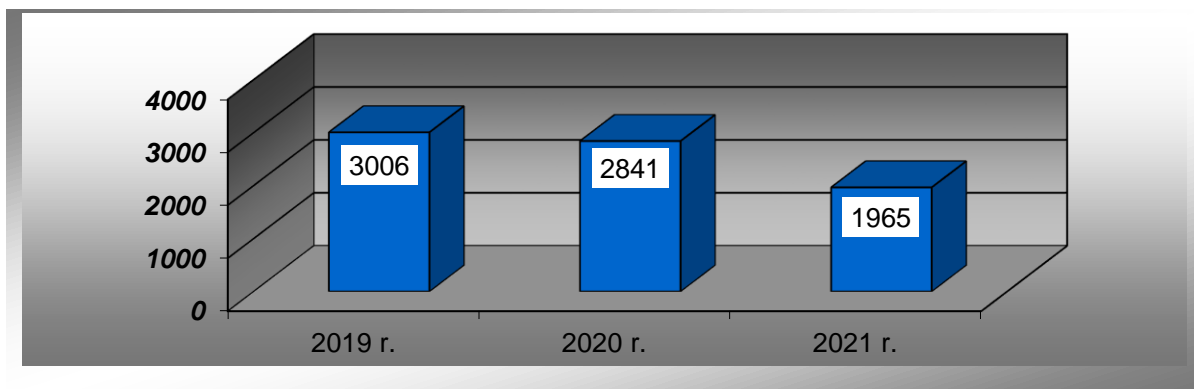

Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej

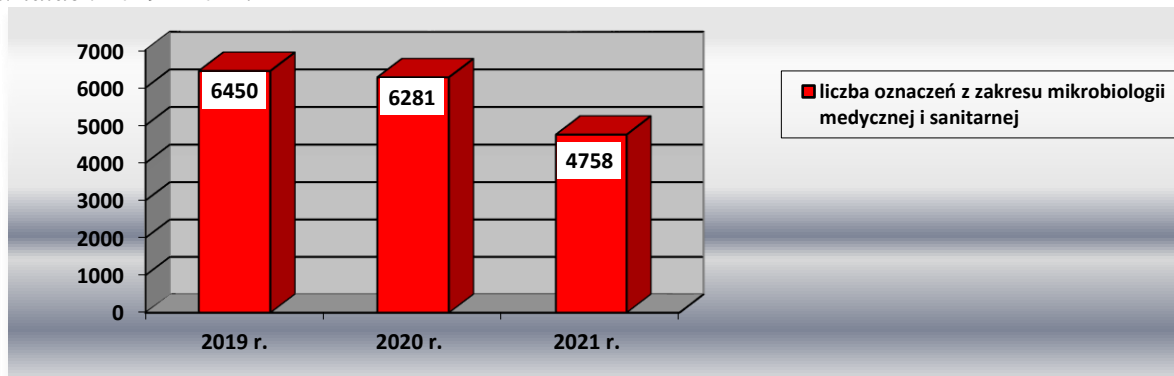
Z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej, w ramach nadzoru sanitarnego w 2021 r. wykonywano badania:

- materiału diagnostycznego od człowieka, także w ramach zatruc pokarmowych,
- do celów sanitarno – epidemiologicznych, próbek pobranych od uczniów i studentów.

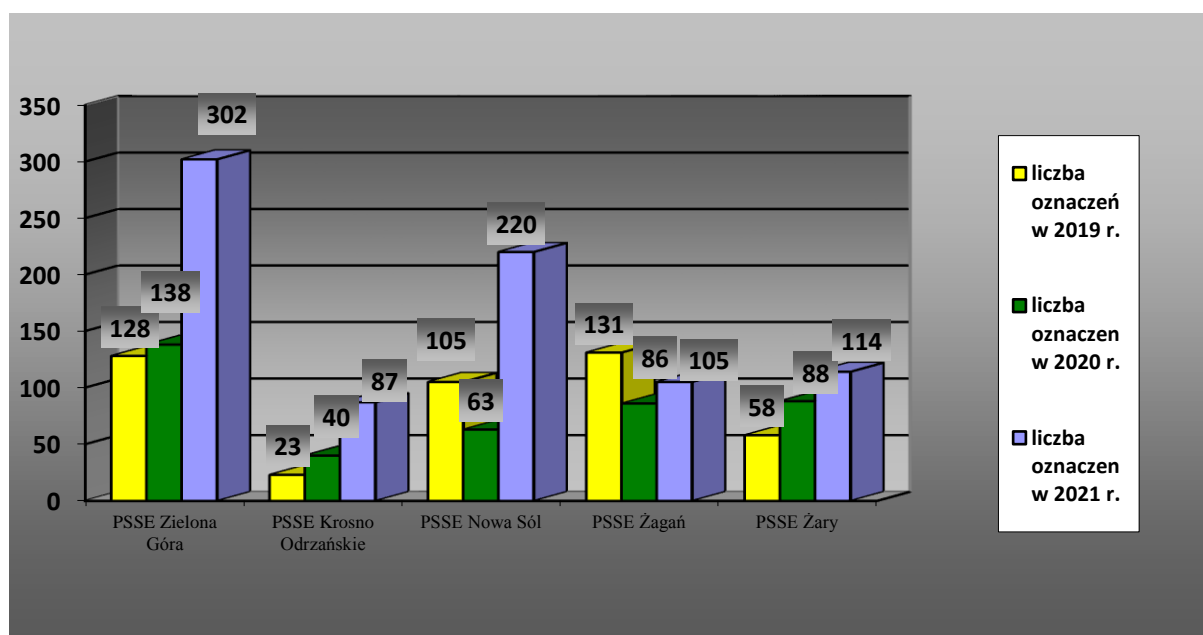
Wykres 14. Porównanie liczby wykonanych *badania* do celów sanitarno – epidemiologicznych próbek pobranych od uczniów i studentów w latach 2019-2021.

Wykres 15. Porównanie *liczby oznaczeń* wykonanych z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej w latach 2019 - 2021.

Wykres 16. Liczba oznaczeń z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej wykonanych w 2019-2021 dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

11.2. Podsumowanie:

✚ W 2021 r. Oddział Laboratoryjny uaktualnił Zakres Akredytacji Nr AB 622 w zakresie stosowanych metod badawczych.

✚ W ramach działalności statutowej w 2021 r. wykonano łącznie 5133 badań i pomiarów co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyko-chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 17866. Od 2019 roku ilość badań maleje. W porównaniu do 2020 r. jest to spadek o około 10 % a ilości oznaczonych parametrów o 2,5%. W porównaniu do roku sprzed pandemii Covid-19 spadek ilości badań wynosi około 13%, a oznaczanych parametrów około 7%.

✚ Badania wykonane w ramach działalności statutowej stanowiły prawie 23 % wszystkich badań wykonanych w 2021 r. przez Oddział Laboratoryjny. Pozostała działalność laboratoryjna została wykonana w ramach zleceń/ umów od klientów zewnętrznych.

✚ Największą liczbę badań/parametrów w ramach nadzoru sanitarnego Oddział Laboratoryjny wykonał dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze tj. 38 % ogólnej liczby, następnie dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Nowej Soli 22%, 16% dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Żarach, i odpowiednio 13% i 11% dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim i Żaganiu.

✚ Badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w 2021 r. stanowiły zaledwie 0,62 % wszystkich badań środowiskowych.

✚ W 2021 roku o 50% zwiększyła się ilość badań wody ciepłej w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju Legionella. Próbkę wody były pobierane w budynkach użyteczności publicznej.

Działalność laboratoryjna

✚ Ilość oznaczeń czynników szkodliwych wykonywanych w środowisku pracy w 2021 roku wzrosła ponad dwukrotnie w stosunku do roku 2020. Ilość oznaczeń środowiskowych w 2021 roku wzrosła o 8% w stosunku do roku 2020. Natomiast ilość oznaczeń mikrobiologii medycznej i sanitarnej spadła o 24%.

✚ W 2021 roku wyniki 169 badań nie spełniały wymagań określonych w aktach prawnych, co stanowi 0,75% całkowitej ilości wykonanych badań zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i w ramach zleceń/ umów od klientów zewnętrznych.